

Årsberetning

2020

Kommunenummer: 3811
Org. nr: 817 263 992

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	KOMMUNEDIREKTØRENS KOMMENTARER	4
2	SEKTORENE ÅRSRAPPORTER.....	7
2.1	KOMMUNEDIREKTØR OG STAB	7
2.1.1	Organisasjonskart Kommunedirektør og stab	8
2.1.2	Årsmelding	8
2.1.3	Driftsresultat og budsjettavvik	10
2.1.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel.....	11
2.1.5	Kostratall	11
2.2	OPPVEKST OG KUNNSKAP	12
2.2.1	Organisasjonskart oppvekst og kunnskap	13
2.2.2	Årsmelding	13
2.2.3	Driftsresultat og budsjettavvik	16
2.2.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel.....	17
2.2.5	Kostratall	17
2.3	HELSE OG OMSORG	20
2.3.1	Organisasjonskart Helse og omsorg	21
2.3.2	Årsmelding	21
2.3.3	Driftsresultat og budsjettavvik	23
2.3.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel.....	24
2.3.5	Kostratall	25
2.4	TEKNIKK OG MILJØ	27
2.4.1	Organisasjonskart teknikk og miljø	28
2.4.2	Årsmelding	28
2.4.3	Driftsresultat og budsjettavvik	30
2.4.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel.....	32
2.4.5	Kostratall	33
2.5	ADMINISTRASJON, KULTUR OG LEVEKÅR.....	36
4.5.1	Organisasjonskart Administrasjon, kultur og levekår.....	37
4.5.2	Årsmelding	37
4.5.3	Driftsresultat og budsjettavvik	39
4.5.4	Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel.....	40
4.5.5	Kostratall	41
3	LIKESTILLING, ARBEIDSMILJØ OG DISKRIMINERING.....	42
3.1	LIKESTILLING.....	43
3.2	ARBEIDSMILJØ OG DISKRIMINERING.....	45
3.3	SYKEFRAVÆR	46
3.4	BEMANNING	47
4.	ETIKK.....	49
5.	INTERNKONTROLL	51
6.	KOMMUNENS PÅVIRKNING AV DET YTRE MILJØ	53
6.1	KLIMAPLAN, TILTAK OG RESULTATER	54
6.4	RAPPORTERING BEKKEVIKA RENSEANLEGG	57
7.	MÅLSTYRING VED BRUK AV STYRINGSINDIKATORER.....	58
7.1	SAMFUNNSMÅL 1: SAMFUNNSUTVIKLING.....	59

7.2	SAMFUNNS MÅL 2. ARBEID OG NÆRING.....	60
7.3	SAMFUNNSMÅL 3: KULTUR, FRIVILLIGHET OG FRILUFTSLIV	61
7.4	SAMFUNNSMÅL 4: HELSE.....	61
7.5	SAMFUNNSMÅL 5: OPPVEKST	62
7.6	SAMFUNNSMÅL 6: SAMFERDSEL OG INFRASTRUKTUR	63
7.7	SAMFUNNSMÅL 7: NATUR OG MILJØ	64
7.8	SAMFUNNSMÅL 8 KOMMUNEORGANISASJONEN	64

8 ØKONOMISK RESULTAT – ANALYSE OG KOMMENTARER..... 65

8.1	DRIFTSRESULTAT, DRIFTSUTGIFTER OG DRIFTSINNTEKTER	66
8.2	COVID-19 EFFEKTEN	68
8.3	AVVIKSOVERSIKT- DRIFTSREGNSKAPET.....	70
8.4	FOND	73
8.5	LIKVIDITETSOVERSIKT	74
8.6	INVESTERINGSREGNSKAPET	74
8.7	LANGSIKTIG GJELD	76
8.8	FORDRINGER	77
8.9	BUDSJETTPREMISSER OG FINANSIELLE HANDLINGSREGLER	77
8.10	FREMTIDSBILDE	78

1 Kommunedirektørens kommentarer

Koronaåret 2020

Den 12. mars ble de mest inngripende tiltak i fredstid innført i Norge. Dette for å hindre spredning av Covid-19 viruset. Tiltakene har preget samfunnet og økonomien gjennom hele 2020. Økonomisk ble året preget av ustabile internasjonale markeder, økonomiske svingninger og økte utgifter knyttet til uforutsette koronaaktiviteter og krisehåndtering. På den andre siden ble året Færder kommune sitt beste besøks år noensinne. De fleste nordmenn har hatt ferie i Norge og dette bidro til at mange la sommerferien til Færder. Flere har også oppholdt seg på hyttene utenom høysesong. Dette har vært positivt for mange næringsdrivende i kommunen.

Eksterne faktorer som lavere rentekostnader, lavere pensjonsutgifter, lavt lønnsoppgjør og statlige Covid-19 kompensasjoner er blant de viktigste årsakene til at regnskapsåret avsluttes bedre enn forventet.

Netto driftsresultat utgjør 30 mill. kr i overskudd. Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) har beregnet at netto driftsresultat, på sikt minst bør utgjøre 1,75 % av driftsinntektene. For Færder utgjør dette måltallet 1,3% i 2020.

Justert for eksterne hendelser viser regnskapet at kommunens ordinære drift går med et underskudd som budsjettert i 2020. Viktigheten av videre arbeid med omstilling og effektivisering av kommunens drift er avgjørende for en sunn og bærekraftig økonomi for Færder kommune i tiden fremover.

Måltall for sunn økonomi

Kommunestyret har vedtatt finansielle handlingsregler som skal bidra til at kommunens samlede økonomi utvikler seg i riktig retning og sikrer handlefrihet i kommende år. Regnskapet for 2020 avlegges med en fondsreserve på 13,1 % av brutto driftsinntekter. Dette tilsvarer 301 mill. kr i disposisjonsfond. Dette er over målkravet på 5 %. En tilstrekkelig fondsreserve er viktig i den omstillingsperioden kommunen er inne i. Av frie fond er 26 mill. kr avsatt for å kunne håndtere uforutsette renteøkninger. I 2020 er 15,3 % av egne investeringer finansiert med egne midler. Dette har redusert behovet for nye låneopptak. Andelen gjeld som belaster kommunens drift utgjør 63,3% av kommunens brutto driftsinntekter. Dette er innenfor målsettingen, men stigende.

Høy investeringsaktivitet

Regnskapsåret 2020 har det høyeste investeringsnivået i Færder kommunes historie. Det er i løpet av året gjennomført investeringer for 381 mill. kr, hvor den største andelen knytter seg til bygging av ny skole og motorikkhall på Labakken. Det er også gjennomført investeringer i barnehage, idrett, helse og omsorg, oppgraderinger av vann og avløp, veier, park og naturområder. Aktiviteten er stor og det er en høy standard på teknisk anlegg og formålsbygg.

Befolkningsvekst og demografi

Fra å ha hatt synkende eller svakt stigende folketallsutvikling har Færder kommune hatt en befolkningsvekst over landsgjennomsnittet i 2020. I løpet av året har kommunes folketall økt med 0,85% mens veksten for landet utgjorde 0,44%. I Færder kommune øker befolkningen i de eldste aldersgruppene mest, mens befolkningen i de yngste aldersgruppene forventes å være synkende. Endringen skjer raskt og den medfører en omfattende omstilling i kommunens tjenestetilbud.

Sykefravær

Covid-19 pandemien og strenge smittevernstiltak har påvirket sykefraværstatistikken. Gjennomsnittlig sykefravær 2020 utgjorde 8% mot 7,4% i 2019. Kommunen har hatt lavest fravær sammenliknet med øvrige kommuner i Vestfold. Satsningen på arbeid med sykefravær har gitt resultater selv om sykefraværet gikk opp i 2020.

Fremtidsfokus og omstilling

Kommunens viktigste oppgave er å levere gode tjenester til innbyggere og samtidig evne å ha blikket rettet fremover på fremtidens utfordringer og løsninger. Alle innbyggere, særlig barn og unge, og personer som trenger særskilt støtte eller omsorg, skal ha gode tjenester nå, og i fremtiden. Demografiske endringer og strammere offentlig økonomi krever et systematisk og aktivt forbedringsarbeid. Kommunens utvikling og drift må hele tiden tilpasses de rammer som er gitt. Dette krever at kommunen må effektivisere og at prioritering og fordelingen av midler blir annerledes enn tidligere. Ny

teknologi og digitalisering gir nye måter å organisere arbeidet på, og samtidig muligheter for effektivisering og forenkling.

Det er i 2020 gjennomført en analyse av Færder kommune på samfunns- og tjenestenivå, med et særskilt fokus på vekst, attraktivitet og kommuneøkonomi. Det er utarbeidet scenarier for framtidig demografisk utvikling i Færder kommune frem mot 2040. Fremtidig utgifts- og ressursbehov er analysert sammen med utvikling eller endring i befolkningens alder og sammensetningsbehov innen sentrale kommunale tjenesteområder. Det er iverksatt internt evalueringsarbeid innenfor en rekke tjenesteområdet som skal identifisere mulighet for omstilling og effektivisering i tiden fremover.

Nøtterøy, 31. mars 2021

Toril Eeg
Kommunedirektør

Kommunens ledelse – politisk / administrativ

Ordfører Jon Sanness Andersen

Kommunedirektør Toril Eeg

Ytelser til ordfører og kommunedirektør fremkommer i årsregnskapets note 3.

Kommunestyret har hatt følgende sammensetning:

• Arbeiderpartiet	9 representanter
• Kristelig Folkeparti	1 representanter
• Høyre	10 representanter
• Fremskrittspartiet	4 representanter
• Miljøpartiet de Grønne	3 representanter
• Felleslista Rødt / SV	4 representanter
• Senterpartiet	5 representanter
• Venstre	2 representanter
• Uavhengige (UA)	1 representant

Formannskapets sammensetning:

• Arbeiderpartiet	3 representanter
• Felleslista Rødt / SV	1 representant
• Høyre	2 representanter
• Fremskrittspartiet	1 representant
• Senterpartiet	1 representant
• Kristelig folkeparti	1 representant
• Miljøpartiet de Grønne	1 representant
• Venstre	1 representant

Navnene på de enkelte representanter og vararepresentanter fremkommer på kommunens hjemmeside – www.færder.kommune.no - under Politikk og Demokrati / Kommunestyret, råd og utvalg. Samme sted finnes også navn på medlemmene av hovedutvalgene.

Kommunens **administrative ledelse** i 2020:

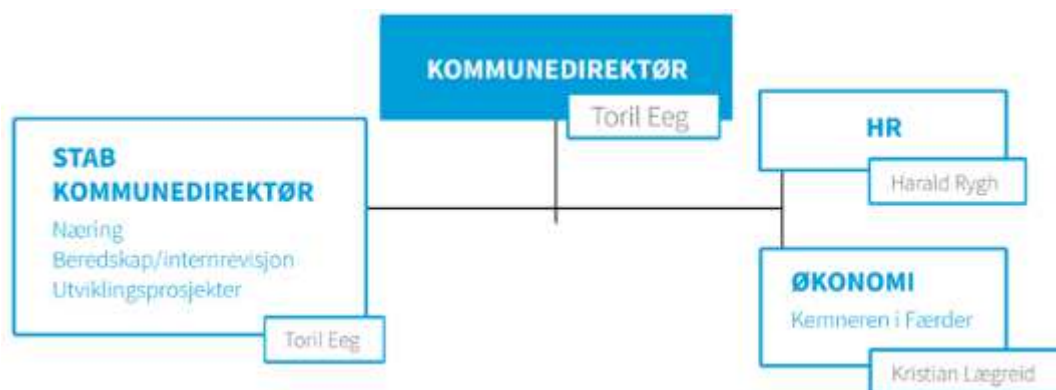
- Kommunedirektør, **Toril Eeg** og hennes ledergruppe:
- Virksomhetsdirektør for oppvekst- og kunnskap, **Hilde Schjerven**
- Virksomhetsdirektør for helse- og omsorg, **Hilde Kari Maugesten**
- Virksomhetsdirektør for teknikk og miljø, **Margrethe Løgavlen**
- Virksomhetsdirektør for administrasjon, kultur og levekår, **Laila Rognaldsen**
- Økonomisjef, **Kristian Holberg Lægreid**
- HR-sjef, **Harald Rygh**

2 Sektorenes årsrapporter

2.1 Kommunedirektør og stab

2.1.1 Organisasjonskart Kommunedirektør og stab

2.1.2 Årsmelding

Samfunnssikkerhet og beredskap

Samfunnssikkerhet og beredskap er organisert i kommunedirektørens stab. Etter vakanse i stilling ble det ansatt beredskapskoordinator i november.

Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap har i 2020 i stor grad vært preget av Covid-19 pandemi. Alle sektorer har lagt ned et betydelig arbeid i forbindelse med pandemien.

Gjennomførte oppgaver og tiltak:

- Oppdatering av planer
- Delta ukentlige møter interkommunalt og i fylket for å følge opp råd, forskrifter og smittesituasjon
- Kriseledelse ved behov
- Oppfølging knyttet til smittevernutstyr
- Etablere og følge opp smittesporingsarbeidet
- Forberedelser til vaksinerings
- Vurdering av smitterisiko for ulike arrangementer
- Opplæring av CIM for flere ansatte
- Opplæring, testing og utprøving av nødnett internt
- Sambandsøvelser nødnett med Statsforvalteren
- Utvidet antall nødnettstelefoner i forbindelse med nødvannforsyning
- Gjennomført trusselvurdering 17. mai og utarbeidet beredskapsplan
- Bistått ved utarbeidelse av eksterne og interne ROS analyser
- Aktiv informasjonsdeling på kommunens hjemmesider og i pressemeldinger med lokale med oppdateringer
- Iverksatt og gjennomført løpende tiltak for å redusere smitterisiko blant kommunens ansatte
- Iverksatt og gjennomført lokale forskrifter ved behov
- Oppfylt krav om å tilby midlertidig bolig for ved karantene/isolasjon
- Møter i fylkesberedskapsnettverket

Overordnede og/eller reviderte operative beredskapsplaner:

- Plan for kriseledelsen og krisestaben
- Plan for evakuering (evakuerte og pårørende senter (EPS))
- Plan for krisekommunikasjon
- Plan for befolkningsvarsling
- Plan for atomberedskap
- Plan for oppfølging av samfunnssikkerhet og beredskap

- Smittevern- og pandemiplan
- Diverse øvrige planer

Kommunen har etablert alternativ løsning til drikkevannskilde (nødvann), slik alle innbyggere er sikret drikkevann i tråd med forskrifter.

Det er forventet at arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap gradvis «normaliseres» i tråd med økende vaksinerings i befolkningen. Årshjul for beredskap er utarbeidet.

Omstilling etter nedleggelse av forvarets flystasjon på Mågerø

Det er mottatt omstillingsmidler fra Kommunal og moderniseringsdepartementet i 2017, 2018 og 2019, til sammen tre millioner kroner. Midlene forutsettes benyttet til å stimulere vekst i lokale arbeidsplasser. Færder kommune har prioritert reiselivsnæringen i omstillingsarbeidet. Kommunen har naturgitte forutsetninger for aktivitetsbasert reiseliv og næringen antas å ha et betydelig potensial for vekst. Tønsberg og Færder kommuner utgjør et naturlig sammenhengende reisemål og det er utarbeidet en felles besøksstrategi for kommunene. Strategien er lagt til grunn for omstillingsarbeidet. Innsatsen i prosjektet har omfattet kompetansebygging, produktutvikling og markedsføring.

Nasjonalpark-kommune

Færder kommune har fra 2018 status som nasjonalparkkommune. Dette er en status som gis av Miljødirektoratet og er ment å stimulere lokal verdiskaping og næringsutvikling. Kommunen kan benytte merkevaren «Norges nasjonalparker» i kommunikasjonsiltak. Ordfører er varamedlem i styret for Foreningen Norges nasjonalparker. Foreningen er underlagt miljødirektoratet. Færder kommune er dessuten medlem i et nettverk for «Marine Nasjonalparkkommuner» sammen med Hvaler, Arendal, Kragerø og Grimstad kommuner.

Færder kommune har vært aktiv i realiseringen av «Skagerrakkonferansen» 29. oktober 2020. Konferansen ble gjennomført i samarbeid med Skjærgårdsmat AS, Tønsberg kommune, Vestfold Telemark fylkeskommune, Viken fylkeskommune, Hvaler kommune og Svinesundskomiteen. Fokuset var «bærekraftig næringsutvikling av marine ressurser». Det var deltakere fra Norge, Sverige og Danmark.

Naturguidekurs

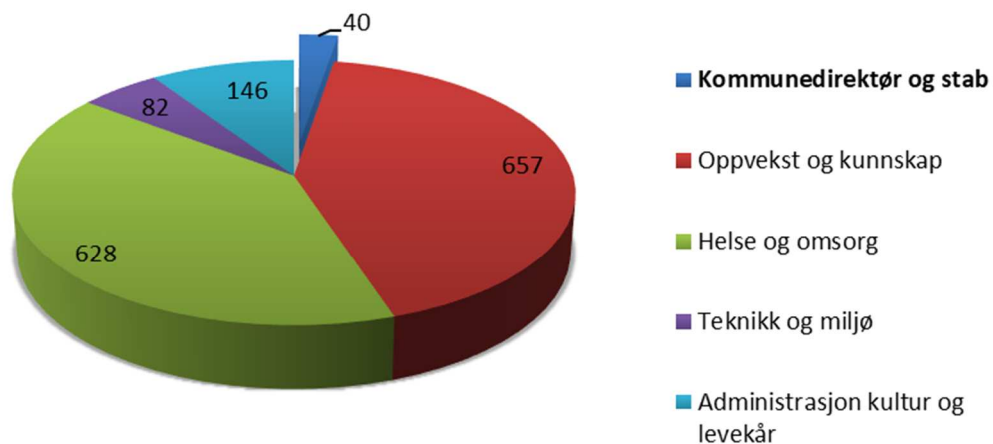
Færder kommune har mottatt midler fra Miljødirektoratet til utvikling av et naturguidekurs. Guidekurset er et skreddersydd kursopplegg som skal gi kursmedlemmer status som Færderguide. Andre nasjonalparkkommuner har vist interesse for å lage kurs over samme mal. Norges miljø- og biovitenskaplige universitet på Ås har gjennomført undersøkelser som viser at guiding blir stadig mer etterspurt og kan være viktig som næring eller tilleggsnæring for mindre aktører. Færder kommune samarbeider med Universitetet i sørøst Norge (USN) som bistår i filming, det pedagogiske opplegget og digital tilrettelegging for USNs læringsplattform Canvas.

Målgruppa for kurset er kommersielle aktører som tilbyr naturbaserte opplevelser, først og fremst i Færder og Tønsberg kommuner. Det kan være båtturer, padleturer, gåturer, sykelturer eller guiding i natur og lokal kultur. Deler av kurset skal gjennomføres i en forenklet versjon som skal tilbys personer i kundefront i hoteller og andre servicebedrifter.

Bedriftsnettverk/klyngenettverk

Det er tatt et initiativ for å få etablert et bedriftsnettverk/klyngenettverk for reiselivsbransjen i Færder og Tønsberg kommuner. Dette som en oppfølging av besøksstrategien og satsingen på profesjonalisering/kompetanseheving og sesongutvidelse. Det er bevilget midler til stiftelsen av dette nettverket fra et kommunalt næringsfond som ble opprettet med statlige midler med formål å skape ny lokal næringsaktivitet under pandemien.

2.1.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Kommunedirektør og stab utgjør 2,7 % av totale midler fordelt til sektorene. Regnskapsmessig forbruk i 2020 er 40,5 mill. kr mot et budsjett på 42,2 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabell nedenfor.

Enhet	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Avvik i kr	Forbruk i %
Kommunedirektør og stab	7 028	6 711	-316	104,7 %
HR	13 013	13 551	538	96 %
Økonomiseksjonen	15 289	15 900	611	96,2 %
Politikere	5 130	6 042	912	84,9 %
Sum kommunedirektør og stab	40 459	42 204	1 745	95,9 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor sektoren. Avvik over 5 % eller mer enn 1 mill. kr kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Politikere	Driftsutgifter har et mindreforbruk på 0,33 mill. kr som følge av reduserte utgifter til kurs, reise, og øvrige driftsutgifter. Resterende mindreforbruk utgjør 0,58 mill. kr og skyldes reduserte utgifter til møtegodtgjørelse til folkevalgte og møtegodtgjørelse for tapt arbeidsfortjeneste. Nevnte forhold har sammenheng med redusert fysisk aktivitet som følge av Covid19 og iverksatte smittevernstiltak.

2.1.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Tabellen viser finansierte tiltak fra handlingsplanen 2019-2023 med kommentar. Alle tiltak har referanse til tilhørende veivalg fra kommuneplanens samfunnsdel.

Nr	Delmål	FNs bærekrafts mål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
Kommunedirektør					
101	1.3, 1.7, 2.5	9	Grunderhuset Hi5 - Fast stilling daglig leder Færder sin andel	Drift	Gjennomført
Politikere					
102	8.1, 8.4	9	iPad folkevalgte m/programvare	Drift	Gjennomført
HR					
104	8.3, 8.4	9	Videre utrulling GAT, flere lisenser	Drift	Gjennomført

2.1.5 Kostratall

Befolkningsprofil		FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall	Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1 Innbyggere	antall	26 730	26 954	57 026	27 510	665 929	4 694 359	421 882
2 Netto innflytting 1	antall	74	232	601	185	1 571	13 135	2 609
3 Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år	prosent	1,7	2,5	2,9	3,3	2,4	2,4	2,4
4 Andel innvandrerbefolkning	prosent	13,5	13,9	15,1	16,8	14,2	16,2	15,4

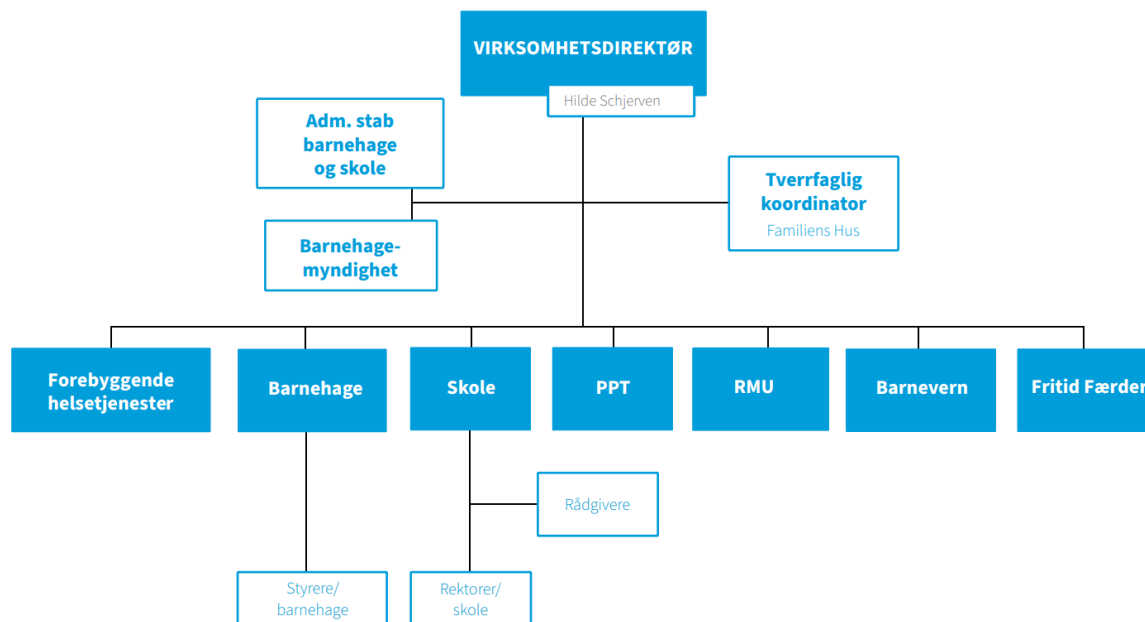
1 Sumtall for flytting inn og ut av kommuner vil ikke være direkte sammenlignbare med tall på fylkesnivå fordi fylkestall ikke omfatter flyttinger mellom kommuner innen fylket.

- Færder kommune har en målsetting om 1 % årlig vekst i befolkning. Veksten fra 2019 til 2020 ble på 0,85 %. Befolkningsveksten på landsbasis utgjorde 0,4% i 2020.
- I 2020 er det flere som har flyttet til Færder kommune enn fra kommunen.
- Reg. arbeidsledige har gått opp som følge av Covid-19 pandemien, men Færder kommune hadde fortsatt lavere arbeidsledighet enn Tønsberg og Horten kommuner.
- Innvandrere omfatter førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere. Færder kommune hadde en lavere andel med innvandrerbakgrunn enn kommunene Tønsberg og Horten samt snittet i Vestfold og Telemark.

2.2 Oppvekst og kunnskap

2.2.1 Organisasjonskart oppvekst og kunnskap

2.2.2 Årsmelding

I 2020 startet arbeid med en ny helhetlig plan for oppvekst i Færder kommune. Etter mange års fokus på bedre tverrfaglig innsats – en arbeidsmodell for rask og riktig helhetlig innsats til barn og familier som trenger særlig oppfølging – har oppvekstområdet som målsetting å forbedre det universelle, det som gjelder alle barn og unge. Hvordan kan innsatsen i hjemmet, barnehagen, skolen og fritidsarenaen i større grad bidra til at barn og unge når sitt potensial gjennom fokus på helsefremmende faktorer? Dette er en av de store utfordringene helhetlig plan skal finne svar på.

Samtidig som oppveksttjenestene har arbeidet systematisk med forbedringsarbeid og en ny helhetlig plan, har 2020 i stor grad vært preget av Covid-19. Arbeidssituasjonen ble endret for alle ansatte, men ståpåviljen for barn og unge i kommunen har vært uvurderlig.

Barnehage

I 2020 har barnehagene fortsatt fokus på arbeid med kompetanseutvikling og endring av praksis for hele personalgruppa i samarbeid med Universitetet i Sørøst Norge. Overordnet tema for kompetanseutviklingen har vært barnehagen som pedagogisk virksomhet samt inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning. Færder kommune har valgt følgende tema: Ledelse og pedagogisk ledelse, kollektive refleksjons- og læringsprosesser knyttet til barnehagebasert kompetanseutvikling, observasjon, planlegging, analyse og vurdering. Under satsingen "Inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning" har fokuset vært på vennskap og sosial kompetanse samt barnehagens arbeid med å forebygge, avdekke, stoppe og følge opp mobbing og utestenging. Høsten 2020 ble både private og kommunale barnehager med i nettverket for matematisk kompetanse. Representanter fra barnehagene i nettverket har funksjon som matematikkveiledere. De bidrar faglig tilbake til barnehagene, holder den matematiske kompetansen på agendaen og kan bidra til kompetanseheving i personalet. Nettverket har 6-7 samlinger med barnehage og skole i året. Nettverket har fokus på rammeplanens innhold, og kompetansedeling for å styrke den matematiske kompetansen. Det gir en mer helhetlig forståelse og kan styrke overgangen fra barnehage til skole.

Flere barnehager deltar i et pilotprosjekt for å øke den digitale praksisen i barnehagene. Når piloteringen og kompetansedeling i arbeidsgruppen er over, skal det deles med de andre barnehagene. Deltakere fra piloteringen vil

fremstå som “fyrtnrslærere” for de andre og vil inspirere til å bruke mer digitalisering i arbeid med barna for å berike, utvide og forsterke aktivitetene og læringen til barna.

Pr. 15.12.20 har Færder kommune 17 årsverk spesialpedagoger i kommunale og private barnehager, herav 8 årsverk i de private barnehager og 9 årsverk i de kommunale. Alle spesialpedagogene er med i et nettverk som ledes av fagleder ved PPT. Nettverket møtes til faglig refleksjon, reflekterende team, drøftinger og erfaringsutvekslinger. Pr. 15.12.20 var det 24 barn som mottok spesialpedagogisk hjelp (1,9 %) i barnehagene. Fra 2019 til 2020 er det en nedgang på 17,2 % i antall barn som mottar spesialpedagogisk hjelp. Fra skoleåret 2018/2019 til 2020/2021 er det også en nedgang på 9,9 % i antall elever som mottar spesialundervisning i 1.-4. trinn.

Skole

Fornylsen av læreplanverket har stort fokus. Ny overordnet del og nye læreplaner i fag krever et endringsarbeid. I regi av desentralisert ordning for kompetanseutvikling (Dekomp) har Færder hatt et samarbeid med Universitetet i Oslo. Undervisningsmetoder som fremmer elevaktive læringsprosesser og vurdering som stimulerer til økt læring har vært vektlagt i kompetansehevingen. I Færder kommune sin IKT-strategi fremkommer det et behov for etterutdanning innenfor digital læring. Fagfornylsen forutsetter kompetanseheving på dette området, og dette arbeidet er påbegynt. Fagfornylsen bygger opp under den universelle og helsefremmende tilnærmingen som prosessen med helhetlig plan for oppvekst tufts på. Færder kommunes strategi er å fremme økt inkludering ved å gjøre læringsarbeidet mer praktisk, relevant, utforskende og virkelighetsnært. Nettverk for matematisk kompetanse, samt eksisterende nettverk for digitalisering og leseveiledernettsverket understøtter dette arbeidet. Utviklingsarbeidet «Inkludering og mestring – alle lærer» er en del av verdigrunnlaget som er lagt til grunn for Færder kommunes retningsvalg. Skolene er godt i gang med endret praksis. Det er gjennomført kompetanseheving av alle ansatte i forebyggingsstrategier mot utagering og vold. Dette arbeidet skal fortsette neste skoleår. Alle skoleledere har fått opplæring i Circle of Security, og alle ansatte skal få den samme opplæringen. Dette som bidrag til å styrke trivsel og læring.

Forebyggende helsetjenester

Helsestasjon-, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom er lovpålagte tjenester. Forebyggende helsetjenester har tilbud til barn og unge i alderen 0-20 år og deres foresatte, samt til gravide. Formålet med tjenesten er å fremme psykisk og fysisk helse og forebygge sykdommer og skader. Tjenesten skal så tidlig som mulig fange opp barn og unge, gi dem et tilbud og henvise videre ved behov. Tilbudet i tjenesten skal være universelt, og tilnærmingen skal være individuell og befolkningsrettet. Et hovedfokus i 2020 har vært å samordne foreldreveiledningstilbudene mellom RMU, barnevern og forebyggende helsetjenester. Det er etablert tilbud om COS-P kurs til foreldre på helsestasjonen. Psykisk helseteam er styrket med en stilling som ivaretar teamlederrolle i psykisk helseteam og har en koordinerende rolle som mottaker av henvendelser fra spesialisthelsetjenesten og samarbeidende instanser. Psykisk helseteam har hatt en økning av henvendelser sammenliknet med året før. Et annet satsningsområde i 2020 har vært kompetanseheving til helsesykepleiere i skolehelsetjenesten gjennom en ettårig utdanning i kognitiv atferdsterapi.. I 2020 har forebyggende helsetjenester også hatt oppgaver knyttet til smittesporing og koronatelefon.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

PPTs kjerneoppgave er å støtte skoler og barnehager ved å sikre systembistand og sakkyndig vurdering. PPT har organisert seg slik at tjenesten er tilgjengelig med primærkontakter og økt tilstedeværelse i skole og barnehager. Dette for å imøtekomme forventningene fra Stortingsmelding 6 «Tett på», der signalet er at PPT skal være en tilgjengelig tjeneste som arbeider mer forebyggende. PPT jobber for å styrke det allmennpedagogiske tilbudet og økt inkludering i barnehager og skoler. Det har vært et mål å være tilgjengelig for tidlig innsats for å utrede et «riktigere» utvalg barn og skape rom for systembistand til skoler og barnehager. PPT har gjennom 2020 videreført satsning på systemarbeid. Nærværsteam er opprettet for å jobbe forebyggende i forhold til elever og barn som strever med å komme til sine opplæringsarenaer.

PPT har lovpålagte oppgaver i forhold til individarbeid og sakkyndighet. Det har vært en økning i antall henvisninger til individrettet arbeid til PPT i 2020. Denne økningen kommer primært fra skole. Det er utfordrende for tjenesten å prioritere systembistand i tilstrekkelig grad og samtidig overholde krav til saksbehandlingstid i individ saker med krav om sakkyndig vurdering.

Ressurssenter for mennesker med utviklingsmuligheter (RMU)

2020 var et år med omstilling, også for RMU.

Hybelhuset for enslige mindreårige asylsøkere i Håvaldsrødveien ble lagt ned i juli 2020. Omorganisering av tjenester til enslige mindreårige ble igangsatt. Det er ankommet få enslige mindreårige flyktninger til landet, dette påvirker antall som kommer til Færder kommune, og også økonomiske overføringer.

Behov for tilpassede tjenester medførte opprettelse av 4:1 tiltak for ung voksen. RMU opprettet bolig for to unge tjenestemottakere med sammensatte og kompliserte diagnoser i godt samarbeid med regionale og lokale spesialisthelsetjenester.

Tilbud om avlastning ble opprettet som et helårstilbud uten sommerstenging for alle barn/unge ved RMU. I tillegg ytes ekstra ferieavlastning til familier med behov. 30 barn/unge mottar tilbud om times/døgnavlastning.

Enkelte tilbud som vennegrupper, foreldreveiledning og grupper til barn som pårørende har vært endret, utsatt eller avlyst som følge av Covid-19 restriksjoner. Barn, unge, og pårørende har fått tilbud om kompenserende tiltak som telefon og videosamtaler.

13 ansatte har fått tilbud om utdanning som barne- og ungdomsarbeidere i løpet av 2020/21. Videre har den overordnede faglige utviklingen fokusert på å etablere og utvide ressursperson-grupper knyttet til RMUs fagpilarer: traumebasert omsorg, målrettet miljøterapi, vergemetodikk og veiledning

Barnevern

I 2020 har antall meldinger til barneverntjenesten økt fra 434 til 510. Det er flest meldinger på vold mot barn, deretter høy grad av konflikt i hjemmet, barnets rus/kriminalitet og barnets psykiske helse. Flere foreldre har psykiske problemer og rus. Andel barn med tiltak i hjemmet har økt og andel barn med flytting ut av hjemmet avtar.

Barneverntjenesten får flere meldinger på barn under 6 år og flere meldinger fra barnet selv, foreldre, barnehager og skoler. Mål for tjenesten er: tidlig inn og rett hjelp til rett tid. Tidlig innsats, universelle tiltak og lavterskeltiltak er de største innsatsene og på dette området er to nettverkskontakter som jobber i skoler og barnehager med forebyggende barnevern. I tillegg har Færder kommune to familierådscoordinatorer som arbeider både med barn i barnevernet, men også med barn som ikke er i kontakt med barnevernet. Barneverntjenesten bidrar med flere tiltak til de andre tjenestene som arbeider med barn, og dette er som et resultat av forsøksordningen.

Forsøksordningen på barnevernområdet ble iverksatt 01.04.2016. Forsøket har gitt barneverntjenesten flere muligheter til å nå barn tidligere. Ordningen gir kommunen muligheter til å gi barn tilbud i sitt nærmiljø både når det er i behov av tiltak i hjemmet og tiltak utenfor hjemmet. Egen tiltaksavdeling med skreddersydde tiltak, egen fosterhjemsavdeling som rekrutterer fosterhjem i barnets slekt og nære nettverk og tiltak som kan iverksettes raskt dersom barn er i akutte vanskelige situasjoner, gir store gevinster. Forsøksordningen har siste år i 2021, og det er stor usikkerhet til hvilke overføringer kommunen vil få når barnevernsreformen trer i kraft 1.1.2022, likeledes hvilke konsekvenser det kan få for tilbudet som nå er etablert.

Fritid Færder

Fritid Færder har økning i brukere av alle tilbud, med unntak av Juniorklubben på Tjøme som har uendret antall besøkende fra 2019. Det er Fritidssenter Færder, gratisaktivitetene i skoleferiene samt BUA-ordningen som utpeker seg. Fritidssenter Færder etablerte et rockeverksted i september 2020 ved hjelp eksterne midler fra Bufdir. Tilbudet har vært et godt tilskudd til fritidssenteret og det har rekruttert ungdom som ikke benyttet fritidssenteret tidligere.

Rockeverkstedet har også vært utnyttet som et godt gratistilbud i skoleferiene. Selve konseptet har medført at et gratis musikktilbud er blitt tiltak for unge med behov for kreative fritidsarenaer.

Fritid Færder tilbød gratis transport fra Tjøme ungdomsskole til Fritidssenter Færder etter skoleslutt mandager og torsdager i perioden september – desember 2020.

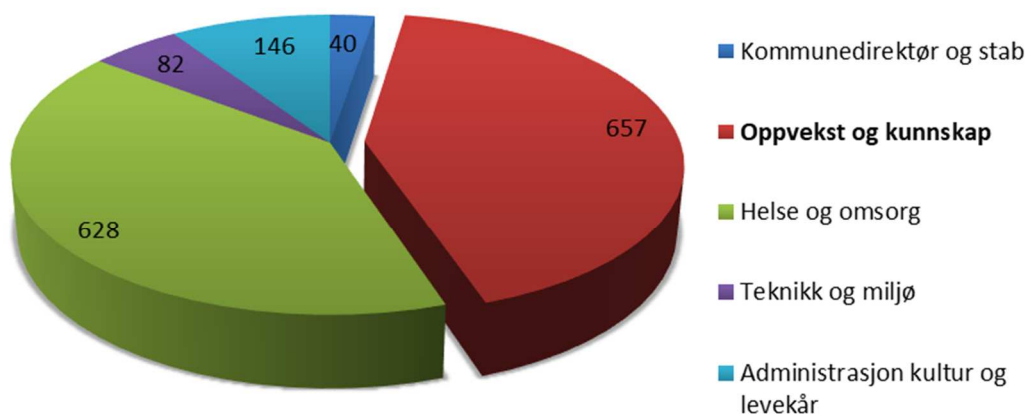
BUA Færder hadde en stor utvikling i antall utlån, antall unike låntakere samt antall objekter til utlån. Covid-19 pandemien og endrede reisevaner i helger og ferier er trolig den viktigste årsaken til etterspørselsøkningen. Mange låntakere gir dessuten uttrykk for en økt bevissthet rundt bærekraft og miljø ved bruk av BUA-ordningen. Det er stor spennvidde i brukergruppen, og mange som låner i BUA ville trolig ikke hatt samme tilnærming og deltakelse til friluftaktiviteter dersom ordningen var betalingsbetinget. Innkjøpene til BUA 2020 har vært finansiert av ulike tilskuddsordninger. Covid-19 pandemien har gjort det vanskelig å benytte seg av frivillige for å drifte BUA.

Administrativ merkantil stab (AMS)

AMS skal sikre en organisering av administrative og merkantile oppgaver som er hensiktsmessig, kvalitativt gode og fremtidsrettet. AMS har jobbet med følgende prosjekter:

- Etablering av IST-IOP skriv ut er også gjennomført og programmet er tatt i bruk av alle skolene.
- Digitale arbeidsavtaler og personalmeldinger er etablert med integrasjon til sak og arkivsystemet.
- Totrinns autentisering for pålogging til 365 og LMS er etablert..
- Systemermodell er etablert, og fellessystemer gjeldende for skole og barnehager lagt til AMS er oppdatert.
- Oppfølgingsansvar for personvernforordningen (GDPR) er lagt til AMS, og det har vært gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser av programvarer.

2.2.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Sektorens regnskap utgjør 42 % av totale midler som er brukt på sektorene. Regnskapet viser 656,6 mill. kr mot budsjettert 668,8 mill. kr. Avvik mellom regnskapet og regulert budsjett fremkommer nedenfor.

Enhet	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Avvik i kr	Forbruk i %
Virksomhetsdirektør	15 148	15 347	199	99 %
Skoler	296 048	305 985	9 937	97 %
Kommunale barnehager	94 565	94 610	45	100 %
Private barnehager	123 909	123 049	- 860	101 %
PP-tjenesten	10 044	10 830	786	93 %
Barnevernstjenesten	44 243	45 231	988	98 %
Forebyggende helsetjenester	19 294	19 604	310	98 %
Fritid Færder	2 325	2 478	153	94 %
RMU	51 064	51 674	610	99 %
Sum oppvekst og kunnskap	656 639	668 808	12 169	98 %

I tabellen nedenfor kommenteres avvik over 5 % eller mer enn 1 mill. kr. innenfor sektoren.

Enhet	Kommentar til avvik
Skoler	Mindreforbruk 9,9 mill. kr gjelder i hovedsak lavere pensjonsutgifter i Statens pensjonskasse. Mindreforbruket ble ikke varslet av pensjonskassa og ikke budsjettregulert i løpet av året.
PP-tjenesten	Mindreforbruk 0,8 mill. kr er besparelse netto lønnsutgifter som følge av refusjon sykelønn og foreldrepenger.
Fritid Færder	Mindreforbruk 0,15 mill. kr gjelder lavere driftsutgifter enn budsjettet ved at eksterne tilskuddsmidler er blitt prioritert brukt først.

2.2.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Tabellen på neste side viser finansierte tiltak fra handlingsplanen 2020-2024 med kommentar. Alle tiltak har referanse til tilhørende veivalg fra kommuneplanens samfunnsdel.

Nr.	Delmål	FNs bærekraftsmål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
Barnehage					
201	5.1, 5.2	10	Åpne en ny avdeling i Teiehøyden barnehage	Drift	Gjennomført
202	5.1, 5.2	10	Styrke kommunale barnehager med ett årsverk tegnspråkpedagog	Drift	Gjennomført
PPT					
209	5.1, 5.2	4	Videreføre PPT stilling. Finansierte med fondsmidler fra Prosjekt statlig barnevern	Drift	Gjennomført
210	5.1, 5.2	4	Øke PPTs kapasitet for systemrettet arbeid	Drift	Gjennomført
Forebyggende helsetjenester barn og unge					
211	5.1, 5.2	3	Styrking av skolehelsetjenesten	Drift	Gjennomført
Barnevern					
213	5.1, 5.2	4	Styrke det kommunale barnevernet da forsøket trappes ned fra 2022	Drift	Gjennomført
IT - Oppvekst					
215	8.3, 8.4	4	Utskiftning av lærer PC etter 4 års bruk	Investering	Gjennomført

2.2.5 Kostratall

Barnehager			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år	prosent	83,6	86,3	86,4	85,6	87,6	85,5	84,6
2	Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år	prosent	96,4	98,3	97,7	97,5	98,2	97,4	97,3
3	Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	prosent	44,3	40,6	45,3	47,8	42,8	42,4	45,2
4	Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år	prosent	80,2	81,1	82,4	86,9	84,7	84	83,3
5	Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år	kr	170 705	174 003	155 554	168 979	170 489	167 588	163 781

- og 2. Færder kommune har full barnehagedekning i hht. barnehageloven. Andelen barn med barnehageplass er over nivået for kommunene i Vestfold og Telemark.
- Barnehagene i Færder kommune følger barnehagelovens norm for pedagogisk bemanning. Pr. 15.12.20 var det to barnehager som manglet 1,8 årsverk pedagog totalt pga sykemelding over 3 måneder.
- Det er god dialog mellom barnehagemyndigheten og FINT (Flyktning- og innvandrerteamet) for å få minoritetsspråklige barn i barnehage.
- Netto driftsutgifter per innbygger for kommunale og private barnehageplasser er over nivået for Vestfold/Telemark-kommunene og skyldes at Færder kommune har en høyere dekningsgrad.. Færder kommune har høyere utgifter til spesialpedagogiske tiltak enn de andre kommunene i Vestfold og Telemark. I tillegg består de kommunale barnehagene av små og mellomstore enheter der kapasiteten ikke er fullt utnyttet ifht areal og pedagognorm.

Barnevern			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-22 år	kr	4 369	6 383	7 612	7 814	7 696	8 042	8 158
2	Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år	prosent	4,8	4,6	3,9	4,1	3,6	3,7	3,9
3	Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252)	kr	389 038	363 016	410 356	605 116	421 235	433 312	436 619
4	Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader	prosent	95	96	100	98	88	90	97

- Netto driftsutgifter til barneverntjenester øker som følge av en korrigering av stillinger mellom det statlige og det kommunale barnevernet.
- Antall meldinger har økt med 17,5 % fra 2019 (434) til 2020 (510), likevel har antall tiltak gått ned. Årsaken til det er at flere av undersøkelsene har resultert i henleggelse.
- Brutto driftsutgifter er redusert fra 2019 til 2020 og ligger under snittet.
- Flere meldinger til tjenesten og meldinger som er av en karakter med stor bekymring, medfører at noen undersøkelser må utvides utover 3 mnd.

Grunnskole			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring	antall	33,6	41,2	33,5	51,7	42,6	36,2	37,5
2	Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning	antall	169,5	157,3	133,4	161	146,1	143,1	153
3	Gruppestørrelse 2 - indikasjon på lærertetthet	antall	16,8	16,3	18,1	16	16,3	15,4	16,6
4	Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	kr	107 088	108 194	106 494	116 576	114 004	116 611	114 658

- Fordelt på antall elever som mottar særskilt norskopplæring gir Færder kommune mer enn snittet i Vestfold og Telemark og litt mindre enn Kostragruppe 9. Antall timer vil variere ift den aktuelle elevmassens norskskferdigheter og behovet for tilstrekkelige norskskferdigheter for å kunne følge ordinær undervisning.
- Færder kommune gir i snitt flere årstimer til spesialundervisning fordelt på de elevene som mottar spesialundervisning enn både Kostragruppe 9 og snittet i Vestfold og Telemark. I 2018 ble det i snitt gitt 127 årstimer per elev og kommunen var under andre sammenlignbare kommuner. Dette kan skyldes naturlige variasjoner i elevmassen.
- Gruppestørrelse 2 – lærertetthet i ordinær undervisning - i Færder kommune er tilnærmet det samme som Kostragruppe 9 og snittet i Vestfold og Telemark, men er litt høyere enn landet uten Oslo.
- Netto driftsutgifter til grunnskolesektoren ligger under snittet i Vestfold og Telemark og Kostragruppe 9.

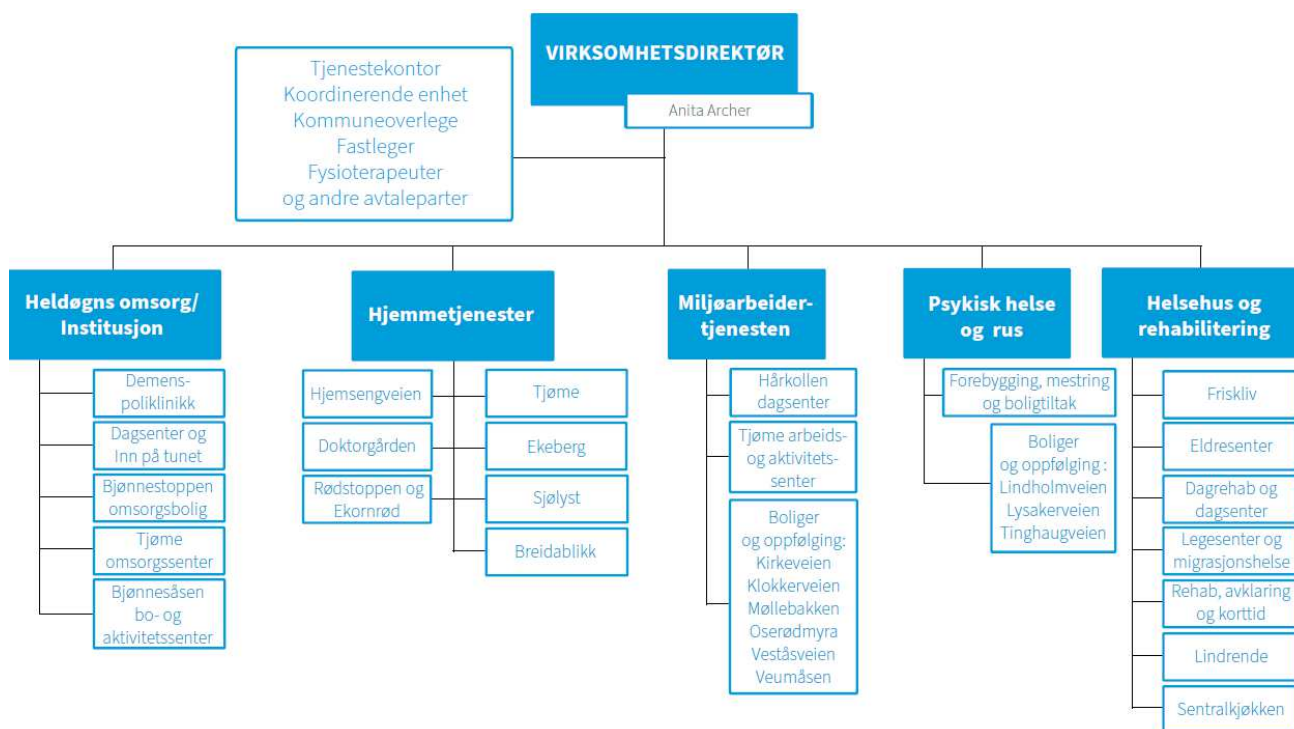
Helsestasjon og skolehelsetjenesten			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	årsverk	54,9	51,2	40,7	52,7	47,1	45,7	44,1
2	Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	prosent	98,5	98,7	100,2	107,4	75,5	77	92,1

1. Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år er i realiteten uendret. Årsaken til at nøkkeltallet viser reduksjon er at det i 2019 ble utgiftsført flere årsverk på funksjon 232 helsestasjons – og skolehelsetjenesten. Beregningen av avtalte årsverk direkte til helsestasjons- og skolehelsetjenesten er 45,7 for 2019 og 45,9 for 2020 og korrigerte tall viser at vi er på snittet for landet og litt over snittet i Vestfold og Telemark og under snittet i kostragruppe 9.
2. I 2020 har noen av hjemmebesøkene av smittevern hensyn blitt foretatt på helsestasjonen.

2.3 Helse og omsorg

2.3.1 Organisasjonskart Helse og omsorg

2.3.2 Årsmelding

2020 har vært preget av covid-19 pandemien. Dette har påvirket alle tjenestene innenfor område helse, og det har vært en endret arbeidssituasjon for ansatte i tjenestene. I starten av pandemien ble det opprettet en egen luftveisklinikk for Færder kommunes innbyggere. Dette tilbudet ble etter hvert til et av samarbeidsområdene med Tønsberg kommune, og luftveisklinikk og testklinikk ble etablert i Tønsberg kommune.

Færder kommune har en høyere andel eldre innbyggere enn de andre kommunene i Vestfold og landet som helhet. Kommunens helse- og omsorgsplaner følger opp nasjonale anbefalinger og tilrettelegger for et aldersvennlig samfunn. Overordnet har sektoren et etisk råd hvor ulike problemstillinger fra sektorene tas opp til drøfting. «Hva er viktig for deg?» er ikke bare et grunnleggende spørsmål i tjenestene – det har også innvirkning på prioriteringene som gjøres.

Proessen med å innarbeide reformen «Leve hele livet,» følger helsedirektoratets fremdriftsplan. En dreing mot mer hjemmebaserte tjenester, mestring som gjennomgående strategi, velferdsteknologi og mobilisering av frivillighet gjennomføres planmessig. Tjenestene effektiviseres fortløpende. I dette er pasientsikkerhet, rett kompetanse, bruk av velferdsteknologi, heltidskultur, høy tilstedeværelse, medarbeidere som opplever mestring og en omforent forståelse av betydning av god planlegging av arbeidsprosesser og logistikk avgjørende. Tidlig innsats for å støtte opp om mestring hos pasient/bruker og dennes pårørende er avgjørende. Et tverrsektorielt nettverk for barn som pårørende er etablert.

Kommunens dagsentertilbud har i perioder gjennom året vært stengt. Det har medført behov for alternative ordninger, og det har blitt gjennomført ambulerende tilbud. Det ble søkt og innvilget midler til videreføring av dette tilbudet. Dagsentertilbud er et viktig tiltak for å opprettholde funksjon og mestring av dagliglivet.

Kommunene har ansvar for avansert behandling – som også i stor grad tilrettelegges i pasientens hjem. Flere alvorlig syke pasienter ønsker å leve lengst mulig hjemme. Et palliativt forløp tilrettelegges da i nært samarbeid med pasient, pårørende og fastlege. Et relativt lavt antall pasienter vil som følge av flere diagnoser ha behov for høy kompetanse og

bistand mange ganger i døgnet i eget hjem. De ambulerende tjenestene representerer fleksibilitet i tjenestekjeden, og innbyggerne har fått mulighet til å bo lengre hjemme enn tidligere.

Gjennomsnittlig botid på langtidsplass ved institusjon i Færder kommune var 29,4 måneder i 2019. I 2020 ble denne redusert til gjennomsnittlig 27,5 måneder. Når tjenestetilbudet og behandlingsskapiteten i hjemmetjenesten øker gjenspeiles dette i redusert botid på langtidsplass.

Nytt dokumentasjonssystem er implementert. Resultatet er bedre kvalitet i dokumentasjonen og mer effektiv drift blant annet i helsehuset, deler av miljøarbeidertjenesten og innenfor tjenesten psykisk helse og rus. Pasientsikkerhet, personsentrert omsorg og «Leve hele livet» er styrende for virksomhetene. Det jobbes med rehabiliteringstiltak, og helsehuset har på tross av pandemien hatt mange pasientforløp i 2020 (860). Dette er en liten nedgang i forhold til 2019 (894 forløp).

Sykehjemmene i Færder kommune har i 2020 brukt mye ressurser på å forebygg smitte. Dette har vært vellykket. Det har også medført at beboerne og deres familie og venner har vært mindre sammen, noe mange har uttrykt at de savner. Fellesaktiviteter er gjennomført i mindre, faste grupper og den individuelle Aktivitetsdosetten har blitt enda viktigere. Så langt det har vært mulig, har beboere hatt besøk, deltatt på konserter, kjørt på tur og ellers vært mer ute i friluft.

Behandlings- og omsorgsoppgavene i sykehjemmene blir stadig mer kompliserte og intensive ettersom antallet demenssyke i samfunnet øker. For denne gruppen øker botiden i sykehjem. Avdelingene i sykehjemmene er mer spesialiserte og det satses på kompetanseutvikling, forskning og innovasjon. Kommunens helhetlige tilbud til demenssyke og deres familier er definert og beskrevet på hjemmesiden.

Rus- og psykisk helsetjeneste har et utstrakt samarbeid med oppvekstsektoren spesielt knyttet til ungdom og unge voksne. Det er innført Drop-in timer, digital selvhjelp samt utvidet kortvarig psykisk helsehjelp. Kommunen har etablert en krisesenterplass for voldsutsatte med beskyttelsesbehov.

Færder kommune har vært programkommune i Husbanken. Mål og resultat fra dette arbeidet er rapportert videre til Husbanken. Brannforebygging for sårbare grupper har vært prioritert i et samarbeid mellom ViB, eiendomsforvaltningen og helse og omsorgssektoren. Færder kommune jobber videre som prosjektkommune i BUF-etats forebyggende arbeid mot vold i nære relasjoner som rammer voksne.

Arbeidet med å implementere velferdsteknologi som en integrert del av det ordinære tjenestetilbudet innen 2021 følger planen. Arbeidet med elektronisk medisineringsstøtte til hjemmeboende ble i 2019 pilotert i sone Tjøme, og har i 2020 vært et tilbud i hele hjemmetjenesten. Arbeidet med implementering av trygghetsskapende teknologi for hjemmeboende videreføres. Sensorer tilpasses den enkeltes behov.

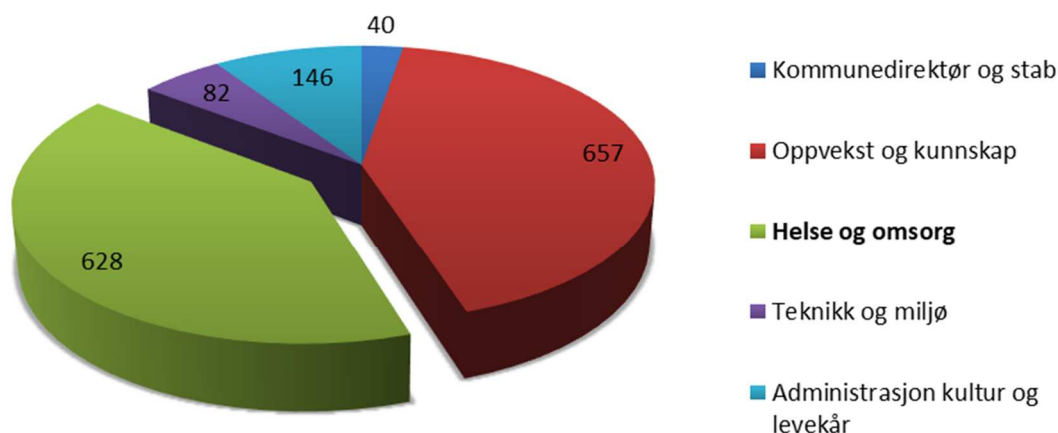
Gjennom året ble det meldt 1309 utskrivningsklare pasienter. De aller fleste av disse fikk umiddelbart tilbud i kommunen. Fordelingen mellom tjenesteområdene etter utskrivning var slik: 474 fikk hjemmetjenester, 475 fikk intermediær/rehabiliteringsopphold ved helsehuset, 18 pasienter fikk tilbud ved langtidsinstitusjon, 148 fikk videre oppfølging av psykisk helse og rustjenesten og 12 pasienter fikk tilbud på øyeblikkelig hjelp døgnopphold. Totalt ble kommunen fakturert for 169 overliggerdøgn.

Avtalen mellom helse- og omsorgsdepartementet og KS om helsefelleskap gjenspeiler strukturen i samhandlingen mellom kommunene i tidligere Vestfold fylke og Sykehuset i Vestfold HF. Samhandlingen innenfor helseområdet er videreført. Dette vel etablerte samarbeidet er supplert med Statsforvalterens møter hvor kommuner i Vestfold og Telemark deltar.

Færder kommune har videreført samarbeidet med Tønsberg kommune om Tønsbergregionen legevakt og øyeblikkelig hjelp døgnopphold, hjelpemiddellager, lavterskeltilbudet Sidebygningen, miljørettet helsevern, veterinærvakt og feltpleie. Videre har Covid-19 pandemien medført samarbeid om luftveisklinikk og testklinikk.

Kommunen har i 2020 inngått samarbeid med Universitetet i Sør-Øst Norge og blitt universitetskommune.

2.3.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Sektoren Helse og omsorg utgjør 40,4 % av totale midler fordelt til sektorene. Regnskapsmessig forbruk i 2020 er 627,7mill. kr mot et budsjett på 635,0 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabell nedenfor.

Enhet	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Avvik i kr	Forbruk i %
Kommunaldirektør Helse administrasjon	40 647	45 513	2 866	93 %
Tjenestekontoret	71 611	75 835	4 224	94 %
Rus og Psykiatri	43 335	44 031	696	98 %
Hjemmetjenester	119 145	120 609	1 464	99 %
Miljøarbeidertjenesten	118 191	118 516	325	100 %
Bjønnesåsen bo- og aktivitetssenter	136 543	134 447	-2 096	102 %
Smidsrød helsehus	98 249	98 038	-211	104 %
Sum Helse og omsorg	627 721	634 989	7 268	99 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor sektoren. Avvik over 5 % eller mer enn 1 mill. kr kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Kommunaldirektør og stab	Samlet mindreforbruk utgjør 2,9 mill.kr. Mindreforbruket skyldes lavere utgifter til samarbeider om legevakt og hjelpemiddellager, samt Helfo/fysio utgifter i annet EØS land og lavere utgifter til norsk pasientskadeerstatning i 2020.
Tjenestekontoret	Mindreforbruket beløper seg til 4,2 mill.kr. Endret behov for bemanning samt lavere aktivitetsnivå for avlastning gir en mindreutgift på kjøp av tjenester, omsorgsstønad og støttekontakt.

Enhet	Kommentar til avvik
Hjemmetjenester/Omsorgsboliger	Samlet mindreforbruk beløper seg til 1,4 mill.kr. Enheten ble i budsjett 2020 tilført midler tilsvarende 7,5 årsverk. Tidkrevende rekruttering har gitt et mindreforbruk.
Bjønnesåsen Bo- og aktivitetssenter	Samlet merutgift utgjør 2,1 mill. kr. Flere brukere med et større hjelpebehov gir en økt kostnad knyttet til overtid og ekstrahjelp.

2.3.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Tabellen viser finansierte tiltak fra handlingsplanen 2018-2022 med kommentar. Alle tiltak har referanse til tilhørende veivalg fra kommuneplanens samfunnsdel.

Nr	Delmål	FNs bærekrafts mål	Tiltak	Drift/ Invest	
			Tjenester til hjemmeboende		
309	4.2,4.3	3	Økte ressurser til hjemmetjenesten, helsefagarbeider 450%	Drift	Gjennomført
310	4.2, 4.3	3	1 årsverk Ergoterapeut - styrke rehabiliteringstilbudet til hjemmeboende	Drift	
314	4.3, 4.4	3	Økt grunnbemanning inkludert 1 fysioterapeut, totalt 3 årsverk for bemannede omsorgsboliger	Drift	Gjennomført
			Miljøarbeidertjenesten		
315	4.2, 4.3		Biler 2 stk	Drift	Ikke gjennomført
			Rus og psykiatritjenesten		
316	4.2,4.4		Fullfinansiering psykologstilling	Drift	Gjennomført
			IT - Helse og omsorg		
317	4.2,4.3	9	Lisenser pasientvarslingssystemer / digitalt tilsyn	Drift	Gjennomført
322	4.1, 4.2, 4.3	9	Elektronisk medisineringsstøtte til hjemmeboende	Drift	Delvis gjennomført
331	4.1, 4.2, 4.3	9	Gerica eRom	Investering	Delvis gjennomført
			Institusjoner og helsehus		
333	4.1,4.2	3	Omgjøring av midler ekstra hjelp til 3,2 faste årsverk dekkes delvis inn av inntekter ressurskrevende	Drift	Gjennomført

2.3.5 Kostratall

Helse- og omsorg		FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall	Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1 Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger	kr	29 870	29 691	27 990	26 801	28 454	29 067	29 786
2 Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	årsverk	296,9	292,6	317,5	308,4	314,6	315,3	338,6
3 Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	årsverk	10,4	10,1	16,1	10,3	11,7	11,8	12,2
4 Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	årsverk	7,8	6,8	8,9	7,2	9,3	9,6	9,2

1. Utgiftene til kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger har gått ned fra 2019 til 2020. Dette skyldes i all hovedsak lavere pensjonskostnader. Utgiften er under snittet i Vestfold og Telemark, men over de andre sammenlignbare kommuner. Færder kommune har større avstander mellom byggene innen helse- og omsorgstjenestene enn Tønsberg og Horten kommuner, med spredt bebyggelse per virksomhet. Færder kommune har flere eldre og flere under 18 år i befolkningssammensetningen og samtidig færre i yrkesaktiv alder. Dermed er kostnadene høyere per innbygger på helse og omsorgstjenester.
2. I kostratallet årsverk helse og omsorg pr 10 000 innbygger er det en reduksjon fra 296,1 til 292,6 årsverk. Kommunen ligger under alle de sammenlignbare kommunene. De faste årsverkene innen helse og omsorg er i realiteten styrket i budsjettet, men det har i 2020 blitt foretatt noen korrigeringer av årsverk iht kostra. F.eks. boligkontoret føres nå på funksjon 283 og er ikke lengre med i tallene her. En annen faktor som kan påvirke tallet er at det også omfatter årsverk fra privat virksomhet som utfører tjenester på vegne av kommunen.
3. Færder kommune har tilsvarende legedekning som sammenliknede kommuner. Av 27,4 årsverk er 19 av disse knyttet til fastlegehjemler. Øvrige er tilknyttet institusjoner, helsestasjon og kommuneoverlege.
4. Færder kommune har tilsvarende fysioterapidekning som sammenliknede kommuner. Rapporteringen som er sendt inn er vil bli korrigert. Av 22 årsverk fysioterapeuter er 11,6 av disse knyttet til avtalehjemler. Øvrige er tilknyttet, institusjoner, helsestasjon og ambulerende hjemmetjeneste.

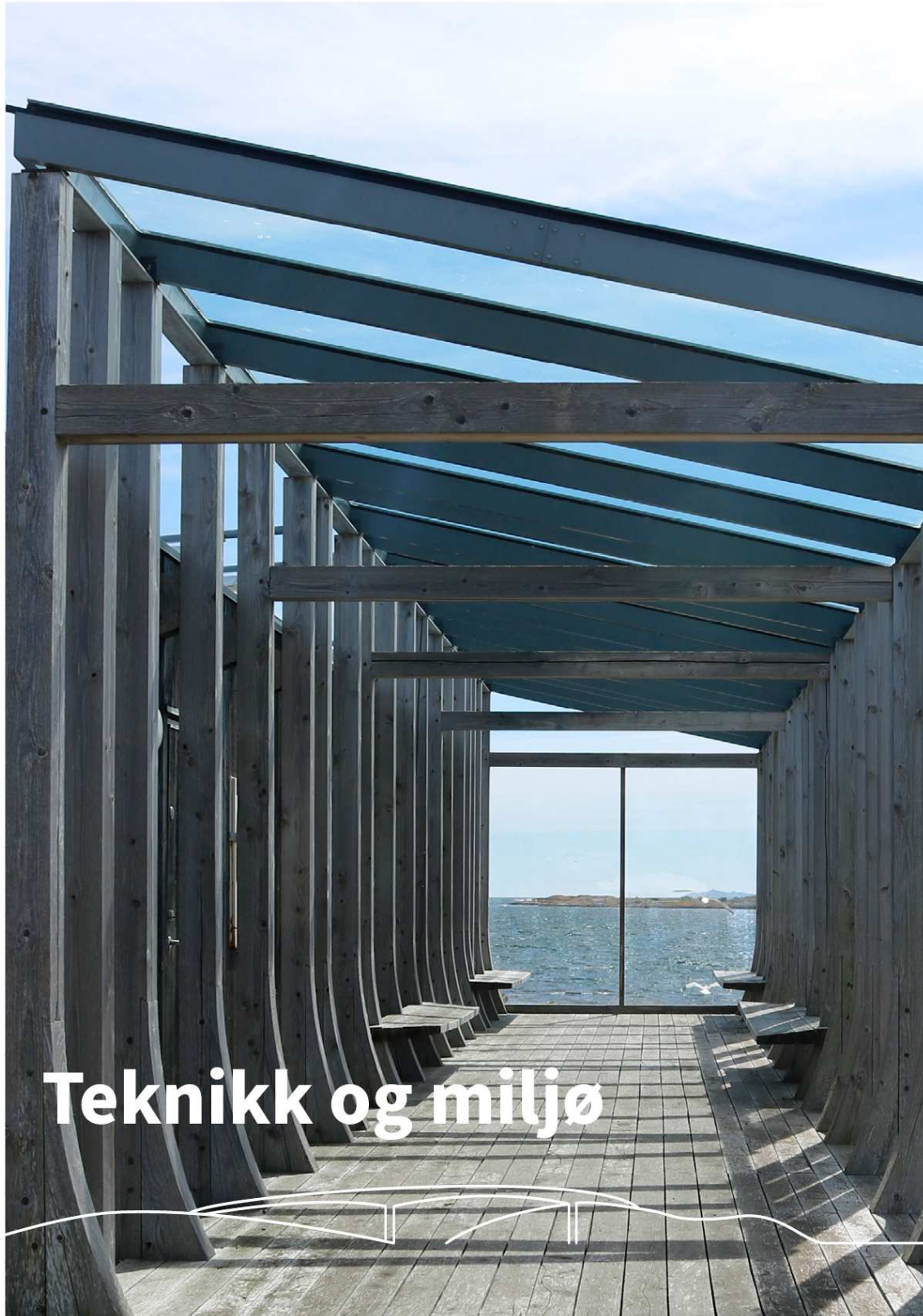
Bolig		FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall	Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1 Totalt antall kommunalt disponerte boliger	antall	555	556	1 279	515	12 129	94 717	9 906
2 Andel kommunale boliger som er tilgjengelige for rullestolbrukere	prosent	63	63	44	43	58	54	59
3 Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner	kr	685	2280	798	2 870	1 431	1 416	1 256
4 Husstander i midlertidige botilbud i mindre enn 3 måneder	antall	21	22	105	16	234	2 650	273
5 Antall boliger godkjent av kommunen for finansiering med startlån, per 1000 innbyggere	antall	0,9						

1. Færder kommune har et godt tilbud til boligsøkere som er vanskeligstilte på boligmarkedet. Ingen økning i antall boliger fra 2019 til 2020
2. Færder kommune har fokus på livsløpsstandard i kommunale boliger.
3. Investeringsnivå til boligformål varierer. Økningen fra 2019 til 2020 kan forklares med byggestart nye omsorgsboliger på Gipø.
4. Færder kommune har få som må benytte midlertidige botilbud. Boligsosialt team har i samarbeid med NAV egne ressurser som gir boveiledning og bistand til å finne varig bolig.

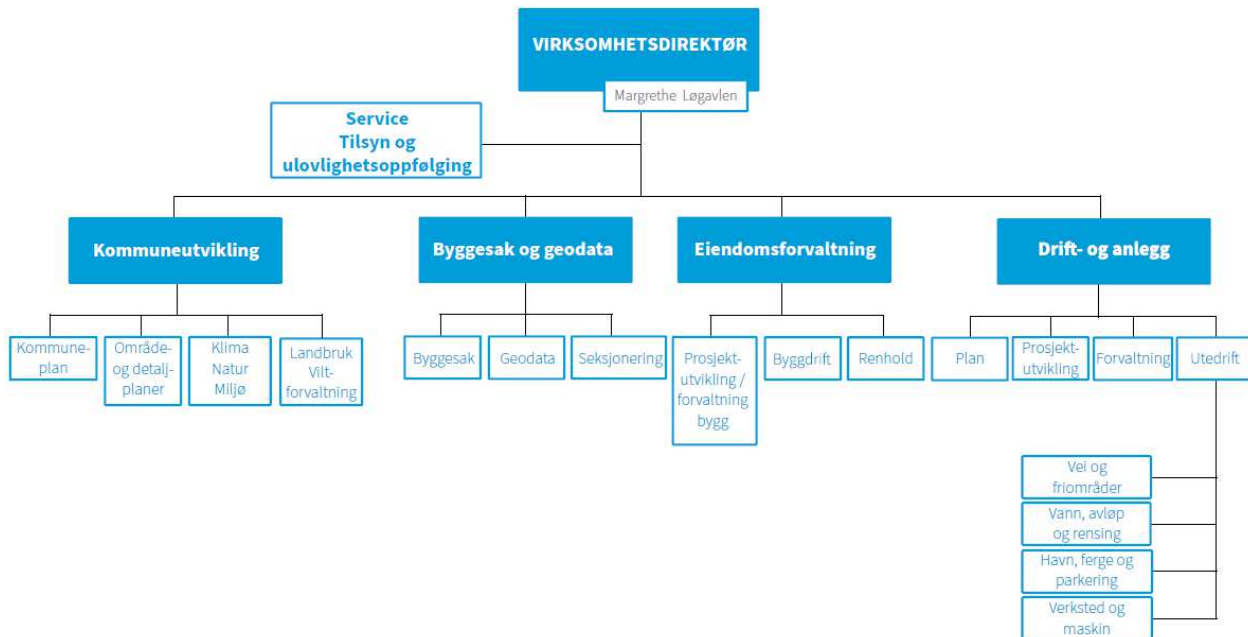
Psykisk helse og rus			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Netto driftsutg. til tilbud til personer med rusproblemer pr. innb. 18-66 år	kr	345,9	452,5	775,7	477,7	321,5	529	451,2
2	Andel nyinnflyttede rusmiddelmisbrukere med psykiske lidelser	prosent	17						
3	Antall vedtak om kjøp av tiltak til rusmiddelmisbrukere av aktører utenfor komm per 10 000 innbyggere 18-66 år	antall	0	0	1,7	0	1,5	3	1,2

1. Netto driftsutgifter til personer med rusproblemer gir i 2020 et mer korrekt bilde av Færder kommunes innsats. Innsatsen har ikke økt, men det har vært en teknisk opprydding av stillingene. Innsatsen er på linje med snittet i Vestfold og Telemark, men under Tønsberg kommune.
2. Ingen tall for 2020, foreløpig.
3. Færder kommune kjøper sporadisk tiltaksplasser, da ofte av ideelle organisasjoner. Dette skjer i påvente av behandling.

2.4 Teknisk og miljø

2.4.1 Organisasjonskart teknikk og miljø

2.4.2 Årsmelding

Tilsyn og ulovlighetsoppfølging

Enheten består av to årsverk. På grunn av permisjon var kapasiteten redusert i siste kvartal 2020. Enheten arbeider til enhver tid med omkring 100 aktive saker, og det er over 300 saker på venteliste. I 2020 ble det gjennomført 19 tilsyn. Det ble gitt pålegg i 10 saker, og det er påløpt kr. 531.000,- i tvangsmulkt. Det ble sendt inn to anmeldelser i 2020. Totalt er det sendt inn 5 anmeldelser for brudd på plan- og bygningsloven.

Kommuneutvikling

Kommunal planstrategi for Færder kommune ble vedtatt i 2020. Arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel ble videreført. Innenfor reguleringsplanområdet har det vært førstegangsbehandling av områdeplan for Vestskogen, samt behandling av flere planer for gang- og sykkelveier i 2020.

Innenfor miljøområdet ble klima- og energiplan vedtatt. Det ble også tilsatt klimarådgiver i 100% stilling. For øvrig vises det til omtale av klima i årsmeldingens kapittel 6. Prosjektene med grønnstrukturanalyse og kartlegging og verdsetting av friluftsområder ble ferdigstilt. Arbeidet med kyststier og sikring og tilrettelegging av friluftsområder ble videreført. Kyststier ble merket på Ildverket og Hvaløy. Avtale om kjøp av Jutodden på Veierland som offentlig friluftsområde ble inngått. Avtale om tilrettelegging av Ramberg badebass ble fremforhandlet. Prosjekt for kartlegging og fjerning av ulovlige ferdselshindringer i strandsonen ble vedtatt. I tillegg ble det gjennomført løpende saksbehandling på saksområdene.

Byggesak og geodata

Det var fortsatt utfordringer på byggesak, både med hensyn til kvalitet på innkomne byggesaker og saksbehandlingstid. Det er en forbedring fra 2019, der for eksempel gjennomsnittlig saksbehandlingstid for 12-ukerssaker i 2019 var 75 dager, mens den i 2020 var 59 dager. I 2020 ble det behandlet 590 søknader, mot 571 i 2019. Det er videre behandlet 171 dispensasjonssaker, og dette er vesentlig høyere enn i andre kommuner.

På grunn av oversittelse av saksbehandlingstid, tapte kommunen gebyrer på ca. 1,3 millioner kroner i 2020.

Ressurssituasjonen for byggesak er bedret for 2021, der det nå er lagt til 2 faste stillinger. Selvkostgraden for byggesak

er forbedret fra 2019 (63 %), mot 79 % i 2020. Dette skyldes i hovedsak økte gebyrinntekter, der byggesak samlet sett hadde merinntekter på 1,25 mill. kr over budsjett.

På geodata er ressurs situasjonen god, og gebyrinntektene ble 0,17 mill.kr over budsjett. Selvkostgraden på geodata var i 2020 på 70 %, mot 65,7 % i 2019.

Eiendomsforvaltningen

Det er gjennomført skifte til energibesparende LED-belysning både utvendig og innvendig, ved flere skoler og barnehager. Det er også i år gjennomført tiltak for å redusere legionella i formålsbygg og omsorgsboliger. Målinger av Radon er utført der det er pålagt etter forskrift. Tiltak for reduksjon er gjennomført, der det er påkrevet. Det er foretatt ombygginger ved flere bemannende omsorgsboliger og helseinstitusjoner for å ivareta krav til personallokaler. Skadesanering og gjenoppbygging etter oljelekkasjen ved Tjøme rådhus har pågått gjennom hele 2020, og blir avsluttet i første halvdel av 2021.

Det er etablert uteavdelinger i regi av eiendomsforvaltningen ved både Hårkollen og Teiehøyden barnehage. Det er gjennomført totalt 20 investeringsprosjekter rettet mot kommunens kommunale boliger og totalt 37 investeringsprosjekter rettet mot kommunes formålsbygg.

Byggrenhold utfører rengjøring i alle kommunale formålsbygg og er en del kommunale boliger, dette utgjør renhold av ca 99 566 kvm pr dag. Hjemmerenhold utfører praktisk bistand i hjemmet og hadde i 2020 ca 400 kunder som utgjorde 10 823 oppdrag.

Ansatte ved renholdsavdelingen har gjennom Covid19 pandemien sørget for at kommunens tjenestetilbud har kunnet fortsette til tross for strenge smittevern tiltak. Kontaktpunkter er rengjort flere ganger pr dag og avdelingen har veiledet andre ansatte i renhold under smitteverntiltak.

Drift og anlegg

Arbeidet med hovedplan vann og hovedplan avløp er under utarbeidelse, og ferdigstilles i løpet av 2021. I 2020 har det vært 42 vann og avløpsprosjekter. I tillegg er det gjennomført prosjekter på overvann/tilbakeslag/fremmedvann og oppgradering av pumpestasjoner.

Trafikksikkerhetsplan for 2020-2024 er vedtatt. Det har vært 10 prosjekter på gs-vei.

Større VA-anlegg i 2020

Tjøme sentrum – etappe 1 var et av de største prosjektene i 2020 i utstrekning og kostnad. Ca. 1250 meter med ledningsanlegg ble separert og renoveret i sentrumsområdet. Prosjektet omfavnet deler av Østveien, Stauperveien, Korsholmveien, Lindholmveien, Hvitskjærveien og Rødskjærveien og er et ledd i utbedringer som gjøres for å redusere fremmedvannsmengden som kommer til Bekkevika renseanlegg når det regner.

Veier ble reetablert som de var, men med en oppbygning iht dagens kommunale standard. Prosjektets etappe 2 er under prosjektering. Dette omfatter ledninger fra Vestveien og til renseanlegget i Bekkevika. Videre skal vann og avløpsanlegget i Tjøme sentrum separeres og renoveres i ytterligere etappe 3 og 4.

Vestfjordveien VA, etappe 1 og 2

Avløpssonene i Vestskogen har vært en utfordring. Felles avløp i området for spillvann og overvann har ført til at den nedre del av det kommunale avløpssystemet tidvis ble overbelastet og det oppsto tilbakeslag til private boliger. Som ett av flere tiltak ble det besluttet å avskjære overvann fra området oppstrøm Vestfjordveien og Øvre Fjellvei og føre dette direkte til sjø. Etappe 1 fram til krysset med Øvre Fjellvei startet opp høsten 2018. Etappe 2 ble fullført i 2020 og omfatter anlegg av nytt ledningsanlegg fra krysset med Vestfjordveien til høybrekket ved Øvre Fjellvei nr. 17 (360 m) samt sideliggende ledninger i Vestfjorden borettslag (ca. 350 m)

Utedrift - Vann og avløp

Det er skiftet rørstrekke på avløp flere steder. Utskifting av vannkummer, avløpskummer og etablering av sluk med sandfang i veier, er oppgaver som fortløpende er ivaretatt. Høyvannsventiler er montert på en rekke avløpspumpestasjoner.

Eldre strekk med vannledninger av galvaniserte rør er skiftet.
Lekkasjer på kloakkledninger, avløpsspumpeledninger og vannbrudd på hovedledninger er utbedret løpende.

Utedrift – andre oppgaver

Mindre trafikk sikkerhetstiltak

På tre kommunale veier ble det lagt til sammen 11 fartshumper. Det ble anskaffet to fartsmålertavler for permanent plassering i Stalsbergveien. I sommermånedene ble den ene tavla plassert på Brøtsøveien. Det er en fylkesvei uten gs-vei og som har relativt stor trafikk om sommeren. I tillegg er det anskaffet to nye radarer som skal bidra til gjennomføring av flere trafikkmålinger.

Friluft

Det er anskaffet tre nye badeflåter. En er utplassert på Lilleskagen, en på Mostrand og en til Bekkevika. I tillegg ble det kjøpt inn flåte til Skogro. Denne settes ut i 2021.

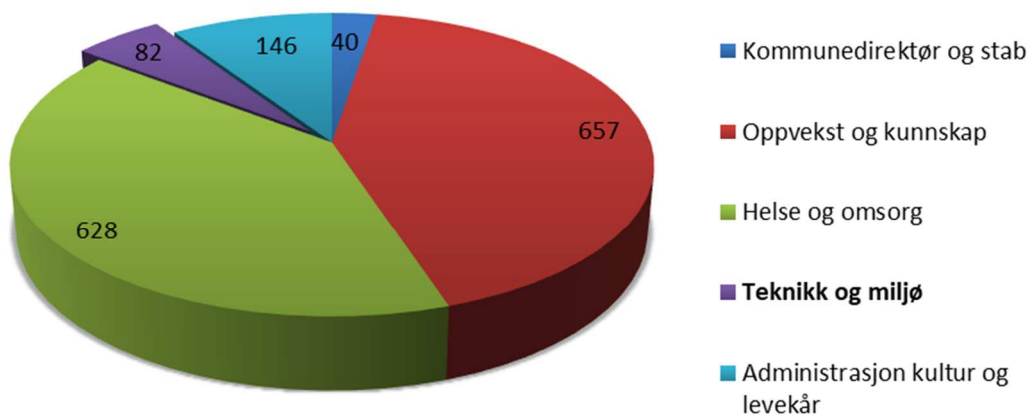
Veilys

Arbeide med å få umålte strekninger med veilys over på målt anlegg m/målerskap fortsatte. Status for 2020 er 3152 umålte lamper, 2314 målte lamper.

Oppgradering veier

14 kommunale veier fikk nytt slitedekke (ny asfalt) i hele veilengden. 4 veier fikk kortere deler med nytt slitedekke, mens en vei fikk asfaltert en strekning som fram til i år har vært grusvei.

2.4.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Sektoren teknikk og miljø utgjør 5,8 % av totale midler fordelt til sektorene. Regnskapsmessig forbruk i 2020 er 82 mill. kr mot et budsjett på 92,7 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabell nedenfor.

Enhet	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Avvik i kr	Forbruk i %
Teknisk stab og kommuneplan	5 384	5 241	-143	103 %
Kommuneutvikling	10 182	10 901	719	93 %
Byggesak og geodata	-1 250	434	1 684	-288 %
Eiendomsforvaltning	73 410	79 830	6 420	92 %
Brannvesen	20 202	20 202	0	100 %
Utedrift/ Drift og anlegg	-23 807	-21 899	1 908	109 %
Småbåthavner og sjøbruk	-2 127	-2 021	106	105 %
Sum Teknisk og Miljø	81 994	92 688	10 694	88 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor sektoren. Avvik over 5 % / 1 mill. kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Kommuneutvikling	Enheten har ett samlet mindreforbruk på 0,72 mill. kr. Mindreforbruk forklares med vakante stillinger og refusjon sykelønn på plansakavdelingen og kommuneplan. I tillegg har avdelingen mindreforbruk på konsulent, kurs og generelle driftskostnader.
Byggesak og geodata	Byggesak og Geodata har samlet ett mindreforbruk på 1,7 mill. kr. Byggesak har samlet netto mindreforbruk på 0,45 mill. kr. Behandling av flere byggesaker i 2020 har gitt en netto driftsforbedring og bedret selvkostgrad. Geodata har ett netto mindreforbruk på 1,25 mill. kr. Mindreforbruket skyldes merinntekter, mindreforbruk på lønn, konsulenttjeneste og driftsutgifter samt bruk av bundet fond.
Eiendomsforvaltning	Eiendomsforvaltningen har et samlet mindreforbruk på 6,4 mill. kr. De viktigste årsakene til dette er lavere strømutgifter enn budsjettert (3,8 mill. kr) og Covid-19 tiltakspakke til vedlikehold, hvor deler av arbeidene ikke blir slutført før i 2021 (4,1 mill. kr).
Utedrift /Drift og anlegg	Samlet sett har utedrift og drift og anlegg et mindreforbruk på 1,9 mill. kr. Lønnskostnader har et mindreforbruk på 2,6 mill. kr. Dette er sammensatt av refusjon sykelønn hvor det ikke er satt inn vikar, en ansatt i ulønnet foreldrepermisjon, mindre internoverføring lønn til prosjekter enn budsjettert. Mindreforbruk på driftsutgifter er samlet 4,1 mill. kr. Av dette knytter 3 mill. kr seg til Covid-19 tiltakspakke og er midler til utbedring av bryggeanlegg som vil ferdigstilles i 2021. 1,2 mill. kr skyldes mindreforbruk på generelle poster som maskiner og biler, konsulentbistand og overføring til andre. For selvkostområdet er det et merforbruk på 4,8 mill. kr. Årsaken til avviket er høyere avsetning til bundet fond da selvkost overskuddet er høyere enn budsjettert. Dette skyldes i nedgang i rentekostnaden for 2020.

2.4.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Tabellen viser hvilke tiltak sektoren har gjennomført ut fra temaene i handlingsplanen og kommentarer til gjennomføringen av tiltakene. Temaene i kommuneplanen er gjengitt ovenfor de aktuelle tiltakene.

FNs					
Nr	Delmål	bærekrafts mål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
			Eiendomsforvaltningen		
401	6.8	7,9,11	Rehabiliteringsplan formålsbygg.	Investering	Gjennomført
402	6.8	7,9,11	Rehabiliteringsplan /boligfornyingsplanen.	Investering	Gjennomført
403	5.1, 6.8	4,9,11,13	Bygging av ny skole Labakken.	Investering	Delvis gjennomført
404	4.4,6.8	3,9	Omsorgsboliger Gipø Vest	Investering	Delvis gjennomført
405	4.4,6.8	3,9	Husbanktilskudd Gipø vest	Investering	Delvis gjennomført
406	5.1, 6.8	4,9	Tjøme ungd.skole: rehabilitering og bygging av nytt areal	Investering	Delvis gjennomført
418	8.4, 8.7, 6.8, 1.6		Økt vedlikeholdsbudsjett	Drift	Gjennomført
419	3.5		Grindløkka skole - tilskudd til frivillige	Drift	Gjennomført
			Virksomhet kommuneutvikling		
420	1.1, 3.4	3	Friluftsfarmål	Investering	Gjennomført
421	8.1, 8.2, 8.3	11,13	50% stilling til klimarådgiver, bl.a. knyttet til oppfølging av klima- og energiplan for Færder kommune	Drift	Gjennomført
422	7.4	11	Revidere/utarbeide forvaltningsplaner for sikrede friluftsområder	Drift	Delvis gjennomført
425	1.2, 1.6	9	Planlegging av offentlige arealer i Teie sentrum inklusive utvikling av Teie torv som en attraktiv offentlig møteplass.	Drift	Delvis gjennomført
426	8.4		Styrke saksbehandlerkapasiteten på plan - 50% stilling	Drift	Gjennomført
429	1,2, 1,4, 1,5, 1,6	9,11	Utrekningsbehov kommuneplan	Drift	Delvis gjennomført
431	1.1, 3.4	3	Opparbeiding av kyststier og fjerning av ulovlige stengsler som hindrer ferdselsretten	Drift	Ikke gjennomført
432	1.2	9	Regulering Tjøme sentrum	Drift	Delvis gjennomført
			Virksomhet byggesak og geodata		
433	8.4	9	Ajourføring av kartverket	Drift	Gjennomført
434	8.4		GPS - geodata	Investering	Gjennomført
			Virksomhet drift og anlegg		
435	1.3, 3.4		Utvikle Jensesund på Vestre Bolæren som attraktiv innfallsport til nasjonalparken, herunder etablering av bryggeanlegg for fritidsbåter	Investering	Gjennomført
442	6.2	11	Kommunale veier - oppgradering	Investering	Gjennomført
443	6.1, 6.2	11	Kommunale veier - oppgradering busstopp/lommer universell tilrettelegging	Investering	Gjennomført
444	6.1	11	Veilys - Oppgradering	Investering	Delvis gjennomført
445	1.6, 3.3, 6.1, 6.2	3,11	Planlegge og bygge sykkelveier i henhold til trafikksikkerhetsplanen	Investering	Delvis gjennomført
446	1.6, 3.3, 6.1, 6.2	3,11	Planlegge og bygge sykkelveier utenom trafikksikkerhetsplanen, rekkefølgekrav Grindløkka	Investering	Delvis gjennomført
447	8.6, 6.1, 6.2	11	Gjennomføre mindre tiltak i kommunens trafikksikkerhetsplan.	Investering	Gjennomført
449	6.4	6	Utbygging og fornyelse av avløpsanlegg i henhold til hovedplan avløp og utslippstillatelsen	Investering	Gjennomført
450	6.4	6	Opprydding i avløp som ikke går til renseanlegg i henhold til handlingsplan.	Investering	Gjennomført
451	6.3	6	Utbygging og fornyelse av anlegg i henhold til hovedplan vann	Investering	Gjennomført

452	8.4		Fornyelse av utstyr og maskinpark	Investering	Gjennomført
457	4.1, 6.1	3,11	Gs vei fra Haug til Hulebak - kommunal andel av fylkesvei, regulering	Drift	Ikke gjennomført
460	4.1, 6.1	3,11	Gs vei Holtane-Gjervåg Del 3 - kommunal andel av fylkesvei, regulering	Drift	Ikke gjennomført
463	6.3, 6.4	6	Utarbeide nye hovedplaner for Færder kommune vann og avløp	Drift	Delvis gjennomført
464	6.2, 6.3, 6.4		GPS - VVA	Investering	Gjennomført
465	3.4		Oppgradering av kommunale brygger	Drift	Gjennomført
467	8.6	9,11,15	Klimatilpasning/Flomveier	Investering	Delvis gjennomført

2.4.5 Kostratall

Eiendomsforvaltning		FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall	Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1 Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter	kr	603	554	645	430	520	561	586
2 Herav utgifter til renhold	kr	245	238	181	136	155	166	169

1. Tallet er noe lavere enn i 2019. Færder kommune ligger på landsgjennomsnittet.
2. Færder kommune har høyere utgifter til renhold enn sammenlignbare kommuner og landet for øvrig.

Klima og energi		FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall	Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1 Energiutgifter per m2 kommunalt eide bygg	kr	142	118	124	96	93	99	109
2 Andel oljeforbruk av totalt forbruk i kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg	prosent	2	0	0	0	0	0	0
3 Andel fornybarforbruk av totalt forbruk i kommunens eiendomsforvaltning, egne bygg	prosent	98	100	97	96	98	96	98
4 Utslipp av CO2 knyttet til energibruk	g/kWh	1	0	4	1	2	3	2

1. Energiutgiftene har gått ned i tråd som forventet når nytt SD-anlegg (sentraldrift) er implementert. Korrigert for leide areaer. Færder kommune er på landsgjennomsnittet når det gjelder energikostnader pr kvadratmeter. Tallet for 2020 er lavere enn i 2019, noe som skyldes lave strømpriser og en mild vinter 2019/2020.
2. Oljeforbruk i egne bygg er redusert til 0 i 2020.
3. Forventes til 100, gitt at elektrisitet er fornybar.
4. Oljekjeler er enten faset ut eller det fyres med bio-olje.

Plan, byggesak og miljø		FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall	Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1 Byggesøknader i alt behandlet	antall	571	590	599	322	9 815	73 311	6 836
2 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker med 12 ukers frist	dager	75	59	69	27	38	39	36
3 Andel av innvilgete byggesøknader som skjer gjennom vedtak om dispensasjon fra plan	prosent	19	29	12	11	15	17	15
4 Tilsyn for byggevirksomhet som er unntatt søknadsplikt	antall	24	8	22	4	144	1 549	70
5 Søknader om nye bygninger i strandsonen som ble innvilget	antall	21	15		0	111	801	39
6 Selvkostgrad i byggesaker	prosent	63	79	78	89	92	79	83

1. Saksmengden viser høy byggeaktivitet sammenlignet med nabokommuner. Byggesaksavdelingen har behandlet flere saker enn i 2019.

- Saksbehandlingstiden er redusert fra 75 til 59 dager i 2020. Mange dispensasjonssaker i forhold til andre kommuner og arbeid med omfattende eldre byggesaker medfører lengre gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Det er fortsatt et etterslep på saksbehandlingen. Tapte gebyrinntekter utgjør 1,3 mill. kr. Kommunen har mottatt ekstraordinære skjønnsmidler som kompenserer for noe av tapet.
- Dispensasjoner skyldes i hovedsak eldre reguleringsplaner og strandsonesaker.
- Det er foretatt 19 tilsyn, 8 av dem gjelder tilsyn for byggevirkksomhet som er unntatt søknadsplikt. Færder kommune har hatt færre tilsyn i 2020 pga covid-19 pandemien.
- I hovedsak rivning og gjenoppføring på dispensasjon.
- Selvkost graden har økt i 2020. Det vil si at kommunen har fått bedre inndekning av kostnadene. Tapte gebyrinntekter gir fortsatt redusert selvkostgrad.

Husholdningsavfall			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	kr	2 120	2 328	2 315	2 116	2 852	2 997	2 657
2	Andel levert til materialgjenvinning inkl. biologisk behandling	prosent	61	60,9	60,9	60,9	42,7	41,6	56,5

- Små variasjoner innad i Vestfold. Variasjoner kan skyldes fondsjusteringer. Færder kommune ligger under snittet for kostragruppe 9, landet og Vestfold/Telemark.
- Vesar-kommunene kommer likt ut og bedre enn landsgjennomsnittet. Kildesortering ble etablert tidlig i VESAR-området. Gjenvinningsgraden på avfallet er omtrent like stor som i 2019 til tross for at mengdene husholdningsavfall på grunn av Covid- pandemien økte betydelig i andre halvår 2020.

Kommunal vannforsyning			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	kr	2 981	2 946	2 249	2 326		3 881	3 645
2	E.coli: Andel innbyggere tilknyttet kommunalt vannverk med tilfredsstillende prøveresultater	prosent	100						
3	Andel av total kommunal vannleveranse til lekkasje	prosent	32						

- Færder kommune har lengre ledningsnett per abonnent enn nabokommunene samt få næringsbedrifter med høyt forbruk. Gebyret i Færder kommune er under snittet for landet og likt med snittet for Vestfold.

Kommunal avløp			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	kr	6 311	6 139	3 931	4 544		4 321	4 956

- Gebyrene er høyere enn de sammenlignbare kommuner, delvis fordi Færder kommune ikke har store næringsaktører som bidrar. Topografien med kyst på alle kanter gjør at det kreves mye pumping, samtidig gir spredt bebyggelse lengre ledninger per abonnent og høyere kostnader.

Samferdsel			FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall		Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1	Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater	prosent	97,3	97,3	100	100	64,2	61,3	69,1
2	Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger	kr	792	789	803	563	1 182	1 218	1 086
3	Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km	kr	141 047	141 733	165 909	113 978	165 330	155 523	146 652

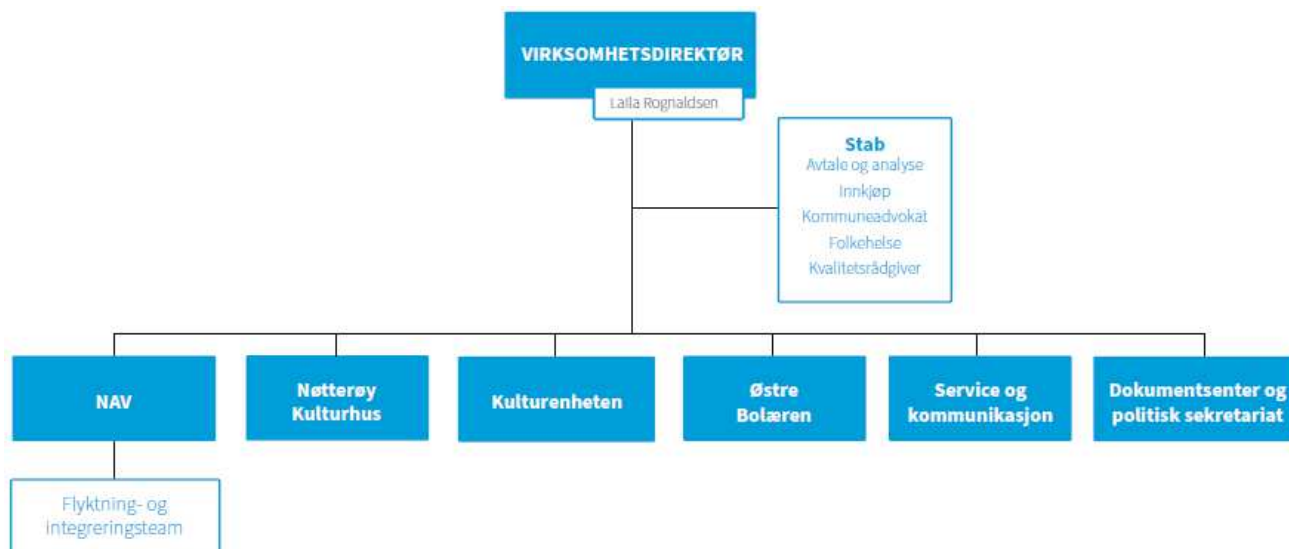
- Veiene på Veierland bidrar til at Færder kommune ligger under nabokommunene.

2. Tett befolkede områder som Færder kommune vil ha færre km vei per innbygger og lavere kostnader per innbygger enn landsgjennomsnittet.
3. Færder kommune har strenge krav til reparasjon etter tiltak i vei og dette holder driftskostnadene nede.

2.5 Administrasjon, kultur og levekår

4.5.1 Organisasjonskart Administrasjon, kultur og levekår

4.5.2 Årsmelding

Administrasjon, kultur og levekår representerer en bred tjenesteportefølje både med sektorovergripende administrative oppgaver og tjenester knyttet til bosetting, sosialtjenesten, idrett og kultur. Driften av Østre Bolæren er også organisert her.

De administrative oppgavene som er samlet i sektoren er kommuneadvokat, advokater, oppfølging med Jarlsberg IKT, service og kommunikasjonsavdelingen, politisk sekretariat og dokumentsenter, folkehelsekoordinator og innkjøp.

Vårhalvåret 2020 var preget av beredskap og omstilling i hele sektoren. En rask omstilling til hjemmekontor krevde ressurser for tilrettelegging av lisenser og programvare i vårmånedene.

Første prioritet for service- og kommunikasjonsavdelingen har i 2020 vært å informere ansatte og innbyggere om Covid-19 pandemien i kommunens kanaler. Informasjonen fra kommunen er viktig for innbyggerne i krisesituasjoner, og mange følger med på kommunens nettside og Facebook-side. Vanlig trafikk på kommunens nettside var daglig rundt 15 000 sidevisninger. Dette siste året har sidevisninger per dag økt med 120 %.

Det har vært en omfattende informasjonsflyt fra overordnede myndigheter og kommunens ledelse som er videreformidlet daglig. Målsettingen har vært å holde informasjonen på kommunens nettside relevant og oppdatert.

Service- og kommunikasjonsavdelingen har også produsert informasjonsplakater i flere faser av pandemien. Først plakater med info om nedstenging pga. smittevern, deretter gradvis åpning av tjenestene.

De politiske utvalgene i kommunen gikk fra å ha fysiske møter til å avholde møter digitalt i løpet av kort tid. Rask endring og opplæring måtte til for å få alle på en digital plattform. Etablering av ny teknisk plattform for å sikre mulighet for å gjøre møtene åpne for publikum via digitale løsninger ble gjennomført. Direktesending og opptak, samt redigering av digitale møter er etablert. Totalt sett har dette vært en utfordrende prosess, men også spennende å registrere hvilke muligheter dette har gitt.

Kvalifiseringsprogram er en rettighet i NAV for innbyggerne i kommunen. Økt satsning på kvalifiseringsprogrammet i NAV har bidratt til at flere personer kom ut i arbeid og utdanning samt holdt kostandene til sosiale bidrag stabilt. NAV

Færder har gode erfaringer med markedsarbeid og arbeid basert på mentorer fra næringslivet. Dette videreføres. Færder kommune har rammeavtale med Velle Utvikling AS om introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger.

Anmodningen fra Integrerings- og Mangfolds direktoratet for 2020 var opprinnelig på 17 personer hvorav 3 enslige mindreårige. Den opprinnelige anmodningen ble justert ned høsten 2020 til 11 personer inkludert enslige mindreårige. Færder kommune mottok flere større familiegjenforeninger med enslige mindreårige. 19 personer avsluttet introduksjonsprogrammet i 2020. 16 nye personer ble tatt inn i prosjekt Jobbsjansen etter 3 år på introduksjonsprogram. Pandemien har gitt økt tilskudd til kommunen grunnet forventet behov for lengre kvalifiseringsperiode.

Kostnadene til sosialhjelp har i 2020 vært relativt stabilt. Det var en liten økning blant unge under 30 år. Ingen særskilt økning som forventet grunnet Covid-19 pandemi og økt arbeidsledighet. Det var en svak tendens til økt antall søknader fra selvstendig næringsdrivende.

Driften av gjestehavn, restaurant og kiosk på Østre Bolæren er resultatmessig preget av redusert drift. Leirskolen var stengt frem til august og ble begrenset til 5 uker høsten 2020. Samarbeidet mellom kommunen, næringsdrivende og frivillige om aktivitet på Bolærene øyene har vært god. Det er utført utbedringer på kaianlegget på Østre Bolæren.

Kulturenheten startet arbeidet med et nytt kulturkonsept «Fantastiske Færder», men ble avbrutt i utvikling grunnet Covid-19 pandemien. Frivilligsentralen på Tjøme flyttet midlertidig fra Tjøme omsorgssenter til Rødsgata 36 og begge sentraler er i stadig utvikling.

Arbeidet med å støtte frivillig arbeid i kommunen var prioritert. Oppstart av arbeidet mot rullering av frivillighetsstrategi og tiltaksplan ble igangsatt i 2020 og skal gjennomføres i 2021. Frivilligheten i Færder kommune er mangfoldig og det legges ned mange timer med frivillig arbeid hvert år. Det bidrar til beredskapsarbeid, ulike arrangementer både i institusjoner, innen kultur, forvaltning av natur og kulturminner, følgetjenester, frivillige gir innspill til høringer og innbyggerne deltar aktivt i inkluderingsarbeid. Frivillighet er viktig for folkehelsen og motvirker utenforskap og ensomhet. Bidraget er like viktig for de som utfører frivilligheten som for de som mottar hjelp og støtte fra frivillige.

Arbeidet med kulturminneplan for Færder kommune ble avsluttet og planen ble vedtatt i november 2020.

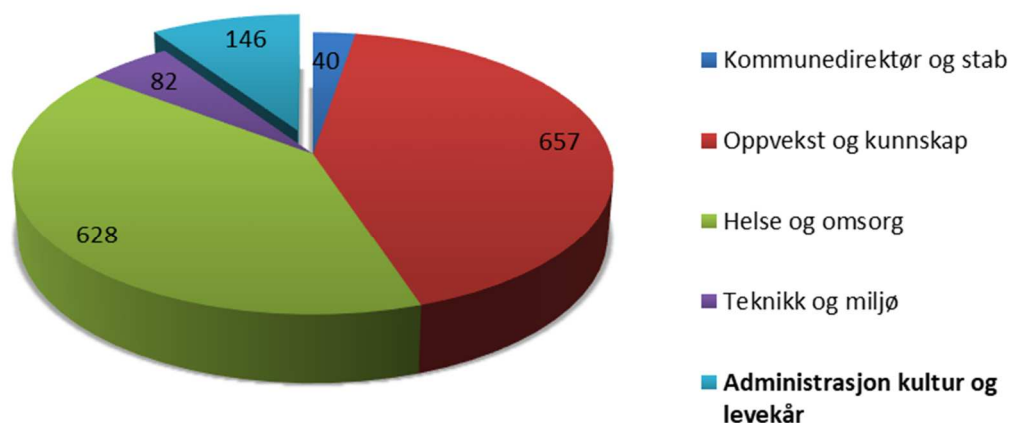
Færder kommune har partnerskapsavtale om folkehelsearbeidet med fylkeskommunen. Kommunen er sertifisert som Trygt lokalsamfunn og har etablert tilskuddsordning for verdifull transport for kultur- og idrettsforeninger. Det jobbes systematisk med forebyggende tiltak innen brannforebygging, skadeforebygging og som en av-og-til-kommune for å redusere skadelig alkoholbruk. I 2020 ble det utarbeidet og vedtatt nytt oversiktsdokument for folkehelsen i Færder kommune.

Færder kommune er sertifisert som Trafikksikker kommune dette inkluderer også de fleste private barnehagene som Trafikksikker barnehage.

Nøtterøy kulturhus hadde 12 500 besøkende i 2020.. Besøkstillene i 2020 er et resultat av Covid-19 pandemien. Kulturhuset har delvis vært stengt og i periodene hvor kulturhuset har vært åpent har restriksjoner på antall publikummere preget driften. Mange forestillinger er flyttet til 2021 og 2022. Salg av billetter er preget av et avventende publikum. Færder kommune mottok 0,8 millioner i stimuleringsmidler for gjennomførte arrangementer i Nøtterøy kulturhus oktober-desember 2020.

Nøtterøy kulturhus har mottatt 3-årig støtte fra Norsk Kulturråd 2020-2022 (totalt 850.000,-) for å videreutvikle satsningen på internasjonale forestillinger, spesielt innen fysisk teater og nysirkus. Nøtterøy kulturhus har på vegne av samarbeidspartnerne Ibsenhuset i Skien og Bølgen kulturhus i Larvik også mottatt 2-årig støtte fra Vestfold og Telemark fylkeskommune for 2020 og 2021, totalt 200.000 kroner for satsningen på de internasjonale forestillingene. Da det pga Covid-19 pandemien ikke ble gjennomført de planlagte forestillingene i 2020, blir støtten fra både Kulturrådet og fylkeskommunen videreført til 2021. Nøtterøy kulturhus har tatt rollen som turnéprodusent for de internasjonale nysirkusforestillingene i Norge, dette skaper positiv omtale, mindre kostnad og større nettverk.

4.5.3 Driftsresultat og budsjettavvik

Sektor Administrasjon, kultur og levekår utgjør 9,5 % av totale midler fordelt til sektorene. Regnskapsmessig forbruk i 2020 er 145,7 mill. kr mot et budsjett på 150,5 mill. kr. Avvik mellom regnskapsmessig forbruk og regulert budsjett er forklart i tabellen nedenfor.

Enhet	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Avvik i kr	Forbruk i %
Virksomhetsdirektør og stab	22 094	23 364	1 270	95 %
NAV	61 487	62 224	737	99 %
Innvandrertjenesten	23 934	26 002	2 068	92 %
Servicesenteret	5 178	5 010	-168	103 %
Dokumentsenteret	3 007	3 224	217	93 %
Sekretariatet	9 167	9 535	368	96 %
Kulturenheten	17 660	19 168	1 508	92 %
Nøtterøy kulturhus	3 104	1 726	-1 378	180 %
Østre Bolæren	95	248	152	38 %
Sum Administrasjon, kultur og levekår	145 726	150 502	4 776	97 %

I tabellen nedenfor kommenteres de største avvikene fra budsjett innenfor sektoren. Avvik over 5 % eller 1 mill. kommenteres.

Enhet	Kommentar til avvik
Virksomhetsdirektør og stab	Kjøp av IKT tjenester utgjør 0,86 mill. kr av mindreutgiftene. Merinntekter fra utleie av servere utgjør 0,1 mill. kr og merinntekter fra forsikringstrekk ansatte utgjør 0,17 mill. kr. Resterende 0,32 mill. kr skyldes mindreutgifter til møtevirksomhet, reise, driftskostnader, lisenser og driftsavtaler.

Innvandrertjenesten	Mindreutgifter til introduksjonsstønad utgjør 1,1 mill. kr og skyldes utsatte inntredener i introduksjonsordning på grunn av Covid-19 pandemien I tillegg var det færre flyktninger å bosette i 2020 som følge av pandemien. Resterende avvik skyldes merinntekter norsktilskudd og ekstratilskudd 1 og 2 tilsvarende 1 mill. kr.
Kulturenheten	Det er mottatt refusjon sykelønn på 0,54 mill. kr uten erstatning av vikar. Driftstilskudd til Tønsberg og Færder bibliotek er 0,55 mill. kr lavere som følge av redusert pensjonspremie, redusert arbeidsgiveravgift 3. termin, lavt lønnsoppgjør og sykepengerefusjoner. Resterende 0,4 mill. kr skyldes mindreutgifter til prosjektstøtte til lag og foreninger som følge av redusert aktivitet i 2020.
Nøtterøy kulturhus	Mindreutgifter til vikarlønn og tillegg i lønn samt merinntekter sykepengerefusjon utgjør 0,32 mill. kr. Inntekter er redusert med 5 mill. kr. Samtidig utgjør mindreutgifter i drift 3,35 mill. kr som følge av mindre varekjøp, annonser, kontormatriell, avgifter, inventar, teknikertjenester og kjøp av produksjoner. Netto merforbruket skyldes lavere aktivitetsnivå som følge av Covid 19 pandemien.

4.5.4 Finansierte tiltak fra kommuneplanens handlingsdel

Nr	Delmål	FNs bærekraftsmål	Tiltak	Drift/ Invest	Kommentar
NAV					
503	1.1, 2.1	1,4	1 årsverk knyttet til 15 nye KVP-plasser	Drift	Gjennomført
504	1.1, 2.1	1,4	Stønad 15 nye KVP-plasser	Drift	Gjennomført
504	1.1, 2.1	1,4	Besparelse ved mindre sosiale bidrag ved opprettelse av 15 nye KVP-plasser	Drift	Gjennomført
505	1.1, 2.1	1,4	Økte fra 45 KVP-plasser til 50 plasser, merutgift	Drift	Gjennomført
506	1.1, 2.1	1,4	Økte fra 45 KVP-plasser til 50 plasser, besparelse	Drift	Gjennomført
Service og kommunikasjon					
508	8.2,8.3, 8.4	9	Nytt intranett, som fungerer som et kommunikasjonsverktøy og en plattform for deling, samhandling og kulturbygging i den nye kommunen. Tilgjengelig også på mobil for alle ansatte.	Investering	Gjennomført
AKL					
511	8.2,8.3, 8.4	9	Arkiv - bortsetting og uttrekk	Drift	Gjennomført
Kulturenheten					
512	1.1, 3.1, 3.3, 4.1, 4.3, 4.4, 5.1, 5.2, 8.8	3	Prosjekt midler ny svømmehall - Færders andel	Investering	Gjennomført
513	3.1	4	Mediebudsjetten Tønsberg og Færder bibliotek	Drift	Gjennomført
514	3.1	4	Oppgradering klimaanlegg Tønsberg og Færder	Investering	Gjennomført
IT					
518	8.1, 8.4	9	8100 IT-investeringer	Investering	Gjennomført
524	8.1, 8.4		Bytte av PC'er med Windows 7 (support utgår Q1 2020)	Investering	Gjennomført

4.5.5 Kostratall

Sosialtjenesten		FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall	Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1 Sosialhjelpsmottakere	antall	907	936	1 639	1 066	15 424	110 053	12 556
2 Antall sosialhjelpsmottakere 18-24 år	antall	154	185	336	213	3 166	21 554	2 528
3 Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	antall	416	385	763	557	5 752	41 662	5 775
4 Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	antall	395	367	838	501	6 039	43 661	6 135
5 Antall barn i familier som mottok sosialhjelp	antall	391	359	689	396	7 596	54 994	6 179

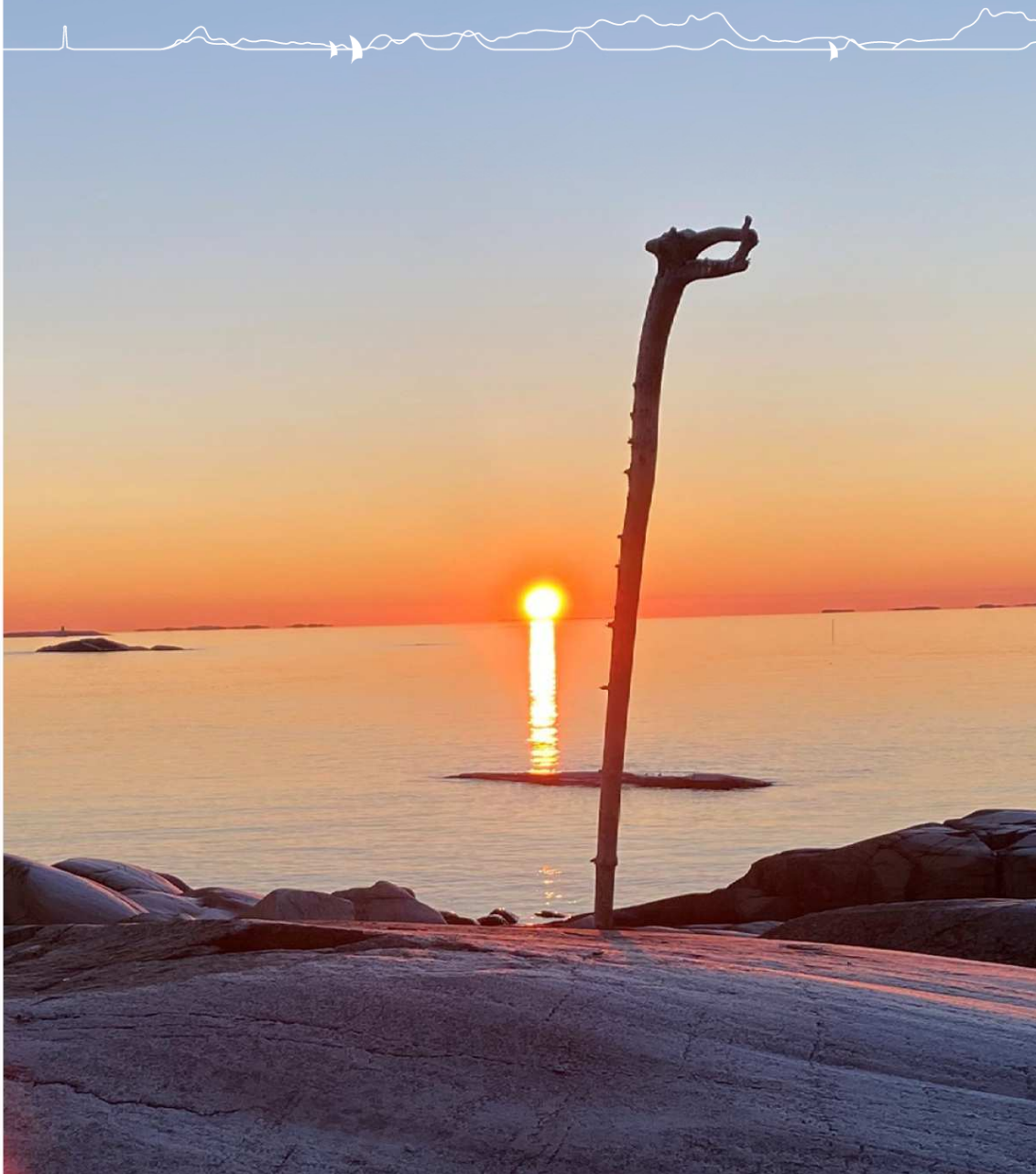
- Sett opp mot antall innbyggere var andelen sosialhjelpsmottakere i Færder kommune 3,5 % mot 2,9 % i Tønsberg og 3,9 % i Horten. Snittet i Vestfold og Telemark er 3,0 %.
- Andelen 18-24 år er 19,8 % mot 20,5 % i Tønsberg og 20 % i Horten. Snittet i Vestfold og Telemark er 20,1 %. Færder kommune var ganske likt ift. unge sosialhjelpsmottakere i sammenligningskommunene.
- Av sosialhjelpsmottakerne i Færder kommune er andelen med sosialhjelp 6 mnd eller mer 41,1 %. Det er lavere enn både Tønsberg kommune 46,6 %, Horten kommune 52,3 % og snittet i Vestfold og Telemark 46 %. Færder kommune har mange på supplerende sosialhjelp som er knyttet til langvarige stønader som uføretrygd, arbeidsavklaringspenger, kvalifiseringsstønad og introduksjonsstønad.
- Andelen sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold er lavere, 39,2 %, mot 51,1 % i Tønsberg kommune, 47 % i Horten kommune og snittet i Vestfold og Telemark som er på 48,9 %.
- Andelen barn i familier som mottok sosialhjelp ift befolkningen utgjør 1,3 % og er høyere enn for Tønsberg kommune 1,2 %, men lavere enn Horten kommune 1,4 % og snittet i Vestfold og Telemark 1,5 %. Antallet er beregnet ut fra antall vedtak og samme barn kan omfattes av flere vedtak.

Kirke		FÆR	FÆR	TBG	HRT	K-GR09	Landet u/ Oslo	Vestf/Telem
Nøkkeltall	Enhet	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020
1 Døpte i prosent av antall fødte	prosent	56,3	38,7	48,4	36,9	49,6	48,3	46,2
2 Konfirmerte i prosent av 15-åringar	prosent	45,4	40,8	43,9	35,6	59,5	55,8	46,8
3 Kirkelige gravferder i prosent av antall døde	prosent	81,7	89,9	74,4	88,5	92,9	87,4	80,3
4 Brutto driftsutgifter til funksjon 390, 393 pr.innbygger	kr	768	822	597	526	621	676	710

- Antall døpte har gått ned fra 56,3 % i 2019 til 38,7 % i 2020.
- Andelen konfirmanter var under Tønsberg kommune, snittet i Vestfold og Telemark, kostragruppe 9 og over Horten kommune.
- Andel kirkelige gravferder økte, og var fortsatt høyere enn i Tønsberg og Horten kommuner.
- Færder kommune brukte mer per innbygger enn sammenligningskommunene, kostragruppe 9, landet og snittet i Vestfold og Telemark. Innvilgede tiltaksmidler til vedlikehold ifm Covid-19 pandemien utgjør 2 mill. og påvirker tallene i 2020.

3 Likestilling, arbeidsmiljø og diskriminering

Likestilling, arbeids- miljø og diskriminering

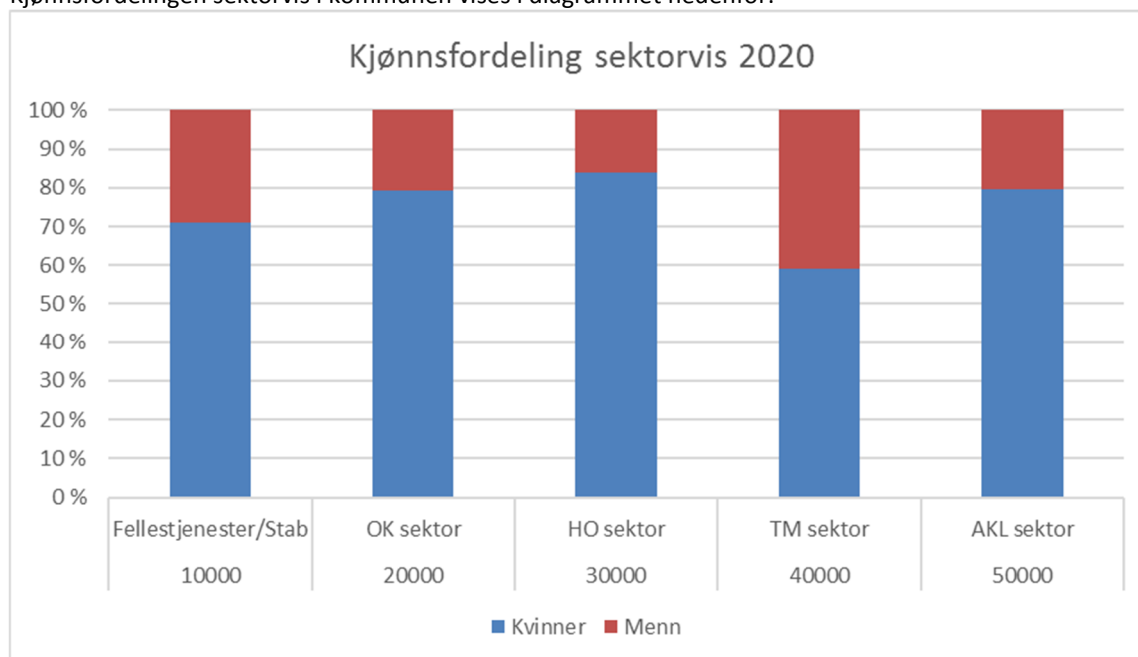

3.1 Likestilling

Færder kommune arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering og trakassering.

Ved utgangen av 2020 var det til sammen 1961 faste heltid og deltidsansatte. Prosentandelen kvinner utgjør 79% og menn 21%, tilsvarende foregående årene.

Kjønnsfordelingen sektorvis i kommunen vises i diagrammet nedenfor:

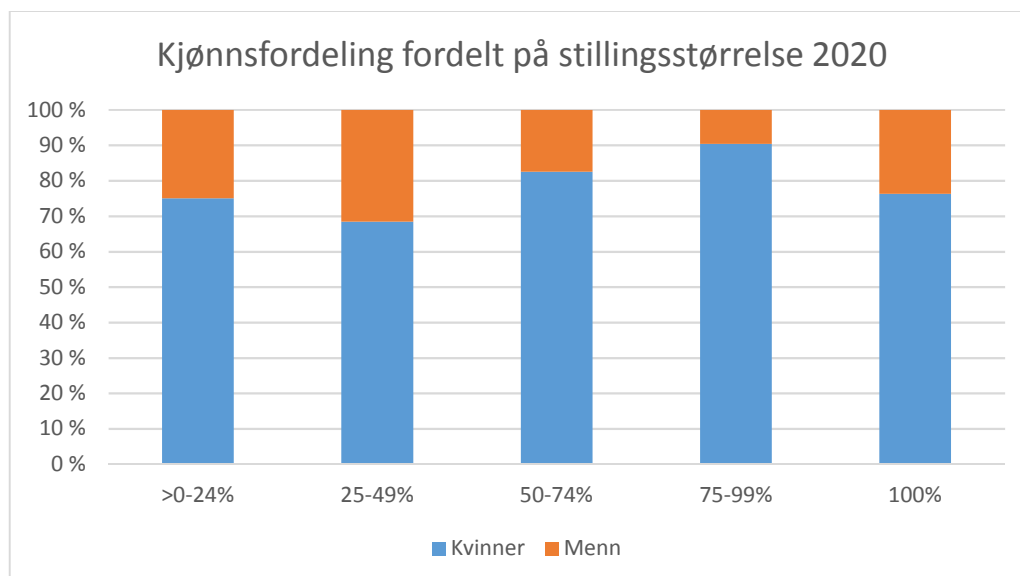

Størst andel kvinner er det i helsesektoren med 83,9% kvinner og 16,1% menn. Sektoren teknikk og miljø har en fordeling på 59% kvinner og 41% menn. Kommunedirektørens ledergruppe består av 5 kvinner og 2 menn.

Andelen arbeidstagere i Færder kommune som var ute i foreldrepermisjon i løpet av 2020 var 8,3%. Det var 345 midlertidig ansatte i kommunen i 2020.

Kjønnsfordeling og stillingsstørrelse.

Stillingsstørrelse fordelt på kjønn i 2020 er som vist i diagrammet under:

Både kvinner og menn hadde en gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 82% i 2020. Dette er en økning i stillingsstørrelse for kvinner på 1 prosentpoeng fra 2019 og en nedgang på 2 prosentpoeng for menn fra samme år.

Gjennomsnitt stillingsstørrelse for kommunen er på 82%, likt som foregående år.

Det er et uttrykt mål, at flere skal arbeide heltid og at færre blir værende i deltidstillinger. Behovet for kompetanse og arbeidskraft i helsesektoren forsterkes med den demografiske utviklingen med stadig flere eldre innbyggere i kommunen.

Virksomhetsområde helse har gjennom ulike tiltak økt heltidsandelen. Dette inkluderer både lederutvikling og en kartlegging av uønsket deltid med informasjon om hvem som ønsker seg økt stillingsstørrelse. Virksomhetene avstemmer ønsker opp mot behov. Det er arbeidet med endring av turnuser og langvakter i helgene for å få økt stilling der det er uønsket deltid. Dette arbeidet gjøres i samarbeid med tillitsvalgte. Ressurssenteret har lagt til rette for ønsket økt stillingsstørrelse ved å dekke opp korttidsfravær ved kommunens institusjoner med fast ansatte. Utviklingen viser en jevn økning av både gjennomsnittlig stillingsstørrelse og andelen ansatte i 100% stilling.

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i helsesektor for de største ansatt-gruppene (antall i parentes):

- Administrasjon (11) 87,3 %
- Assistent (151) 40,6 %
- Ergoterapeut (7) 95,0 %
- Fagarbeider/helsefagarbeider (317) 74,0 %
- Fysioterapeut (10) 80,0 %
- Leder (37) 98,2 %
- Miljøterapeut (50) 78,2 %
- Sykepleier/spesialsykepleier (196) 84,2 %
- Vernepleier (24) 86,6 %

Færder kommune viderefører arbeidet med å øke gjennomsnittlig stillingsstørrelse og øke heltidsandelen blant medarbeidere.

Mål:

1. Andelen stillinger under 50% reduseres med 5 prosentpoeng per år frem til 31.12.23
2. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse øker med 1 prosentpoeng pr. år
3. Lindholmen, Store Færder og Bolærne ved Bjønnesåsen bo og servicesenter har gjennomsnittlig stillingsstørrelse over 90% innen 31.12.22
4. 20 ufaglærte skal årlig ta fagutdanning.
5. Alle lærlinger vil bli vurdert for fast stilling
6. Trainee-stillinger blir ansatt ved endt utdanning så fremt det er budsjettmessig dekning
7. Ikke lyse ut stillinger under 20%. Eventuelle helgestillinger skal bemannes med studenter/lærlinger som vil gå inn på rekrutteringsavtale
8. Antall ansatte vil reduseres som en effekt av at gjennomsnittlig stillingsstørrelse øker innenfor samme årsverksramme. Antall stillinger vil justeres i tråd med faktisk demografisk utvikling knyttet til innbyggernes behov, justert for effektiviseringsgevinster
9. Alle enheter i helse skal prøve ut anbefalte heltidskulturtiltak i løpet av perioden 2021-23 med sikte på å realisere mål om etablering av heltidskultur

Lønnsutvikling

Færder kommune er bundet av Hovedtariffavtalen og gjelder for alle arbeidstakere i et fast, forpliktende arbeidsforhold; heltid, deltid eller midlertidig. Hvert år gjennomføres det lønnsforhandlinger. For ansatte i kap 4 forhandles det sentralt, hvor det enkelte år settes av midler til lokale forhandlinger. For ansatte i kap 3 og 5 gjøres dette lokalt i kommunen hvert år. Disse gjennomføres innenfor lønnsutvikling i KS området og markedssituasjon. Øvrige kriterier fremkommer av Hovedtariffavtalen og kommunens lønnspolitiske retningslinjer samt drøfting med organisasjonene. Virkningstidspunkt for lønnsregulering i kap 3 og 5 var avtalt 1.mai.

Sentrale lønnsforhandlinger ble i 2020 utsatt grunnet covid-19 pandemien. Rammen i oppgjøret 2020 ble avtalt å være på 1,7%. Det ble i 2020 avtalt at også kap 3 og 5 skulle være innenfor denne rammen. For lønsmottakere i kap 4 ble endringen gjort gjeldende fra 1.9.2020. Virkningsdato for lønsmottakere i kap 3 og 5 var 1.5.2020.

Tabellen under viser gjennomsnitt grunnlønn i 100% stilling pr 31.12 de ulike årene. Kapittel 4 utgjør 86% av lønnsmassen i Færder kommune

	Gjennomsnitt grunnlønn pr			Utvikling i %	
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	Endring 18-19	Endring 19-20
Kap 4 ALLE	397 367	417 664	418 846	5,1	0,3
Kvinner	403 308	424 622	425 241	5,3	0,1
Menn	377 816	394 978	398 622	4,5	0,9
Kap 5 ALLE	638 610	660 582	679 181	3,4	2,8
Kvinner	632 427	657 289	682 744	3,9	3,9
Menn	647 984	666 213	672 715	2,8	1,0
Kap 3 ALLE	684 086	710 772	725 470	3,9	2,1
Kvinner	672 936	703 163	721 556	4,5	2,6
Menn	715 996	736 037	738 151	2,8	0,3

3.2 Arbeidsmiljø og diskriminering

Medarbeiderundersøkelsen.

Det ble avholdt ny medarbeiderundersøkelsen 10-FAKTOR på slutten av 2019

Den opprinnelige fristen for innsendelse av handlingsplan til miljøgruppene via HR-avdelingen var 01.mars i 1. tertial, men med bakgrunn i Covid-19 pandemien og endret arbeidssituasjon er det gitt forlenget frist for innsending av handlingsplaner. Færder kommune har valgt to av faktorene i 10-FAKTOR som styringsindikator for pkt. 8.1

Kommuneorganisasjon i kommuneplan:

8	Kommuneorganisasjonen	Styringsindikator	Siste måling	Endring fra forrige måling
8.1	Attraktiv arbeidsgiver som har meningsfylte og trygge arbeidsplasser	10-faktor - Mestringsorientert ledelse, faktor 5	4	0
		10-faktor - Mestringsklima, faktor 9	4,2	0,1

Diskriminering

Kommunen har ansatte fra ulike nasjonaliteter innenfor samtlige sektorer. Det arbeides aktivt for at ansatte med nedsatt funksjonsevne blir i jobb via «tettere på» metodikken med NAV arbeidslivssenter og Nav lokalt. Det er utviklet en mal for utviklingssamtaler der temaene er knyttet tydelig mot innhold i 10-faktor medarbeiderundersøkelsen som gjennomføres hvert 2. år. Der behandles bl. a seniorperspektivet fra fylte 62 år.

Per 31.12.20 har kommunen 19 lærlinger, 17 innen Helsefagarbeid (HFA) og barne- og ungdomsarbeid (BUA)), og 2 IKT-lærlinger.

3.3 Sykefravær

IA-avtalen (inkluderende arbeidsliv) 2019 – 2022 har som mål å redusere sykefraværet med 10 % sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018. Dette skal oppnås ved blant annet å følge opp arbeidstakere med gjentakende og høyt sykefravær, samt ha fokus på forebyggende arbeidsmiljøarbeid.

Ved inngangen til 2020 var sykefraværspersenten i Færder kommune 8,22%. Dette er økt til 8,9% i desember 2020. Totalt årsgjennomsnitt for Færder kommune i 2020 er 8% mot 7,4% i 2019.

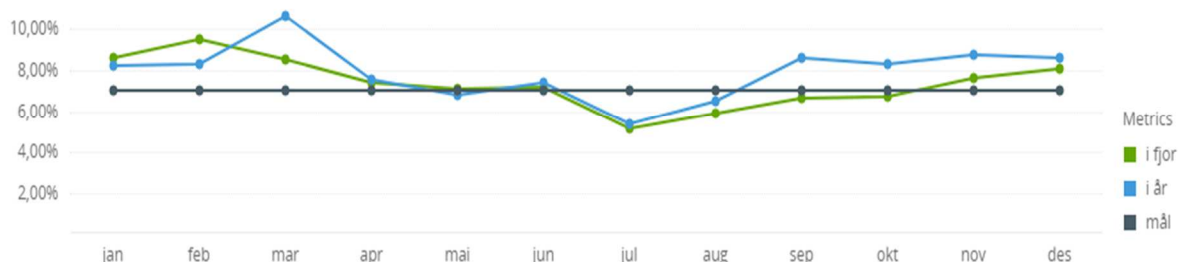
Som følge av Covid19 pandemien var det forventet at egenmeldt fravær ville øke med bakgrunn i mer korttidsfravær. Gjennomsnittlig egenmeldt fravær har utviklet seg slik per sektor:

	2019	2020	% Endring
AKL	0,51 %	0,44 %	Ned 13,73 %
TM	0,97 %	1,14 %	Opp 17,53 %
HO	1,57 %	1,75 %	Opp 11,46 %
OK	1,08 %	1,01 %	Ned 6,48 %

Sektorene med mest prosentvis økning i egenmeldinger er sektor for Teknikk og miljø og Helsesektoren. I Oppvekstsektoren er antall egenmeldinger gått ned, men langtidsfraværet har økt i 2020.

Kommunen har likevel hatt lavest fravær sammenliknet med øvrige kommuner i tidligere Vestfold.

I år og i fjor - Inkluderer sykemeldinger og egenmeldinger

Blå kurve: 2020 Grønn kurve: 2019

Arbeidsmetodikken «Tettere på», i samarbeid med Nav arbeidslivssenter og Nav lokalt fortsatte i 2020. Dette går ut på tettere og tidligere oppfølging av sykmeldte, der oppfølgingsplan opprettes og deles med NAV og lege ved 4 uker syk, alle dialogmøter 1 skal gjennomføres og dialogmøter 2 skal fremskyndes til uke 20, fra lovens krav som er 26 uker. Under Covid-19 pandemien ble de fleste dialogmøter digitale. Det ble en strengere vurdering av hvilke møter som ble avholdt og noen dialogmøter ble avlyst grunnet smittevern hensyn. Bedriftshelsetjenestens tilbud var også noe redusert og digitalt.

En lederkursrekke om arbeidsgivers styringsrett, digital oppfølgingsplan og langtidsfravær ble avholdt av HR i samarbeid med NAV arbeidslivssenter og NAV Færder med begrensete plasser for nye ledere.

NAV arbeidslivssenter bidro også med arbeidsmiljøprosesser, og noen arbeidssteder jobbet med STAMIs verktøy «En bra dag på jobb». Verktøyet er en del av IA-avtalens satsing på forebyggende arbeidsmiljøarbeid.

3.4 Bemanning

Årsverkrammer	Årsverk pr. 31.12.2019	Årsverk pr. 31.12.2020	Årsverk Endring 19-20
Kommunedirektør og stab	5,00	4,50	-0,50
Politikere	1,60	1,60	0,00
HR	16,20	15,60	-0,60
Økonomiseksjonen & Kemneren i Færder	19,35	18,85	-0,50
Sum sektor for kommunedirektør og stab	42,15	40,55	-1,60
Virksomhetsdirektør og stab	15,70	17,40	1,70
Skoler	416,37	411,17	-5,20
Kommunale barnehager	165,40	172,03	6,63
Færder kulturskole	7,98	7,98	0,00
PP-tjenesten	12,35	13,30	0,95
RMU	78,20	100,50	22,30
Barnevernstjenesten	44,35	46,35	2,00
Fritid Færder		2,64	2,64
Avdeling for forebyggende helsetjenester	30,80	29,40	-1,40
Sum oppvekst- og kunnskapsektor	771,15	800,77	29,62
Virksomhetsdirektør og stab	4,20	4,60	0,40
Tjenestekontoret	10,90	10,90	0,00
Tjeneste for psykisk helse og rus	47,83	47,83	0,00
Hjemmetjenesten/ omsorgsboliger	142,74	150,24	7,50
Miljøarbeidertjenesten	137,56	139,96	2,40
Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter	190,64	193,84	3,20
Smidsrød helsehus	118,51	119,01	0,50
Sum helse- og omsorgsektor	652,38	666,38	14,00
Virksomhetsdirektør og stab	5,70	4,70	-1,00
Kommuneutvikling	10,00	11,00	1,00
Byggesak	16,40	16,40	0,00
DA utedrift	26,80	26,80	0,00
Plan og prosjekt	19,00	19,00	0,00
Eiendomsforvaltningen	96,93	95,43	-1,50
Sum Teknikk og Miljø	174,83	173,33	-1,50
Virksomhetsdirektør og stab	7,00	7,00	0,00
NAV / Sosialtjenesten	23,60	23,60	0,00
Innvandrertjenesten	6,00	6,00	0,00
Service og kommunikasjon	6,00	6,00	0,00
Dokumentsenter	4,40	4,40	0,00
Sekretariatet	3,00	3,00	0,00
Kulturenheten	6,15	6,15	0,00
Nøtterøy kulturhus	4,90	4,90	0,00
Østre Bolæren	2,00	2,00	0,00
Sum administrasjon, kultur og levekår	63,05	63,05	0,00
Sum alle sektorer	1703,56	1744,08	40,52

Kommentarer til endringer i årsverk:

Kommunedirektør og stab

Jf. Driftsbesparelsessaken i Ksak 57/19 er 0,5 stilling ikke videreført i Kommunedirektør og stab, 0,5 årsverk ikke videreført i Økonomiseksjonen og Kemneren i Færder kommune og 1,0 årsverk ikke videreført i HR. Videre er HR styrket med 0,4 årsverk jf. Ksak 118/20.

Oppvekst og kunnskap

I sektoren er det en økning med 29,6 årsverk. De viktigste endringene er opprettelse av tiltak for 3 brukere i RMU med 25,5 årsverk samtidig som øvrig bemanning er redusert med 3,2 årsverk. 8,6 årsverk gjelder nye avdelinger i Teiehøyden og Hårkollen barnehager, mens det er redusert med 2,6 årsverk for tiltak til barnehagebarn med særskilt tilrettelegging. Barnevernet er styrket med 2 årsverk. I skolene er det redusert med 5,2 årsverk fra skoleåret 2020/2021 som følge av endring i elevtallet. Jf. Ksak 81/20 og 118/20.

Helse og omsorg

I Helse og omsorgssektoren er det en økning med 14 årsverk. 0,4 årsverk Kommuneoverlege omgjort til fast stilling. Økte ressurser til Hjemmetjenesten med 4,5 årsverk og 1 årsverk ergoterapeut, 2 årsverk til dagsenter for demente og økt grunnbemanning i omsorgsboliger med 1 årsverk. Miljøarbeidertjenesten er økt med 1,9 årsverk som følge av flere brukere og 0,5 årsverk for styrking av tilbudet for demente. Ny ressurskrevende bruker gir en styrket bemanning på Bjønnesåsen med 3,2 årsverk. Dagsenter på Smidsrød økt med 0,5 årsverk for styrking av tilbudet for demente. Jf. Ksak 81/20 og 118/20.

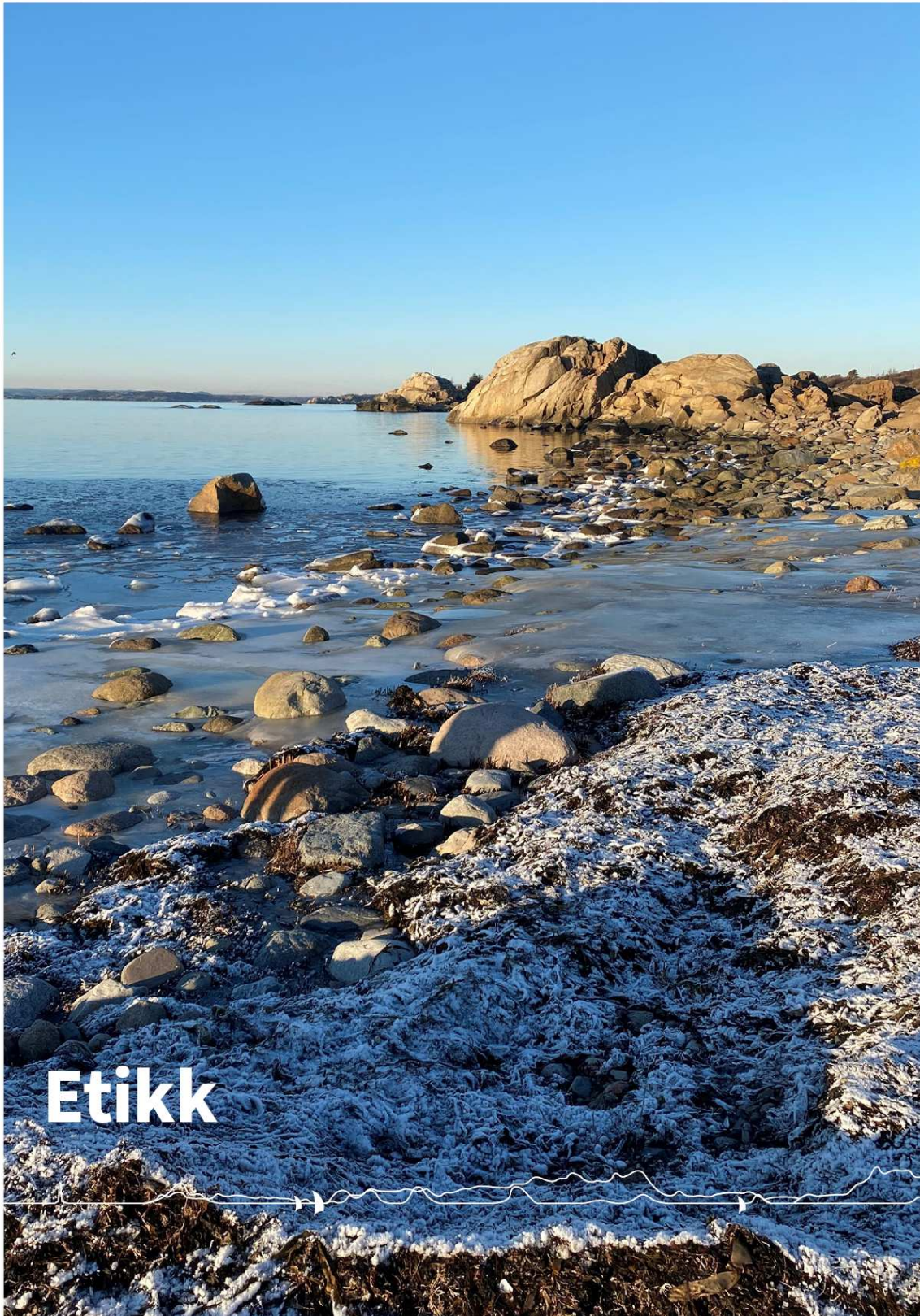
Teknikk og Miljø

En nedgang i sektoren på 1,5 årsverk. Endringen gjelder eiendomsforvaltningen hvor man har reduksjon på 0,5 årsverk på renhold vaskeri og reduksjon på 0,3 årsverk i forvaltning boliger samt en teknisk justering på 0,7 årsverk.

Administrasjon, kultur og levekår

Ingen endringer i årsverk.

4. Etikk

Hovedmålsettingen for kommunens etiske retningslinjer er å unngå situasjoner der det kan reises tvil om den enkeltes uhildethet, objektivitet eller mistanke om korrupsjon.

Færder kommune legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det høye krav til den enkelte medarbeiders etiske holdninger i sin virksomhet i kommunen.

Hele organisasjonen skal ha fokus på etiske vurderinger og det skal gjennomføres arbeid med etiske dilemmaer i alle sektorer. På grunn av covid-19 pandemien har det ikke vært gjennomført fysiske samlinger i 2020, men etiske dilemmaer og informasjon fra Transparency International er sendt ut i organisasjonen. Kommunens ledelse har deltatt på Etikskonferansen 2020 arrangert av KS, Transparency International og Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Etikkrådet i Færder kommune har mottatt 6 henvendelser og det er avholdt 5 drøftingsmøter i 2020. Rådet skal fremme samtale og refleksjon om etiske spørsmål og dilemmaer. På forespørsel skal etikkrådet gi råd om hvordan konkrete etiske utfordringer kan løses, og være et forum der tjenestemottakere, pårørende og helsepersonell kan få drøftet spørsmål i forkant eller etterkant. Etikkrådet skal bidra til bevisstgjøring om etiske spørsmål som har med ressursbruk og prioritering å gjøre.

Manuelle varslingsrutiner er supplert med elektronisk varsling internt og eksternt via kommunens nettportal. I den anledning er det etablert et varslingssekretariat som ivaretar mottak av alle typer varslinger. I 2020 er fem varslinger behandlet i varslingssekretariatet.

Færder kommune er medlem av Transparency International

Tiltak	Drift/ invest	Kommentar
Etiske retningslinjer og refleksjoner tas inn i all basisopplæring i kommunen	Drift	Gjennomført
Etikk tas opp med alle virksomhetsledere i Færder kommune på lederforum	Drift	Gjennomført
Henviser til fokussamtaler for enkeltpersoner som trenger debriefing og nytt fokus.	Drift	Gjennomført
Kartlegging av bierverv for ledere og ansatte som har kommunen som hovedarbeidsgiver	Drift	Gjennomført
Etablerte varslingskanaler og rutiner internt og eksternt via kommunens nettportal	Drift	Gjennomført
Løpende revisjon av rutiner og prosedyrer i kvalitetssystemet gjennomføres	Drift	Gjennomført

5. Internkontroll

Færder kommune skal ha internkontroll for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen jf. kommuneloven § 25-1. Ved internkontroll skal kommunedirektøren:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Risikostyring, internkontroll og virksomhetsstyring

Risikostyring og intern kontroll er en integrert del av den helhetlige virksomhetsstyring i Færder kommune. En forutsetning for god økonomisk og administrativ styring er at det i alle virksomheter er etablert rutiner og kontrollaktiviteter. Internkontroll er et ledelsesansvar som skal ivaretas både gjennom organiseringen av virksomheter og ved løpende oppfølging av at gjeldende rutiner følges. Helhetlig virksomhetsstyring handler om aktivt å legge forholdene til rette for at kommunen skal oppnå de ønskede resultater og unngå styringssvikt som kan true måloppnåelse og omdømme. Anskaffelser, HR, økonomi, IKT, informasjonssikkerhet, myndighetsutøvelse og gode investeringsprosesser har det til felles at de alle er områder med høy iboende risiko og som ledere på alle nivåer må ha et løpende fokus på i virksomhetsstyringen.

Kommunen har etablert internkontrollrutiner innenfor kommunens områder og enheter. Prosedyrer og retningslinjer, dokumenter, metoder og rutiner er utarbeidet og blir kontinuerlig oppdatert i kommunens internkontrollsystem. Alle kommunens ansatte kan bruke systemet. Systemet skal benyttes til å ivareta og forenkle melding og behandling av avvik samt gjennomføring og bruk av risiko- og sårbarhetsanalyser. Disse funksjonene skal gi ledelsen bedre styringsinformasjon. Hver sektor har egne kvalitetsutvalg som utarbeider årsrapport. De blir gjennomgått av kommunedirektørens ledergruppe og danner grunnlag for en samlet rapport som informerer om hva er gjort av tiltak gjennom året og fokusområder neste år.

Det arbeides kontinuerlig med å utarbeide standardiserte kontrakter og avtaler på tvers av områder i kommunen. Kommunen har felles rammeavtale for oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår. Kommunen er medlem av anti-korrupsjon foreningen Transparency International.

Alle saker som skal til politisk behandling skal ha med et punkt som beskriver eventuelle økonomiske konsekvenser av foreslåtte vedtak. Dette for å tydeliggjøre for alle saksbehandlere at økonomiske konsekvenser skal vurderes og utredes. Nye tiltak til budsjett- og økonomiplan skal være i overensstemmelse med målene gitt i kommuneplanens samfunnsdel.

Handlingsplan for internkontroll

Det er utarbeidet et styringsdokument for internkontroll for kommunedirektøren og ledergruppen i Færder kommune. Det er utarbeidet en tilhørende handlingsplan for internkontroll. Dokumentet angir hovedprinsipper for internkontroll, spesielle fokusområder for internkontroll, arbeidsmetode, samt organisering og ressurser. Fokusområdene i handlingsplanen er:

- Organisering og system
- Korrupsjonskontroll og habilitet
- Personalforvaltning
- Økonomiforvaltning
- Anskaffelser
- IKT, datasikkerhet og personvern
- Saksbehandling og myndighetsutøvelse og innbyggerikontakt
- Tjenesteyting
- Oppfølging av politiske vedtak
- Fra desember 2020 er det etablert egen enhet under kommunedirektøren. Denne skal gjennomføre internrevisjon og bidra til at internkontroll følges opp i sektorene. Enheten skal også ivareta beredskapsarbeid.

6. Kommunens påvirkning av det ytre miljø

6.1 Klimaplan, tiltak og resultater

Å handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem er ett av FNs 17 bærekraftsmål. Målet skal nås innen 2030, og det er styrende i kommuneplanens handlingsdel. Kommunen skal bidra til utslippsreduksjon gjennom rollen som planmyndighet, eiendomsbesitter, arbeidsgiver, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Klimaregnskap og –budsjetter er viktige verktøy i arbeidet med å nå bærekraftmålet.

Klima- og energiplan ble vedtatt av kommunestyret 17. juni 2020. Planen inneholder mål for utslippskutt fram mot 2030, både for kommunens egen virksomhet og for hele samfunnet innenfor Færder kommunes grenser. Det overordnede målet er å redusere klimagassutslippene fra kommunens egen virksomhet med 90 prosent fra 2009 til 2030. For samfunnets del er hovedmålet å kutte utslippene i samme periode med 50 prosent.

I løpet av 2020 er det ansatt klimarådgiver i 100% stilling. Vedkommende skal arbeide med gjennomføring og videreutvikling av klima- og energiplanen. Målet er å integrere klima som et naturlig arbeidsfelt i alle deler av kommunens virksomhet. I tillegg er det nødvendig at innbyggere, næringsliv og kommunen spiller på lag for å nå målene om å redusere klimagassutslippene. Dette er også noe klimarådgiveren skal bistå med å legge til rette for.

Første år med rapportering

2020 var det første året kommunen fikk oversikt over egne utslipp gjennom et klimaregnskap. Det gir kommunen en god pekepinn på hva status er i arbeidet med å kutte utslippene av klimagasser. I løpet av året ble det laget klimaregnskap for 2009 og 2019. Samtidig er det satt opp et klimabudsjett for 2021, et utslippsbudsjett fram mot 2024 og en langtidsprognose fram mot 2030.

Klimabudsjettet trekker opp rammene for hvor mye kommunen maksimalt kan slippe ut av klimagasser de kommende årene. Det er nødvendig å sette i verk en rekke tiltak, i tillegg til å videreføre allerede påbegynte grep.

Klimaregnskap 2020

Rapporteringen av klimaregnskap og –budsjett skal gjøres parallelt med den vanlige økonomirapporteringen gjennom året. Det betyr blant annet at denne årsberetningen for økonomi også inneholder klimaregnskapet for 2020. Klimaregnskapet gjelder for kommunens egen virksomhet. 2009 er året kommunen måler seg opp mot. Regnskapet for 2020 viser at utslippene av klimagasser ble redusert med 57 prosent fra 2009 for kommunens egen virksomhet. De største bidragsyterne til reduksjonen er

- Utfasing av oljefyring, som ble forbudt fra 1. januar 2020.
- Energieffektivisering i kommunale bygg.
- Energieffektivisering for vei, vann og avløp.
- Utbytting til elbiler.
- Færre flyreiser blant kommunens ansatte.

Utslippene falt betydelig i årene fra 2009 til 2020. Fallet fortsatte i nesten samme tempo fra 2019 til 2020, med en nedgang på fem prosent (se tabell 1).

Klimagassutslipp (tonn CO ₂ -ekv.)	Regnskap			Endring	
	2009	2019	2020	2009-2020	2019-2020
SUM nivå 1 - egne, direkte utslipp	1 555,1	556,1	400,1	-74 %	-28 %
SUM nivå 2 - utslipp ved energibruk	4 000	1 832	1 865	-53 %	2 %
SUM nivå 3 - indirekte utslipp	193	216	214,6	11 %	-1 %
SUM - kommunens egen drift	5 748	2 604	2 480	-57 %	-5 %

Tabell 1: Klimagassutslippene fra kommunens egen virksomhet falt med 57 prosent i årene 2009-2020 og med fem prosent fra 2019 til 2020.

Forutsetninger i klimaregnskapet

Den globale regnskapsstandarden Green House Gas Protocol legges til grunn for hvordan kommunen deler inn utslippene. Dette er den mest anerkjente og brukte malen. Der er det tre nivåer (scopes) for utslippene: Nivå 1 er egne direkte utslipp, nivå 2 er utslipp som stammer fra energibruk – i all hovedsak strøm – mens nivå 3 er indirekte utslipp som stammer fra produksjonen av varer og tjenester som kommunen kjøper inn.

Utslippene i regnskapet gjelder kun kommunen som virksomhet. For samfunnets utslipp som helhet brukes tall fra Miljødirektoratet. For å regne om alle faktorer i klimaregnskapet til CO₂-utslipp, for eksempel hvor stort CO₂-utslipp en liter bensin bidrar med, bruker kommunen de samme omregningsfaktorene som fylkeskommunen. Det er enighet mellom fylkets kommuner om å samkjøre dette i størst mulig grad. Utslippsfaktorene har fylkeskommunen hentet fra Statistisk sentralbyrå og Miljødirektoratet.

Tabell 2 nedenfor viser en mer detaljert oversikt over klimaregnskapets elementer.

Klimagassutslipp (tonn CO ₂ -ekv.)	Regnskap			Endring	
	2009	2019	2020	2009-2020	2019-2020
Nivå 1 - egne direkte utslipp					
Fossile drivstoff					
Tjenestebiler, bensin	84,5	91,8	91,8	9 %	0 %
Tjenestebiler, diesel	117,3	363,5	315,4	169 %	-13 %
Kommunale bygg					
Oljefyring	1353,3	105,7	0,0	-100 %	-100 %
Solceller	0,0	-5,0	-7,12		44 %
SUM nivå 1 - egne, direkte utslipp	1 555,1	556,1	400,1	-74 %	-28 %
Nivå 2 - energibruk					
Elektrisitet - bygninger og idrettsbaner	3 333	1 523	1 535	-54 %	1 %
Drift og anleggsavd.					
Vann og avløpsanlegg	364	172,6	167,6	-54 %	-3 %
Veilys, lysløyper	278	132,0	157,3	-43 %	19 %
Veidrift	25	4,2	5,1	-80 %	22 %
SUM nivå 2 - utslipp ved energibruk	4 000	1 832	1 865	-53 %	2 %
Nivå 3 - indirekte utslipp					
Tjenester					
Skoleskyss		79	77		-3 %
Fergedrift (Veierland)	79	78	78	-2 %	0 %
Innkjøp av varer					
Biler og elbiler		18	35		
Kjøring i jobb, private biler	68	29	18	-73 %	-37 %
Tjenestereiser - fly	40	11	5	-87 %	-51 %
Pendling til/fra jobb, ansatte	3	2	2		-18 %
SUM nivå 3 - indirekte utslipp	193	216	214,6	11 %	-1 %
SUM - kommunens egen drift	5 748	2 604	2 480	-57 %	-5 %

Tabell 2: Detaljert klimaregnskap for kommunens virksomhet. Utslippene falt med 57 prosent fra 2009 til 2020. Fra 2019 til 2020 gikk klimagassutslippene ned med fem prosent.

Nivå 1 – direkte utslipp

Kommunens direkte utslipp kommer fra kjøring med tjenestebiler og – til og med 2019 – oljefyring til oppvarming av bygg. Grunnet Covid-19 pandemien falt bruken av kommunens bilpark betydelig, 36 prosent, fra 2019 til 2020. 2020 var det første året helt uten oljefyring, og dette bidro til et 19 prosents fall i utslippene på nivå 1.

Nivå 2 - energibruk

I følge KOSTRA-tall økte kommunens strømforbruk fra 2019 til 2020. Samtidig viser forbrukstallene fra kommunens strømlleverandør, Fjordkraft, at det totale strømforbruket gikk ned med åtte prosent. Forskjellen mellom KOSTRA-tall og strømlleverandør gir grunnlag for å vurdere hvordan kommunens energiforbruk skal rapporteres i fremtidige klimaregnskap.

Grunnen til at KOSTRA-tallene viser en svak økning er hovedsakelig at energibruken i bygg gikk opp med én prosent, et område der kommunen har effektivisert energibruken jevnt og trutt de siste årene. 2020 ble derimot et unntak fra den fallende trenden, siden bruken av varmepumper økte etter at kommunen sluttet å bruke fyringsolje til oppvarming fra 1. januar 2020. Dette bidrar til at strømforbruket ikke falt fra 2019 til 2020. At energibruken i byggene endte med en netto økning for året skyldes økt strømforbruk ved noen av skolene, barnehagene og helseinstitusjonene.

Energibruken i vann- og avløpsnettlet falt, ifølge KOSTRA-tallene, med 3 prosent fra 2019 til 2020, mens strømforbruket til veilys og –drift økte med 19 prosent. Summen ble en økning på litt under sju prosent for vei, vann og avløp.

Nivå 3 – indirekte utslipp

Varer og tjenester kommunen kjøper inn fører også til utslipp av klimagasser der de blir produsert. Dette må tas inn i regnskapet, og kommunen jobber kontinuerlig med å ta inn flere varer og tjenesters utslipp i regnskapene. Blant tjenestene som er tatt inn i klimaregnskapet er skoleskyss fra VKT, fergetilbudet til Veierland, kjøregodtgjørelser til de ansatte, de ansattes pendling og flyreiser i jobb.

De ansattes pendling, flyreiser og kjøring i arbeidstiden har falt betydelig, mellom 20 og 50 prosent. Innkjøpte tjenester til skoleskyss fra VKT hadde en nedgang på tre prosent grunnet nedstenging av skolene noen uker våren 2020. Mens de fleste varer og tjenester bidro til lavere utslipp, trakk innkjøp av elbiler opp i 2020 i forhold til 2019. Det skyldes at det ble kjøpt inn flere elbiler i 2020 enn i 2019. Å lage en elbil fører til større CO₂-utslipp enn for en bensin- eller dieselbil, og det er denne merkostnaden i CO₂ som er tatt inn i klimaregnskapet.

Samfunnets utslipp

Tall fra Miljødirektoratet viser at samfunnet i Færder har redusert utslippene med 7,2 prosent fra 2009 til 2019. Fra 2018 til 2019 gikk utslippene ned med 0,5 prosent. Miljødirektoratets tall for 2020 er først klare neste år.

Handlingsplan med klimatiltak

Til klima- og energiplanen følger det en egen handlingsplan som summerer opp alle tiltak og mål i klima- og energiplanen. Nedenfor er det listet opp en status for arbeidet med tiltakene og målene i handlingsplanen. Tallpunktene viser til tiltaksnummeret i klima- og energiplanens handlingsplan.

Følgende tiltak kan krysses av som fullførte, samtidig som mange av dem av natur aldri kan ferdigstilles helt siden kommunen her hele tiden har noe å strekke seg mot:

- 4.1.1.1: Kommunen opprettholder og øker aktiviteter innen energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse.
- 4.1.1.2: Minimum passivhusstandard legges til grunn for nye kommunale bygg.
- 4.1.1.5: Alle nye kommunale bygg tilrettelegges med mulighet for senere tilkobling til nær-/fjernvarme.
- 4.1.1.6: Alle nye anlegg for veibelysning etableres med LED-lys.
- 4.1.2.5: Kommunen legger til rette for digitale møter for å redusere reisebehovet.
- 4.1.2.6: Kommunen gjennomfører tiltak som skal stimulere til at flere elever vil gå/sykle til skolen.
- 4.1.3 – Innkjøp og forbruk: Kommunen styrker klimaperspektivet i valg av produkter, tjenester og leverandører.
- 4.1.4.1: Energieffektivitet er en planleggingsparameter i kommunens hovedplan for avløpssystemet.
- 4.1.5: Kompetanse om klimaspørsmål er en sentralt i helhetlig plan for oppvekst i Færder kommune.

I tillegg er det påbegynt et arbeid som gjelder en rekke andre av tiltakene i planen. Dette gjelder følgende tiltak:

- 4.1.1.4: Kommunen analyserer sine bygg med tanke på montasje av solcelleanlegg, og også batteribank. Minst to kommunale bygg utrustes med solcelleanlegg innen 2022.
- 4.1.2: Innen 2025 er 90 prosent av kommunens mindre biler og 50 prosent av større biler nullutslippsbiler.
- 4.1.2.3: Kommunen vurderer behovet for ladestasjoner fortløpende.
- 4.1.3.2: Kommunen øker bevisstheten hos alle aktuelle virksomheter om matsvinn og tiltak som kan redusere dette.
- 4.2.2: Kommunen analyserer sin rolle ifm. tilrettelegging av ladestasjoner for elkjøretøy og biler knyttet til bodelingsordninger.
- 4.5.7: Færder kommune iverksetter en prosess med å få merket for Bærekraftig reisemål.
- 4.6.2: Kommunen gjennomgår kapasiteten i overvannshåndteringen med tanke på å avdekke risiko for oversvømmelser.

Oppsummert er 16 av totalt 43 tiltak i handlingsplanen fullført eller påbegynt.

Integrering i vanlig drift

I tillegg til tiltakene i handlingsplanen kan det nevnes at kommunens klimaråd har hatt økt aktivitet i 2020. Rådets møter er nå samkjørt opp mot møtene i hovedutvalget for kommunalteknikk.

Klimaarbeidet innarbeides som en del av kommunens ordinære drift. Et viktig skritt i denne retningen har vært å gjennomføre arbeidet med klimabudsjettet parallelt med øvrig handlingsplan og økonomiplanarbeid.

Det siste året har kommunen blitt med i det nyetablerte klimanettverket i Vestfold og Telemark, som ledes av Vestfold og Telemark fylkeskommune og består av kommuner næringsliv og andre aktører i fylket.

6.4 Rapportering Bekkevika renseanlegg

Kommunen er forurensningsmyndighet for avløpsanlegg med mengde som tilsvarer mindre enn 10 000 personer, og med utslipp til sjø. Dette gjelder for Bekkevika renseanlegg. Gjeldende utslippstillatelse ble gitt av tidligere Tjøme kommune. Anlegget har krav til minimum 90% reduksjon av fosformengden, beregnet som årlig middelerverdi av det som blir tilført anlegget.

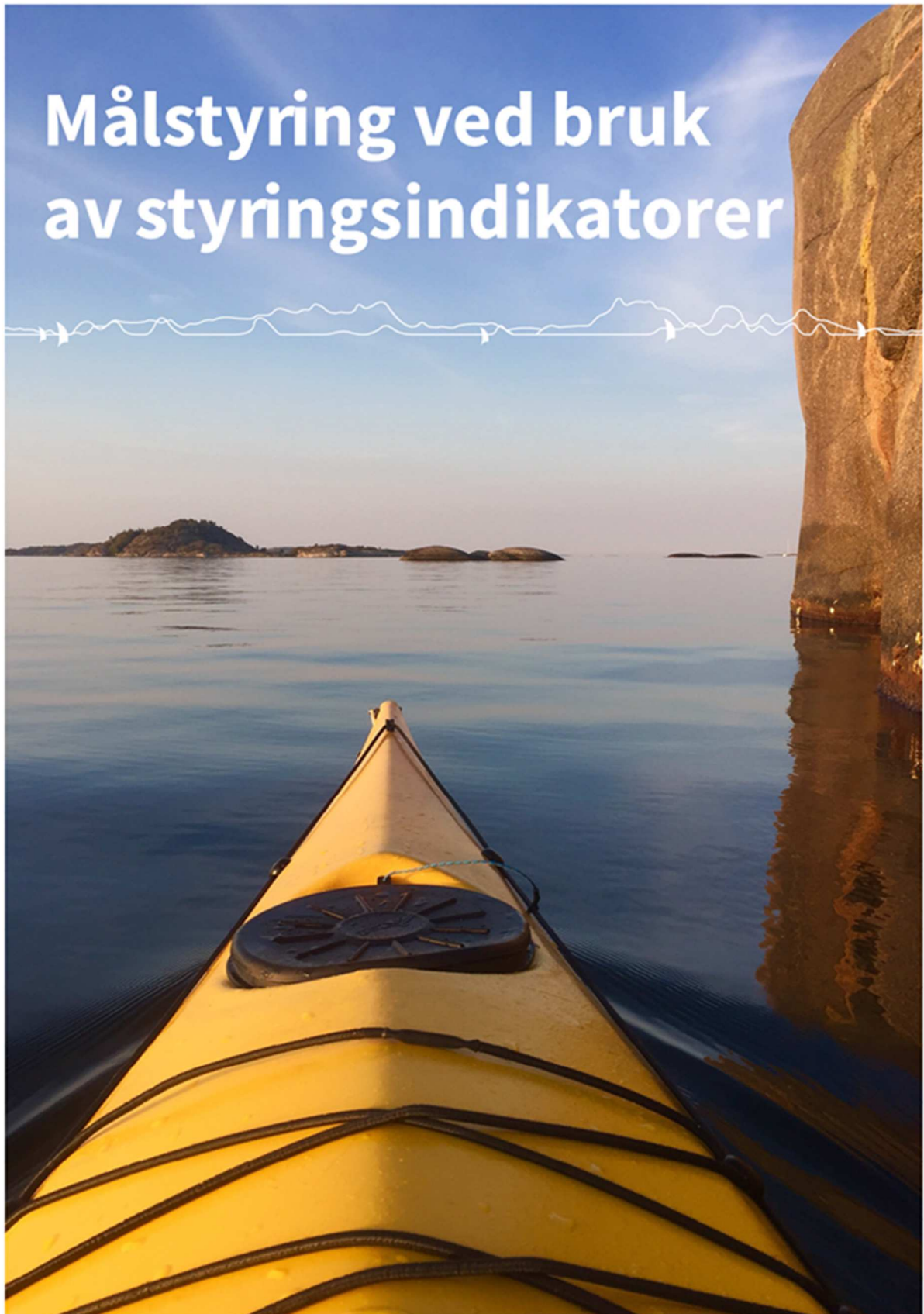
Årsrapporten viser at vannmengden gjennom anlegget i 2020 var på 810 000 m³, og målt overløp var 14 000 m³. Minste vannmengde på ett døgn var 597 m³, mens største vannmengde på ett døgn var 7373 m³. Dette viser at anlegget er sterkt påvirket av overvann, og det må gjennomføres tiltak for å redusere overvann inn til anlegget. Separering i Tjøme sentrum er et tiltak som bør gi en god effekt på dette. Første etappe nesten ferdig, men effekten av etappe 1 kommer først når etappe 2 som planlegges startet opp høsten 2021 er ferdig.

Det ble i 2020 tatt 24 ukeblendeprøver som ble analysert for fosfor, 24 døgnblendeprøver som ble analysert på BOF5 og KOF, og 12 månedsblendeprøver av slam som ble analysert for tungmetaller. Resultatene viser en renseeffekt for totalfosfor inkl. overløp på anlegget på 93 % (krav 90%), og renseeffekt ekskl. overløp på 94 %. Mengden fosfor inn til anlegget er størst på sommeren når det et stort antall besøkende og ferierende. Antall prøver og renseeffekten er innenfor kravene.

Bekkevika har ikke krav til sekundærrensing, men anlegget hadde oppfylt et slikt krav i 2020 både for BOF5 og KOF. Resultatet for BOF5 var renseeffekt på 94% (krav til sekundærrensing er 70%) og en renseeffekt på 88% for KOF (krav til sekundærrensing er 75%). 11 slamprøver oppfylte kravene til kvalitetsklasse I i henhold til gjødselvarselsforskriften. En prøve i juli viste høyt innhold av kadmium slik at slammet her havnet i kvalitetsklasse II. Påfølgende prøver har igjen vist lave verdier, og det er uvisst hva som forårsaket denne ene prøven med høyere verdier. Det ble levert 780 tonn slam til Tønsberg renseanlegg i 2020.

Beregnet utslipp av næringsstoffer fra Bekkevika renseanlegg i 2020 er 0,21 tonn fosfor, 4,37 tonn organisk stoff som BOF5, og 25,2 tonn organisk stoff som KOF. Dette er ca en halvering av beregnet utslipp i forhold til 2019. Tiltak som har redusere overløp inne i renseanlegget er den viktigste enkeltårsaken til forbedringen i forhold til 2019.

7. Målstyring ved bruk av styringsindikatorer

Styringsindikatorene skal angi om kommunen er på rett vei i forhold til de vedtatte samfunnsmålene i kommuneplanen. Styringsindikatorene er valgt ut for å gi et bilde av de ulike tjenestene sett opp mot kommunens overordnede samfunns- mål.

Hovedmålene bygger på visjon og overordnede hensyn, med utgangspunkt i nåværende og framtidige utfordringer og samfunnstrekk. De representerer en helhet og prioritering av vektlagte tema, samt bidrar til å videreutvikle sammenhengen i kommunens totale plan- og styringssystem.

Indikatorene og nøkkeltallene er hentet fra ulike datakilder. De vesentligste datakildene som er brukt er Kostra/SSB, Gerica (pleie- og omsorgssystemet), IST (skoleadministrativt system), Basil (barnehagestatistikk), Fhi (folkehelseinstituttet) og Vesar. I tillegg egne tellinger.

Hvert hovedområde innledes av en oversikt over status på indikatoren med fargekoder som viser om nivået ved siste måling er forbedret, forverret eller uendret siden forrige måling. I tillegg kommenteres enkelte av målingene.

7.1 Samfunns mål 1: Samfunnsutvikling

Færder kommune er et fremtidsrettet samfunn som ivaretar naturgitte fortrinn og kulturell identitet og som har levende lokalmiljøer. Kommunen har høy bosteds-, arbeids- og besøksattraktivitet.

1	Samfunnsutvikling	Styringsindikator	2020	2019	Endring fra forrige måling
1.1	Innbyggerne skal ha god livskvalitet gjennom hele livet	Forventet levealder, forskjell mellom to utdanningsgrupper - grunnskole og videregående/høyskole	5,4 år	5,4 år	➡
1.2	Arealutvikling muliggjør vekst og ivaretar samtidig natur og rekreasjonsverdiene for kommende generasjoner	Antall igangsettings- og ettrinnstillatelser for nye boenheter	82	108	⬇
1.3	Befolkningsvekst som gir mangfold og balanse mellom ulike aldersgrupper	Befolkningsutvikling i prosent	0,85 % vekst	0,1 % vekst	⬆
1.4	Levende og åpent lokaldemokrati	Valgdeltakelse kommunestyrevalg	65,7%*	65,7 %	➡
	*2019				

Forskjellen i forventet levealder mellom to utdanningsgrupper er uendret på 5,4 år. På landsbasis er denne forskjellen 5 år og i fylke er den 5,2 år. Forventet levealder er en viktig indikator på hvordan det står til med folkehelse. Fysisk aktivitet er en av de viktigste faktorene for å forebygge sykdom og for tidlig død. En annen faktor som påvirker levealder i befolkningen er røyking.

Antall igangsettingstillatelser sier noe om byggeaktiviteten i kommunen. I Færder kommune har antall igangsettingstillatelser blitt redusert fra 108 i 2019 til 82 i 2020. Når antall igangsettingstillatelser telles er ut fra når et søknadstidspunkt blir. F.eks. har Færder kommune gitt rammetillatelser til Borgheimtunet med mange boenheter i 2020, men igangsettingstillatelsen er ennå ikke omsøkt. Da vil ikke disse enhetene telle med før i 2021, forutsatt at de søker i 2021. Indikatoren må sees over en lengre tidsperiode for å kunne si noe om tendensen.

. Det har ikke vært avholdt kommunestyrevalg i 2020. Valgdeltakelse i kommunestyrevalg gir uttrykk for innbyggernes deltakelse i lokalsamfunnet og følelsen av tilhørighet er viktig for trivsel, psykisk helse og lokalsamfunnets bærekraft.

7.2 Samfunns mål 2. Arbeid og næring

Færder kommune har et økonomisk og miljømessig bærekraftig næringsliv og høy sysselsetting.

2	Arbeid og næring	Styringsindikator	2020	2019	Endring fra forrige måling
2.1	Høy sysselsetting	Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	367	395	↓
		Reg. arbeidsledige i % av befolkningen 15-74 år	2,5 %	1,7 %	↑
		Andelen deltakere som etter 2 år i intro.ordningen er i arbeid/utdanning	76,5 %	68,4 %	↑
		Andelen deltakere som etter 2 år i kvalifiseringsordningen er i arbeid/aktivitet eller har fått forlengelse av program	63 %	50 %	↑
2.2	Næringsliv med god innovasjonkraft og vekstevne	Sysselsatte i % av befolkningen	61,9 %	62,8 %	↓
2.3	Attraktiv region for næringsutvikling	Antall arbeidsplasser i Færder kommune	7437	7468	↓

Antall sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold har gått ned fra 395 i 2019 til 367 i 2020. Dette skyldes at flere har andre kilder til livsopphold. En årsak kan være at flere er i kvalifiseringsprogrammet.

Reg. arbeidsledige har gått opp fra 1,7 % i 2019 til 2,5 % i 2020. De som er med i arbeidskraftundersøkelsen AKU er heltidspermitterte og heltidsledige. Dette tallet kan ikke sammenlignes med de som registrerer seg som ledige hos NAV og mottar dagpenger.

Andelen deltakere som etter 2 år i introduksjonsordningen er i arbeid/utdanning skyldes i hovedsak at mange deltakere har begynt på videregående skole.

Andelen deltakere som etter 2 år i kvalifiseringsordningen (KVP) er i arbeid/aktivitet eller har fått forlengelse av program, har økt. Dette skyldes blant annet forlengelser av kvalifiseringsprogrammet for deltakere.

Andelen sysselsatte har gått ned. Det skyldes flere eldre, dermed færre i arbeid.

7.3 Samfunnsmål 3: Kultur, frivillighet og friluftsliv

Færder kommune har et mangfoldig aktivitetstilbud som engasjerer bredt og stimulerer til deltakelse. Frivilligheten er en betydningsfull og høyt verdsatt bidragsyter i lokalsamfunnet.

3	Kultur, frivillighet og friluftsliv	Styringsindikator	2020	2019	Endring fra forrige måling
3.1	Levende kulturliv hele året	Antall besøkende på Nøtterøy kulturhus	12500	40400	↓
		Antall arrangement/forestillinger på Nøtterøy kulturhus	90	158	↓
3.2	Tilrettelegge for idrett og fysisk aktivitet for alle	Prosentvis andel barn og unge med medlemsskap i lag og foreninger	79,2 %	74,9%**	↑
	*2019 ** 2018				

Forventet nedgang i antall besøkende og arrangementer på Nøtterøy kulturhus som følge av Covid-19 pandemien.

7.4 Samfunnsmål 4: Helse

Innbyggerne i Færder kommune opplever kvalitet på kommunens helsetjenester og har en helse som bidrar til mestring og livskvalitet.

4	Helse	Styringsindikator	2020	2019	Endring fra forrige måling
4.1	Folkehelsearbeid preger alle virksomheter	Antall deltakere på Frisklivssentralen	181	201	↓
4.2	Planlegge og gjennomføre helsetjenestene etter brukernes behov	Antall forløp korttidsplasser i institusjon	860	894	↓
		Botid langtidsplasser i institusjon	27,5 mnd	29,4 mnd	↓
		Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år (prosent)	51,5 %	50,9	↑
		Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem (prosent)	9,0 %	9,5 %	↓
		Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud (prosent)	0,70	0,72	↓
4.3	Helsetjenestene planlegges og gjennomføres med kvalitet	Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/helseutdanning (prosent)	79,6 %	79,3 %	↑
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse, helse og omsorg	72,1 %	70,8 %	↑
		Heltidskultur i helse og omsorg, andel 100% stillinger i helse og omsorg	37,4 %	35,4 %	↑
4.4	Helse og boligpolitikken styrker innbyggernes mestring i alle livsfaser	Antall hjemmerehabiliteringer	112	124	↓

Frisklivssentralen har i store deler av 2020 vært stengt pga Covid-19 pandemien. I periodene frisklivssentralen har vært åpen har det ikke vært oppstart på nye brukere, kun tilbud for eksisterende brukere.

Botid langtidsplasser i institusjon går fortsatt ned. Flere langtidspasienter i korttidssenger og flere pasienter med store behov gjør at antall forløp har gått ned.

Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år har gått opp fra 50,9 % i 2019 til 51,5 % i 2020. Til sammenligning utgjør andelen i kostragruppe 9 50 %, i Vestfold og Telemark er snittet 48,7 % og i landet er andelen 48,5 %. Færder kommune har flere brukere av hjemmetjenester under 66 år enn over 66 år til tross for at det er en kommune med mange eldre.

Færder kommune har økt både gjennomsnittlig stillingsstørrelse og andelen 100 % stillinger. Dette jobbes det aktivt med i alle tjenester.

Antall hjemmerehabiliteringer er redusert. Det skyldes at Innsatsteamet er omdisponert til smittesporing under Covid-19 pandemien..

7.5 Samfunns mål 5: Oppvekst

Barn og unge i Færder kommune har en trygg, sunn og utviklende oppvekst som gjør at alle får et godt voksenliv med deltakelse i samfunns- og arbeidsliv.

5	Oppvekst	Styringsindikator	2020	2019	Endring fra forrige måling
5.1	Barn og unge opplever trygghet, mestring, utvikling og læring	Psykiske symptomer/lidelse reg. i primærhelsetjenesten	165 (pr 1000)	161 (pr 1000)	↑
		Andel enkeltvedtak i barnehage 1-5 timer pr uke, pr 15.12.20	0,8 %	1,1 %	↓
		Andel enkeltvedtak i barnehage fra 6 timer pr uke pr 15.12.20	1,1 %	1,4 %	↓
		Andel enkeltvedtak i skole	8,3 %	8,2 %	↑
		85 % fullført og bestått VGS etter 5 år innen 2021	80,96 %	79,37 %	↑
5.2	Arbeidet med barn og unge	Antall barnefamilier som har behov for sosialhjelp over 6 mnd	102	112	↓
		Antall barn i familier som mottar sosialstønad	359	391	↓
		Vaksinasjonsdekning, meslinger 9 år	93,3 %	91,0 %	↑

Andelen med psykiske symptomer bør sees i et lengre perspektiv. Andelen har gått litt opp ift 2019.

Enkeltvedtak i barnehage har gått ned. Det er iverksatt en rekke tiltak for å få denne reduksjonen, for eksempel kompetanseheving for personalet og bedre tverrfaglig innsats - BTI. Ekstra satsing på spesialpedagoger i alle barnehager.

Enkeltvedtak skole har gått opp fra 8,2 % i 2019 til 8,3 % i 2020. Det er et så lite tallgrunnlag (antall elever) at det ikke kan tolkes på anen måte enn at det er stabilt og kan skyldes naturlige svingninger hos trinnene/elevmassen og ikke faktiske grep som kommunen har gjort. Det er for tidlig til å se effekten av ekstra satsing på spesialpedagoger i barnehagene.

Både antall barnefamilier som har behov for sosialhjelp og antall barn i familier som mottar sosialhjelp har gått ned. NAV har i 2020 hatt en egen familiekontakt og et ekstra barneperspektiv med tanke på sårbare familier under Covid-19 pandemien. Økt antall deltakere på KVP programmet vil også medføre at flere klarer seg uten sosialhjelp. I tillegg er det egne jobbspesialister i flyktning- og innvandrerteamet og i NAV Færder som følger tettere opp enn tidligere.

7.6 Samfunns mål 6: Samferdsel og infrastruktur

Færder kommune har en fremtidsrettet infrastruktur og et transportsystem som er brukervennlig og miljøvennlig.

6	Samferdsel og infrastruktur	Styringsindikator	2020	2019	Endring fra forrige måling
6.1	Trafikksikkert transportsystem som bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet	Antall drepte og hardt skadde i trafikken	1	1*	➡
		Antall meter nybygde gang- og sykkelveier i kommunen	82	80	⬆
		Passeringer sykkelteiler i Bryggeribakken	135 786	128 845	⬆
6.2	Transportsystem som gir god framkommelighet, effektiv kommunikasjon og som ivaretar samfunnssikkerhet	Antall påstigninger på VKT's ordinære ruter på holdeplasser i kommunen	780 724	1 076 260	⬇
6.3	Sikker vannforsyning med tilstrekkelig kapasitet og god kvalitet	Lekkasje på vannforsyningsnett	39 %	31 %	⬆
		Drikkevannskvalitet	God	God	
		Leveringsstabilitet i vannforsyningen, ikke planlagte avbrudd	0,16 t/innb	0,15 t/innb	⬆
		Leveringsstabilitet i vannforsyningen. Totale avbrudd	0,74 t/innb	0,50 t/innb	⬆
6.4	Velfungerende avløpssystem	Tilknytningsprosent avløpsnett	92 %	91 %	⬆
6.5	Bærekraftige avfalls løsninger som ikke bidrar til forurensing av miljøet	Prosent materialgjenvunnet avfall i henteordningen (inkl. hageavfall)	60 %	60 %	➡
	*Hardt skadd				

Antall påstigninger på VKT's ordinære ruter har gått ned med 27,5 %. Covid-19 pandemien har medført at flere har hatt hjemmekontor og at kollektiv transport til tider har vært frarådet.

Lekkasjeprosenten for Færder kommune har gått opp i 2020 fordi metoden for beregning er endret. Med lik beregningsmetode som i 2019 ville lekkasjeprosenten i 2020 blitt lik som i 2019. Offentlig forbruk til spyling av ledningsnett, pumpestasjoner, brannvann, fontener, isbaner etc. har tidligere vært estimert for høyt. Lekkasjeprosenten viser hvor mye vann vi ikke kan gjøre rede for. Dette kan både være lekkasjer og forbruk vi ikke vet om.

Tilknytningsprosenten til avløpsnett har gått opp. Dette er i tråd med arbeidet som gjøres for å få flere eiendommer koblet til kommunalt nett.

Gjenvinningsgraden på avfallet er like stor som i 2019, til tross for at mengdene husholdningsavfall økte betydelig i andre halvår 2020. Økte avfallsmengder skyldes at flere var mer hjemme og mer på ferie i nærområdet.

7.7 Samfunnsmål 7: natur og miljø

Færder kommune forvalter natur- og miljøverdier langsiktig og fører en bærekraftig arealpolitikk der miljøbevisst adferd preger samfunnet.

7	Natur og miljø	Styringsindikator	2020	2019	Endring fra forrige måling
7.1	Tilpasse til forventede klimaendringer	Andel kommunale kjøretøy med fornybar energi	21,7 %	15,2 %	↑
		Matsvinn i kommunale institusjoner	*	*	
7.2	God miljøkvalitet i jord, vann og luft	Badevannskvaliteten gj.sn. Av alle målinger	94 TKB/100 ml	23,1 TKB/100 ml	↑
7.3	Bevare naturmangfold og verdifull natur	Innsamlet marint avfall, samlet inn av skjærgårdstjenesten, Sparebankstiftelsen og Tønsberglivet	8680 kg	15191 kg	↓
	*Det jobbes med å fremskaffe ordentlig tellinger på denne indikatoren				

Badevannskvaliteten er påvirket av stor nedbørsmengden i forkant av andre prøvetaking.

Årsaken til reduksjonen for innsamlet marint avfall er ifølge Skjærgårdstjenesten covid-19 pandemien som har medført færre fellesaksjoner som strandryddedager.

7.8 Samfunnsmål 8 Kommuneorganisasjonen

Færder kommuneorganisasjon nyter stor respekt og er en attraktiv arbeidsgiver.

8	Kommuneorganisasjonen	Styringsindikator	2020	2019	Endring fra forrige måling
8.1	Attraktiv arbeidsgiver som har meningsfylte og trygge arbeidsplasser	10-faktor - Mestringsorientert ledelse, faktor 5	4*	4	→
		10-faktor - Mestringsklima, faktor 9	4,2*	4,2	→
		Gjennomsnittlig stillingsstørrelse	82 %	82 %	→
8.2	Ansatte er den viktigste ressurs for å tilby gode tjenester til innbyggerne	Sykefravær	7,99 %	7,38 %	↑
	*måling 2. hvert år				

8 Økonomisk resultat – Analyse og kommentarer

8.1 Driftsresultat, driftsutgifter og driftsinntekter

Utvikling i forenklet driftsresultat for de siste årene vises slik (tall i tusen):

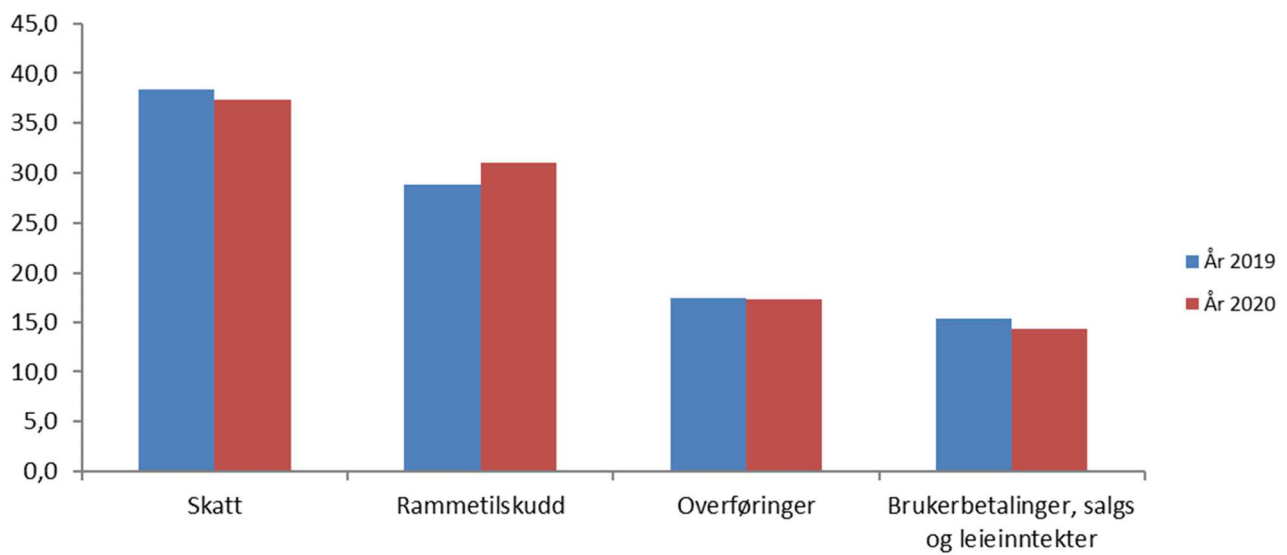
Inntekter = negative tall, utgifter = positive tall	2018	2019	2020
Skatt på inntekt og formue	826 128	861 791	859 253
Rammetilskudd	618 874	646 001	712 523
Øvrige driftsinntekter	735 652	735 312	725 501
Sum driftsinntekter	2 180 654	2 243 104	2 297 277
Driftsutgifter	2 169 490	2 236 636	2 268 041
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	11 163	6 468	29 236
Netto renteutgifter og utlån	37 346	38 123	35 161
Netto avdragsutgifter	81 631	78 240	89 715
Gevinst på finansielle instrumenter	-791	0	-735
Motpost avskrivninger	-110 892	-118 738	-124 906
NETTO DRIFTSRESULTAT	3 870	8 842	30 001
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	0,2 %	0,4 %	1,3 %

Netto driftsresultat er et mål på kommunens handlefrihet. Teknisk beregningsutvalg har uttalt at netto driftsresultat i % av driftsinntektene bør være over 1,75%. Netto driftsresultat utgjør 1,3 %. I 2020 hadde Færder kommune et budsjettert underskudd på netto driftsresultat tilsvarende 27 mill. kr. Regnskapsmessig netto driftsresultat endte på 30 mill. kr i overskudd. Dette tilsvarer en resultatforbedring i forhold til budsjett tilsvarende 57 mill. kr.

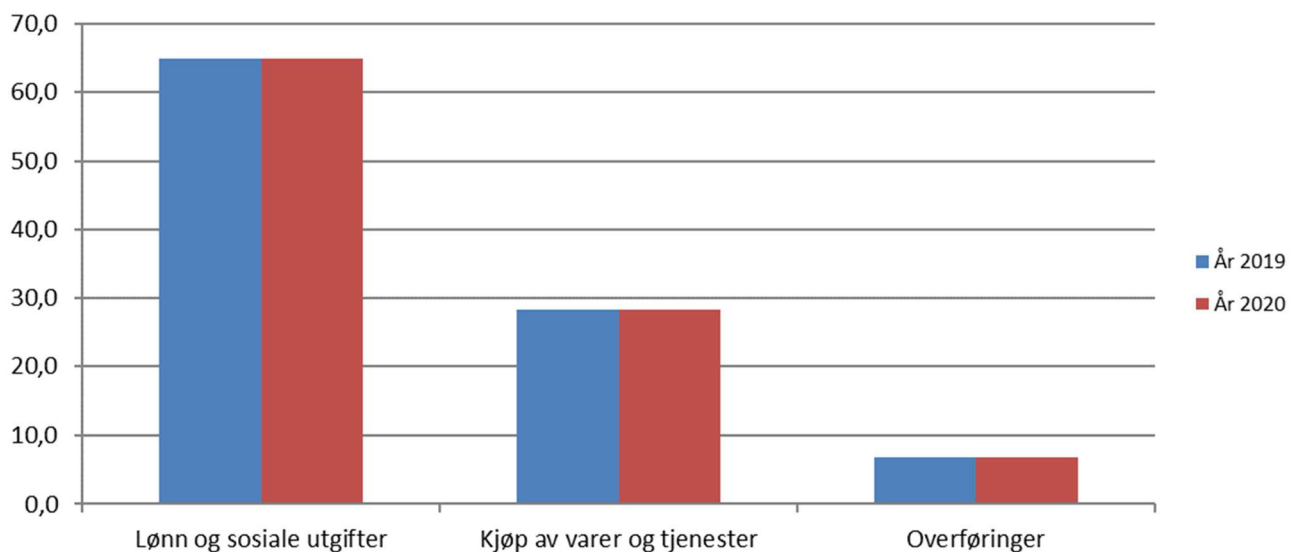
Resultatforbedringen skyldes i hovedsak reduserte finanskostnader, reduserte lønnsutgifter, reduserte pensjonsutgifter og kompensasjonsordninger relatert til Covid-19. Reduserte finans, lønns og pensjonskostnader har også bidratt til et overskudd i selvkostordningen for vann, avløp og renovasjon. Overskudd i selvkostordningen tilsvarende 9,5 mill. kr. Overskuddet er avsatt til fond og kommer innbyggerne til gode i 2021 hvor gebyrer for vann og avløpstjenester er redusert. Nevnte forhold forklarer en resultatforbedring i forhold til opprinnelig budsjett på 59 mill. kr. Justert for eksterne hendelser, utgjør underskuddet fra kommunens ordinære drift om lag 29 mill. kr i 2020.

Kommunens skatteinntang endte bedre enn nedjusterte prognoser fra revidert nasjonalbudsjett 2020. Samlet utgjorde årets skatteinntang en nedgang fra 2019 på 0,3%, mens landsgjennomsnittet fikk en nedgang på 0,7%. Økning i rammetilskudd knytter seg til statlige kompensasjonsordninger relatert til Covid-19 og forventet skattetape.

Driftsinntektenes sammensetning i prosent av kommunens fire største inntektsposter er framstilt i tabellen nedenfor. Samlet sett er andelen skatt og rammetilskudd økt med 4,2 %. Økningen skyldes økte statlige overføringer som følge av Covid-19. Andre overføringer er økt med 1,7 % og skyldes blant økt sykelønnsrefusjon som følge av økt sykefravær og utvidet kompensasjonsordning under Covid-19 pandemien. Brukerbetalinger, salgs og leieinntekter er redusert med 4,8 % og knytter seg til tapte inntekter som følge av Covid-19 pandemien.

Driftsutgiftenes sammensetning i prosent av kommunens tre største utgiftsposter er ikke vesentlig endret fra tidligere år. Lønnsandelen er økt med 1,1 %, mens kjøp av varer og tjenester er økt med 0,7 %. Kommunens lønnsandel er økt som følge av en økning på 33 årsverk i 2020. Økningen i årsverk skyldes i hovedsak økt antall ressurskrevende tjenester og økt antall barn i de kommunale barnehagene.

Driftsinntektene er økt med 54,2 mill. kr fra 2019 tilsvarende 2,4 %, Kommunens driftsutgifter er økt med 25,2 mill. kr tilsvarende 1,2 %. Økningen i inntekter målt opp mot økningen i utgifter forklarer resultatforbedringen fra 2019 og viser at kommunen er tilstrekkelig kompensert for utgifter relatert til Covid-19 pandemien i 2020. Arbeid med kostnadsreduserende tiltak og virksomhetenes budsjettstyring har også vært en viktig faktor for årets regnskapsmessige resultat.

8.2 Covid-19 effekten

Da landet stengte ned 12. mars 2020 oppsto ekstraordinære usikkerheter for den økonomiske driften. Kommunen var sikret med god likviditet i forkant av nedstengingen. Det ble også tidlig varslet fra regjeringen at kommunene skulle kompenseres for de økonomiske tap som de ble påført som følge av Covid-19 pandemien. Det offentlige rolle i krisetider er å sørge for utjevning av konjunkturer ved blant annet opprettholdelse av arbeidsplasser for å forhindre ytterligere forsterkning av en økonomisk krise. Kommunens drift ble opprettholdt på budsjettert nivå, men mange av de planlagte aktivitetene for året ble utsatt og ressurser omfordelt til arbeid med pandemibekjempelse.

Per 31.12.2020 kan de direkte og indirekte økonomiske konsekvensene av Covid-19 pandemien oppsummeres slik:

Covid 19 effekten	Beløp
Økte inntekter og overføringer	- 48 777 295
Mindreutgifter/Besparelser	- 66 974 482
Merutgifter kostnadsført på eget objekt i regnskapet	27 979 890
Mindreinntekter	28 423 913
Samlet resultatforbedring:	- 59 347 974

Oversikten inkluderer besparelser tilknyttet reduserte finanskostnader, redusert lønnsoppgjør, reduserte pensjonsutgifter, Covid-19 kompensasjoner og overskudd relatert til selvkostområde. Samlet netto besparelse utgjør om lag 59,4 mill. kr.

Kommunen har mottatt ulike tilskudd og statlige overføringer tilsvarende 48,8 mill. kr i 2020.

Økte rammetilskudd og skjønnsmidler beløper seg til 29,5 mill. kr. Videre har kommunen mottatt 12,2 mill. kr i tiltakspakkemidler overfor bygge og anleggsbransjen. Disse midlene er bevilget til ulike vedlikeholdsprosjekter hvor utgifter påløper i både 2020 og 2021, mens inntekten i sin helhet er bokført i 2020.

Covid-19 pandemien har bidratt til betydelige mindreutgifter på enkelte utgiftsposter. De største mindreutgiftene knytter seg til kommunens finansutgifter, lønn -og pensjonsutgifter. Netto rentebesparelse i 2020 er anslått til 15,1 mill. kr. Besparelser tilknyttet nedjustert lønnsoppgjør utgjør 17,9 mill. kr. Redusert arbeidsgiveravgift 3. termin 2020 utgjør 9,3 mill.kr og reduserte pensjonskostnader er anslått å utgjøre 11,2 mill.kr. I tillegg har disse faktorene medført besparelser i utgifter til kommunesamarbeider som f.eks legevakt, hjelpemiddellager, bibliotek, IKT m.m. Smittevernsrestriksjoner har i perioder bidratt til lavere aktivitet tilknyttet avlastningsopphold, støttkontakter, overliggerdøgn, kurs, reiser mm. Til sammen utgjør disse forholdene en samlet mindreutgift på om lag 67 mill. kr.

Covid-19 pandemien har også bidratt til merutgifter i alle sektorer. Til sammen beløper merutgiftene seg til 28 mill. kr hvorav 13,4 mill. kr i helsesektoren. Merutgifter knytter seg til innkjøp av smittevernsutstyr, ekstra bemanning, fraværskostander, hjemmekontorutstyr, smittesporingsarbeid mm. Mye av ressursene som er benyttet i innsatsen mot bekjempelse av Covid-19 pandemien er håndtert ved omorganisering av egne ressurser og omprioritering av oppgaver. Innsatsteam i hjemmetjenesten har jobbet med smittesporing, ansatte ved helsestasjonen har jobbet med smittesporing, ansatte ved kulturavdelingen har bidratt til organisering og innkallinger til vaksinerings. En omfordeling av oppgaver og ressurser har bidratt til en begrenset vekst i de direkte merutgiftene. Den reelle kostanden knyttet til Covid-19 pandemien er i realiteten langt høyere som følge av at andre oppgaver i kommunen har måttet nedprioriteres. Det har ikke vært mulig å løse de utfordringer kommunen er stilt ovenfor utelukkende med bruk av innleid personell, da samtlige kommuner har hatt behov for de samme ressursene på de samme tidspunktene. Kommunen har brukt egne ressurser og dette har medført lavere direkte merutgifter til håndteringen av pandemien. Dette vil få kostnadmessige konsekvenser for kommunen i etterkant av pandemien.

Ulike smittevernsrestriksjoner har også medført til mindreinntekter. Stengte skoler og barnehager medførte tapte foreldrebetaling. I helsesektoren har det vært reduserte inntekter tilknyttet hjemmehjelp, dagsentre og tapte inntekter ved Sjølystsenteret. Kommunen har hatt 5,1 mill. kr i tapte billettinntekter på kulturhuset i 2020 og tapte utleieinntekter på Østre Bolærne beløper seg til 2,1 mill. kr. Kommunens skatteinntekter ble redusert med 0,3% fra 2019 blant annet som følge av pandemiens påvirkning av norsk økonomi.

Isolert sett bidrar Covid-19 pandemien til en resultatforbedring i 2020. Pandemien er imidlertid ikke over 31.12.2020. Kommunen har økende smitte i 2021, en økende arbeidsledighet og det forventes ytterligere tap i skatteinntekter i året som kommer. Tiltak iverksatt i 2020 varer ut i 2021 og vil bidra til økte kostnader i 2021. Covid-19 pandemien har direkte og indirekte bedret kommunens netto driftsresultat med om lag 59 mill.kr, men vil kunne ha en motsatt effekt på 2021. Ytterligere reduksjon i finanskostnader forventes ikke i 2021. Det samme er mulighetene for tilsvarende reduksjon av lønnsoppgjør og pensjonskostnader. Disse hendelsene har bidratt til et vesentlig bedre resultat i 2020, men forventes ikke å gjenta seg i samme omfang i 2021.

8.3 Avviksoversikt- driftsregnskapet

Avviksoversikt 2020	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020	Avvik i kr
Tall i tusen				
Skatt på inntekt og formue	-859 253	-850 317	-881 561	8 936
Ordinært rammetilskudd	-712 523	-705 645	-676 167	6 878
Sum skatt og rammetilskudd	-1 571 776	-1 555 962	-1 557 728	15 814
Andre generelle tilskudd som omfatter	-116 227	-117 777	-125 448	-1 550
Investeringskompensasjon	-4 001	-4 140	-4 140	-139
Rentekompensasjon	-935	-1 188	-1 188	-253
Integreringstilskudd flyktninger	-30 159	-28 578	-22 820	1 581
Tilskudd ressurskrevende brukere	-81 132	-83 871	-97 300	-2 739
SUM FRIE DISPONIBLE INNTEKTER	-1 688 003	-1 673 739	-1 683 176	14 263
Renteinntekter	-10 427	-10 485	-13 550	-58
Renteinntekter formidlingslån	-3 031	-2 700	-2 700	331
Renteutgifter innlån	44 581	51 000	63 000	6 419
Renteutgifter formidlingslån	3 310	3 500	3 500	190
Mottatte avdrag på utlån	0	-651	-651	-651
Avdrag eksisterende lån	89 715	86 000	86 000	-3 715
NETTO FINANSUTGIFTER	124 149	126 664	135 599	2 515
TIL FORDELING	-1 563 854	-1 547 075	-1 547 577	16 779
Bruk av tidligere avsetninger	-30 546	-69 029	-45 207	-38 482
Disponering av tidligere års overskudd	-13 639	-13 639	0	0
Avsetninger	48 190	48 190	29 615	0
Overføring til investering	4 721	4 833	4 833	112
Bruk av pensjonspremiefond	-19 397	-19 397	-19 397	0
Årets premieavvik pensjon	-22 002	-35 632	-71 598	-13 630
Amortisering tidligere års premieavvik pensjon	24 685	24 685	24 828	0
Ikke fordelt pensjonsjustering 2020	988	1 030	184	42
Avsetning tap på krav	1 239	1 148	500	-91
Til lønnsoppgjør	0	4 872	23 000	4 872
Øvrige refusjoner og overføringer	-4 949	-12 200	0	-7 251
Øvrige lønnsavsetninger	1 081	1 200	1 200	119
Periodiseringer	-878	0	0	878
SUM ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER	-10 507	-63 939	-52 042	-53 432
Kommunedirektør	7 028	6 711	7 558	-316
Politisk styring, kontroll, råd og utvalg	5 130	6 042	6 414	912
Personalseksjonen	13 013	13 551	14 041	538
Økonomiseksjonen	15 289	15 900	14 741	611

Avviksoversikt 2020	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020	Avvik i kr
Tall i tusen				
SUM KOMMUNEDIREKTØR OG STAB	40 459	42 204	42 753	1 745
Virksomhetsdirektør oppvekst- og kultursektor	15 148	15 347	17 426	199
Skoler	296 048	305 985	299 215	9 938
Kommunale barnehager	94 565	94 610	96 211	46
Private barnehager	123 909	123 049	120 700	-860
PP-tjenesten	10 044	10 830	11 421	786
Barnevernstjenesten	44 243	45 231	48 209	988
Avdeling for forebyggende helsetjenester	19 294	19 604	21 157	311
Færder Fritid	2 325	2 478	2 611	153
RMU	51 064	51 674	46 080	610
SUM OPPVEKST OG KUNNSKAP	656 639	668 808	663 031	12 169
Virksomhetsdirektør helse	40 647	43 512	39 627	2 866
Tjenestekontoret	71 611	75 835	69 407	4 224
Tjenester for psykisk helse og rus	43 335	44 031	46 095	696
Hjemmetjenesten	119 145	120 609	127 427	1 464
Miljøarbeidertjenesten	118 191	118 516	121 263	325
Bjønnesåsen bo- og behandlingssenter	136 543	134 447	138 112	-2 096
Smidsrød helsehus	98 249	98 038	102 136	-211
SUM HELSE- OG OMSORG	627 721	634 989	644 066	7 268
Virksomhetsdirektør Teknikk og miljø	5 384	5 241	5 539	-143
Kommuneutvikling	10 182	10 901	10 937	720
Byggesak og geodata	-1 250	434	2 653	1 684
Eiendomsforvaltning	73 410	79 830	73 940	6 420
Brannvesen	20 202	20 202	20 002	0
Utedrift	23 648	34 725	32 964	11 077
Drift og anlegg	-47 455	-56 624	-63 008	-9 169
Småbåthavner og sjøbruk	-2 127	-2 021	-2 021	106
SUM TEKNIKK OG MILJØ	81 994	92 689	81 006	10 695
Virksomhetsdirektør Administrasjon kultur og levekår	22 094	23 364	23 501	1 270
NAV/sosialtjenesten	61 487	62 224	62 365	737
Innvandrertjenesten	23 934	26 002	22 908	2 068
Service og kommunikasjon	5 178	5 010	5 090	-168
Dokumentsenter	3 007	3 224	3 346	217
Sekretariatseksjonen	9 167	9 535	9 359	368
Kulturenheten	17 660	19 168	19 444	1 508
Nøtterøy kulturhus	3 104	1 726	2 538	-1 378
Østre Bolærne	95	248	391	152
SUM ADMINISTRASJON, KULTUR OG LEVEKÅR	145 726	150 502	148 941	4 776
SUM KIRKELIG FELLESRÅD	21 822	21 822	19 822	0
RESULTAT	0	0	0	0

Avvikskolonnen angir forskjellen mellom budsjett og regnskap, og et positivt avvik angir merinntekt eller besparelse, mens et negativt avvik angir mindreinntekt eller overskridelse. Avvik tilknyttet de ulike sektorene er kommentert i kapittel 3.

Oversikten viser driften for 2020 med avvik i hele tusen. Nedenfor følger kommentarer til de største avvikene:

Skatt og rammetilskudd

Budsjettert skattevekst for 2020 utgjorde 3,5%. Anslagene på årsveksten i skatt ble vesentlig endret i Revidert nasjonalbudsjett (RNB) som ble lagt frem 12. mai. Regjeringen anslo da at kommunesektorens skatteinntekter ville falle med om lag 5,3 mrd. kroner i 2020 sammenliknet med saldert budsjett. Det reviderte skatteanslaget for 2020 innebærer at kommunene vil få en reduksjon sammenliknet med de faktiske skatteinntektene i 2019 på 1,1 prosent. Nedgangen i skatteinntekter for kommunene endte på 0,7%. For Færder kommune endte nedgangen på 0,3% i tillegg til at kommunen hadde en negativ effekt av befolkningsutviklingen fra 2019. Skatteinngangen for Færder kommune ble med det bedre enn landsgjennomsnittet.

Årets rammeinntekt endte 6,9 mill. kr over budsjett. Merinntekten knytter seg til fordeling av tilbakeholdte skjønnsmidler utbetalt til kommunene i november 2020. I tillegg har kommunen mottatt ekstraordinære skjønnsmidler som følge av kostander tilknyttet byggesaksbehandling av gamle byggesaker. Samlet endte kommunens skatt og rammeinntekt med en merinntekt på 15,8 mill. kr inkludert ekstraordinære skjønnsmidler.

Andre generelle statstilskudd

Det var i budsjettet forutsatt 13 flyktningebosettinger herav 3 familiegjenforeninger og 10 enslige voksne. I K-sak 118/20 er budsjettet justert til 16 flyktningebosettinger herav 10 familiegjenforeninger og 6 enslige voksne. I 2020 er det faktisk bosatt 23 flyktninger herav 15 familiegjenforeninger og 7 enslige voksne/ familier. Integreringstilskuddet gir netto økte merinntekter på 1,3 mill. kr som følge av flere flyktningebosettinger.

Presiseringer fra Helsedirektoratet tilknyttet refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester medførte en nedjustering av budsjettert inntekt i 1. tertial 2020. Det har vært en innstramming i ordningen ved at innslagspunktet for refusjon er økt over flere år. Innstramminger i ordningen medfører at færre av kommunens egne kostnader kan medtas refusjonskravet. Færder kommune er en av kommunene med høyest andel kostnader til ressurskrevende tjenester blant kommunene i Vestfold og Telemark. I 2020 har kommunen 50 personer som kommer innenfor ordningen. Det er en økning fra 46 i 2019 og 44 i 2018. Kommunens kompensasjonsgrad av direkte lønnsutgifter har sunket fra 54% i 2018 til 47% i 2020. Samlet sett har kommunen om lag 200 mill. kr i direkte lønnsutgifter i ordningen og får kompensert 81,5 mill. kr.

Netto finansinntekter og finansutgifter

Norges bank anslo en styringsrente på 1,59% i 2020. Som følge av Covid-19 pandemien og endringer i verdensøkonomien ble styringsrenten i løpet av 2020 satt ned til 0%. Dette har bidratt til en netto rentebesparelse for kommunen på 15 mill. kr. Kommunens budsjetterte netto finansutgifter ble nedjustert i 1. tertial og samlet mindreutgift i forhold til regulert budsjett utgjør 2,5 mill. kr. Mindreforbruket er tilført kommunens rentebufferfond. Årets avdragsbetalinger er tilstrekkelig i forhold til kommunelovens minimumskrav for avdragsbetaling.

Premieavvik pensjon

Årets premieavvik endte på 22 mill. kr. Dette er betydelig lavere enn opprinnelig anslag for 2020 som utgjorde et premieavvik på 71,6 mill. kr. Som følge av et lavere lønnsoppgjør i 2020 er kommunens premiekostnad nedjustert. Dette har medført til et redusert premieavvik (forskjell mellom innbetalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad). Akkumulert premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift pr. 31.12. utgjør 112 mill. kr. Kommunen har med dette tilstrekkelig midler avsatt på eget pensjonspremieavviksfond til å dekke denne forpliktelsen.

Endret regelverk for offentlig tjenestepensjon i 2020 medfører et redusert avkastningskrav til fremtidige alderspensjoner gjeldende fra 01.01.2020. Dette innebærer en frigjøring av premiereserver hos kommunens pensjonsleverandør KLP. Færder kommune får tilført om lag 110 mill. kr til sitt premiefond i KLP 2. kvartal 2021. Midlene kan benyttes til å betale fremtidig pensjonspremie og vil bidra til å reduseres veksten i premieavviksforpliktelse i fremtiden.

Avsetning til lønnsoppgjør

I budsjett 2020 var det forventet en lønnsvekst på 3,6 %. Det ble avsatt 23 mill. kr til dekning av årets lønnsoppgjør inkludert lønnsglidning. Resultatet av lønnsforhandlingene endte på en årslønnsvekst på 1,7%. Budsjettetert avsetning ble nedjustert i 1. tertial med ca 18 mill. kr ifm justert prognoser for årets lønnsoppgjør. Faktisk kostnad tilknyttet gjennomføringen av lønnsoppgjøret 2020 utgjorde 3,0 mill. kr som tilsvarer et oppgjør på 0,4% eksklusiv overheng fra 2019 på 1,3%.

Øvrige refusjoner og overføringer

Posten består av mottatt tiltakspakkemidler for bygg og anleggsbransjen i forbindelse med Covid-19 pandemien. Av totalt 12,2 mill. kr er 4,9 mill. kr benyttet i 2020, mens 7,3 mill. kr er avsatt til bruk i 2021.

Periodiseringer

Periodiserte utgifter tilknyttet felleskostnader som forsikring, telefoni, data mm. er bokført på området felles finans og medfører en utgift på 0,9 mill. kr i 2020.

Bruk av tidligere avsetninger

2020 er første året kommuneregnskapet avlegges etter ny budsjett og regnskapsforskrift. Ny forskrift innebærer endringer i strykingsbestemmelser ved regnskapsavslutningen. Kommunens regnskap skal så langt det er mulig avsluttes i balanse. Dersom kommunen har et positiv budsjettavvik (mindreforbruk) skal budsjettetert bruk av disposisjonsfond reduseres tilsvarende. Dette innebærer at regnskapsmessig bruk av tidligere avsetninger i 2020 er redusert med 39,4 mill. kr.

8.4 Fond

Kommunens fond har utviklet seg slik det siste året:

(Tall i mill. kr)	2018	2019	2020
Bundne driftsfond	32,5	34,8	48,7
Ubundne investeringsfond	121,4	135,3	125,2
Bundne investeringsfond	7,7	13,3	17,2
Disposisjonsfond	290,1	280,9	301,0
Sum fond	451,7	464,3	492,1

Kommunens fondsmidler er økt fra 464,4 mill. kr i 2019 til 492,1 mill. kr. Bundne driftsfond er økt fra 34,8 til 48,7 mill. kr. Hovedårsaken til økningen skyldes overskudd i selvkostordningene vann, avløp og renovasjon som er avsatt til bundne fond med om lag 9,5 mill.kr. Det er også avsatt midler tilknyttet tiltakspakke for vedlikehold med 7,3 mill.kr

Ubundne investeringsfond er redusert med 10 mill. kr i 2020 og knytter seg til finansiering av årets investeringer.

Økningen i bundne investeringsfond knytter seg til ekstraordinære innfrielse startlån. Midler tilbakeføres husbanken i 2021.

Kommunens disposisjonsfond er økt fra 280,9 til 301 mill. kr i 2020. Økningen skyldes kommunens regnskapsmessige resultat 2020. Kommunens største disposisjonsfond er Premieavviksfond (126,7), Bufferfond (110,3), Rentesikringsfond (26,2) og Prosjekt statlig barnevernsfond 12,2 mill. kr.

Kommunens samlede disposisjonsfond utgjør 301 mill. kr. Dette tilsvarer 13,1% av kommunens brutto driftsinntekter. Iht vedtatte handlingsregler skal kommunen til enhver tid ha en fondsreserve på minimum 5%.

8.5 Likviditetsoversikt

Utvikling i kommunens likviditet siste to år:

(Tall i tusen.)	2018	2019	2020
Kasser og bankinnskudd	621 638	673 956	665 831
Sum likvider	621 638	673 956	665 831

Inntektene kommer ikke inn i samme takt som utgiftene påløper og det er viktig for kommunen å ha tilstrekkelig likviditet til dekning av løpende utgifter i drift og investering. Kommunens likviditet består i hovedsak av fondsmidler og ubrukte lånemidler til investeringsformål og fordeler seg slik per 31.12.2020

Likviditetsanalyse

(Tall i tusen.)	2018	2019	2020
Omløpsmidler	888 942	945 913	962 669
- Premieavvik	- 111 652	- 132 087	- 124 869
- Fondsmidler (eksklusiv disposisjons fond)*	- 250 329	- 298 226	- 303 174
Sum omløpsmidler - fondsmidler	526 961	515 600	534 626
Kortsiktig gjeld	328 541	335 149	347 920
- Premieavvik	- 22 895	- 17 348	- 12 812
+ Ubrukte lånemidler	78 634	120 982	110 923
+ Akkumulert overskudd/underskudd	18 447	13 639	-
Sum Kortsiktig gjeld	402 727	452 422	446 031
Likviditetsreserve	124 234	63 178	88 595
Dekningsgrad	131 %	114 %	120 %

*Inklusiv midler til premieavviksfond

Likviditetsanalysen viser at kommunens frie omløpsmidler dekker 120 % av kommunens kortsiktige gjeld per 31.12. En målsetning bør være at kommunens omløpsmidler dekker den kortsiktige gjelden med 100 %. Kommunens likviditetsreserve er bedret fra 2019 som følge av et positivt netto driftsresultat i 2020.

8.6 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet gir en oversikt over kommunens investeringer, utlån og avsetninger og hvordan disse utgiftene er finansiert. Anskaffelser av varige driftsmidler med økonomisk levetid på minst tre år og anskaffelsespris over kr 100 000 føres i investeringsregnskapet.

I 2020 har kommunen foretatt investeringer for 380,7 mil. kr. Som følge av forsinkelser har investeringsaktiviteten vært lavere enn budsjettert. Tabellen nedenfor viser en oversikt over de investeringsprosjekter med størst aktivitet målt i kroner.

(Tall i tusen)

Objekt	Beskrivelse	Regnskap totalt	Budsjett totalt	Regnskap 2020	Budsjett 2020 inkl endring	Status
Vann og avløp						
710049	VA Sentrum 1, infrastruktur "Tjøme 2020"	26 641	32 217	23 874	29 483	Pågår
710032	Vestfjordveien- VA anlegg -bygging	27 855	30 000	10 175	12 319	Pågår
710035	Mauds vei - Linde - VA anlegg	19 142	22 000	16 086	17 443	Pågår

710041	Tørkopp-avløpsledninger	17 645	19 470	1 327	1 533	Ferdig
710053	Dalsveien - pumpestasjoner og separering	17 248	17 300	13 470	13 523	Ferdig
710016	Gunnestad VA anlegg-bygging	16 726	16 730	3 841	3 845	Ferdig
710030	Valhalla - VA anlegg	1 806	14 500	682	12 826	Pågår
710036	Vannledning Astoria/Røsselgata	6 489	9 300	5 898	8 665	Pågår
710057	Bueråsveien - separering	7 442	7 800	1 659	2 017	Pågår
710058	Fossåsveien - ny vannledning/separering	7 035	7 700	250	250	Ferdig
710011	Skarphagaveien-Øhre, del 2 avløpsledning	2 421	7 500	224	5 302	Pågår
Objekt	Beskrivelse	Regnskap totalt	Budsjett totalt	Regnskap 2020	Budsjett 2020 inkl endring	Status
710070	Hovlandveien VA	3 115	7 290	2 892	7 021	Pågår
710033	Rabbeveien - Hagaveien -tilknytning spredt avløp	910	7 000	321	5 983	Pågår
415103	Rosanes friområde - oppgraderinger	6 190	6 560	83	1 163	Pågår
710074	Berganveien - Nesveien VA-anlegg	5 779	5 900	3	3	Ferdig
710028	Sigevann Støyten	4 686	5 800	46	1 286	Ferdig
Vei						
720014	Fjærholmveien - g/s-vei Marteåsveien til Fjærholmen	6 093	6 272	196	215	Ferdig
720017	G/s-vei Ølgårdsveien-Holmenveien -Nordre Løkkevei	655	4 800	-29	4 116	Pågår
Eiendom						
216001	Labakken skole - utbygging	153 704	297 200	131 119	139 707	Pågår
630704	Gipø Vest - rehabilitering	26 885	109 131	23 130	29 926	Pågår
224001	Tjøme ungdomsskole - rehabilitering	2 414	81 840	548	543	Prosjektering
605202	Wilhelmsenhallen - rehabilitering	685	33 067	0	624	Planlegging
660022	Investeringsutgifter tilknyttet etablering av ny fastlandsforbindelse	10 233	10 184	10 233	10 184	Ferdig
240004	Torød barnehage – ombygging og tilbygg	472	5 000	118	4 714	Planlegging
218006	Oserød skole - nytt ventilasjonsanlegg og utbygging av klasserom	7 306	9 000	2 380	4 074	Pågår
Sum		352 936	741 344	224 652	316 765	

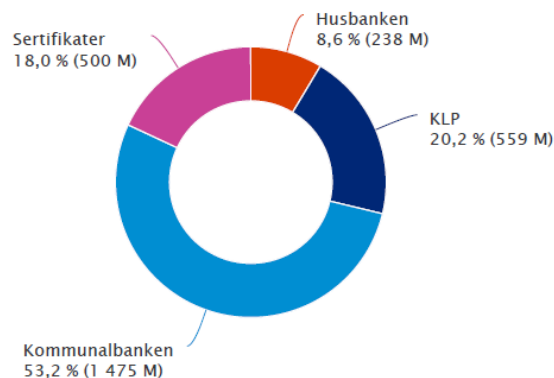
Bygging av ny Labakken skole er kommunens største pågående enkeltprosjekt. Prosjektrammen er på 297,2 mill. kr eks mva. Forventet innflytting og oppstart av skole i nytt bygg er oktober 2021. Gipø Vest gjelder ombygging til 26 omsorgsleiligheter i det tidligere sykehjemmet på Gipø og er planlagt ferdigstilt i desember 2021. Wilhelmsenhallen er planlagt bygget om og rehabilitert. Prosjektet er utsatt pga. manglende finansiering.

Det er gjennomført oppgraderinger av vann og avløpsanlegg langs Tørkopp og Gunnestad. Dalsveien pumpestasjon og separering er ferdigstilt 2020. VA Sentrum 1, infrastruktur Tjøme ble startet opp januar 2020, første del av utbyggingen skal være ferdigstilt mai 2021.

Årets investeringer utgjør 16,6% av kommunens brutto driftsinntekter. Landsgjennomsnittet i Norge ligger på om lag 15%. Kommunens bokførte verdier innen eiendom og anlegg utgjør 3,7 mrd. kr.

8.7 Langsiktig gjeld

Kommunens langsiktige gjeld eksklusiv pensjonsforpliktelse og andelsinnskudd er 2 776 mill. kr per 31.12.20 hvilket utgjør en økning på 235 mill. kr fra 31.12.19. Kommunens største lånekilde er Kommunalbanken, etterfulgt av KLP og Husbanken. 18% av låneporteføljen er i sertifikatlån hos henholdsvis Kommunalbanken og Sparebank 1.

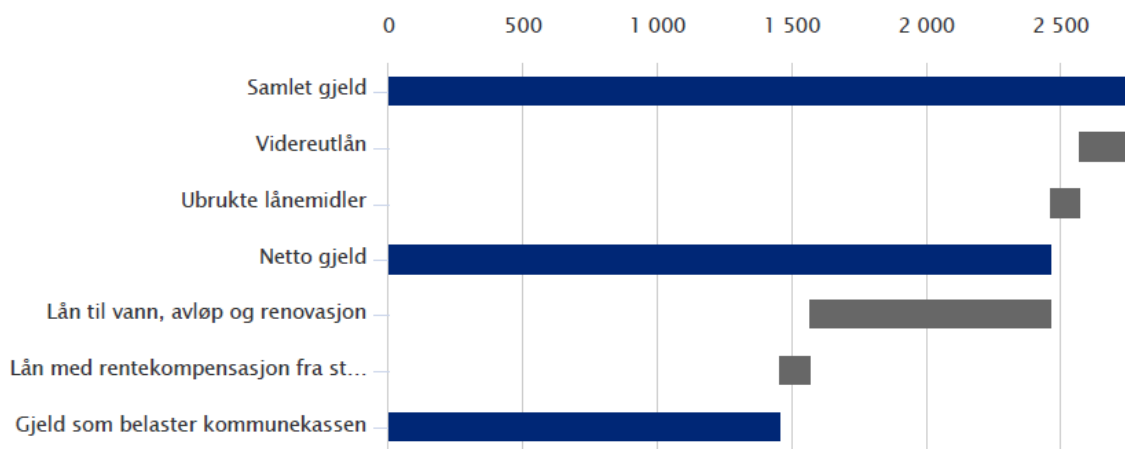

Av kommunens totale lånemasse er 62% i lån med flytende rente, 9% i kortsiktig fastrentelån (mindre enn 2 år) og 29 % i langsiktig fastrentelån. Sum lån med flytende rente beløper seg til 1 727 mill. kr. Gjeld med flytende rente knytter seg i hovedsak til gjeld innenfor gebyrområdene, videreutlån og rentekompensasjonsordninger.

Kommunens utgifter til renter og avdrag har utviklet seg slik de siste tre årene (mill.kr):

	2018	2019	2020
Renteutgifter	50	56	48
Avdragsutgifter	83	80	90
Sum	132	135	138

Fallende rentenivåer i 2020 har redusert kommunens økning i netto finansutgifter. Rentenivåene i 2020 er på et historisk lavt nivå og det forventes en renteøkning i årene som kommer. Kommunens avdragsbetalinger i 2020 er tilstrekkelig i forhold til beregnet minimumskrav for avdragsbetalinger som i 2020 beløp seg til 85,5 mill. kr. Kommunens samlede rente- og avdragsutgifter er økt fra 135 til 138 mill. kr. Andelen renter og avdrag i % av kommunens brutto driftsinntekter er uendret fra 2019 og utgjør 6,0%.

	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Samlet gjeld	2 772	2 537	235
- Videreutlån	201	177	24
- Ubrukte lånemidler	111	103	8
= Netto gjeld	2 460	2 258	202
- Lån til vann, avløp og renovasjon	894	832	62
- Lån med rentekompensasjon fra staten	113	132	-19
= Gjeld som belaster kommunekassen	1 453	1 293	160

Andelen gjeld som belaster kommunekassen utgjør 1 453 mill. kr. Dette utgjør 63,3% av kommunens brutto driftsinntekter. Iht vedtatte handlingsregler skal denne gjeldsgraden ikke overstige 75%. Gjeldsbelastningen forventes å øke ifm. ferdigstillelse av pågående prosjekter. Forventet økning i gjeldsbelastning bidrar til at kommunen i årene fremover vil få økte rente og avdragsutgifter som igjen vil redusere kommunens handlingsfrihet. For å bremse veksten i kommunens lånegjeld er det vedtatt handlingsregel, som krever en egenkapitalfinansiering i investeringer på minimum 15%.

8.8 Fordringer

Balanseregnskapet gir opplysninger om kommunens fordringer (restanser). I hovedsak knytter kommunens fordringer seg til kommunale avgifter (vann, avløp, renovasjon og feiing), husleieinntekter og øvrige fordringer knyttet til egenbetalinger (barnehage, SFO, sykehjem) og ulike hjelpeordninger for hjemmene.

Kundefordringene har utviklet seg slik (tall i mill):

	2018	2019	2020	Endring
Kundefordringer	23,4	18	18	0

Tallene inneholder både forfalte og ikke-forfalte fakturaer. Utestående fordringer er på samme nivå som for 2019. I henhold til god kommunal regnskapskikk har kommunen en regnskapsmessig avsetning for tap på krav på kr 4 mill. kr i 2020.

8.9 Budsjettpremisser og finansielle handlingsregler

Økonomien i Færder kommune blir utfordret som følge av forventet demografiutvikling, med færre yngre, økt antall eldre og strammere økonomiske rammer. Kommunestyret har vedtatt finansielle handlingsregler som skal bidra til at kommunens samlede økonomi utvikler seg i riktig retning og sikrer handlefrihet i kommende år. Handlingsreglene utgjør premisser for budsjett og økonomiplanarbeidet. Disse premissene i tillegg til mål og delmål angitt i kommuneplanens samfunnsdel ansees å tilfredsstillende kravene i kommunelovens § 14.4 og §14.7. Avvik og måloppnåelse i forhold til kommuneplanens samfunnsdel er evaluert gjennom et sett styringsindikatorer. Resultatet for året 2020 er presentert i årsberetningens kapittel 7 Målstyring ved bruk av styringsindikatorer.

Finansielle handlingsregler

Kommunestyret i Færder har vedtatt følgende finansielle handlingsregler:

- Færder kommune skal ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.
- Færder kommune skal ha en fondsreserve (disposisjonsfond) som til enhver tid er på minimum 5 % av kommunens brutto driftsinntekter.
- Færder kommune skal ha et "rentesikringsfond" som inngår i disposisjonsfondet som til enhver tid utgjør minimum 0,5 % av kommunens samlede lånegjeld, eksklusiv gjeld til Husbanken knyttet til ordningen med startlån og ubrukte lånemidler.

- Færder kommune skal ha en egenfinansiering av investeringer på minimum 15 % av ikke-rentable investeringer, korrigert for merverdiavgift.
- Færder kommune skal ha en gjeldsgrad tilknyttet ikke-rentable investeringer som maksimalt kan utgjøre 75 % av kommunens brutto driftsinntekter.

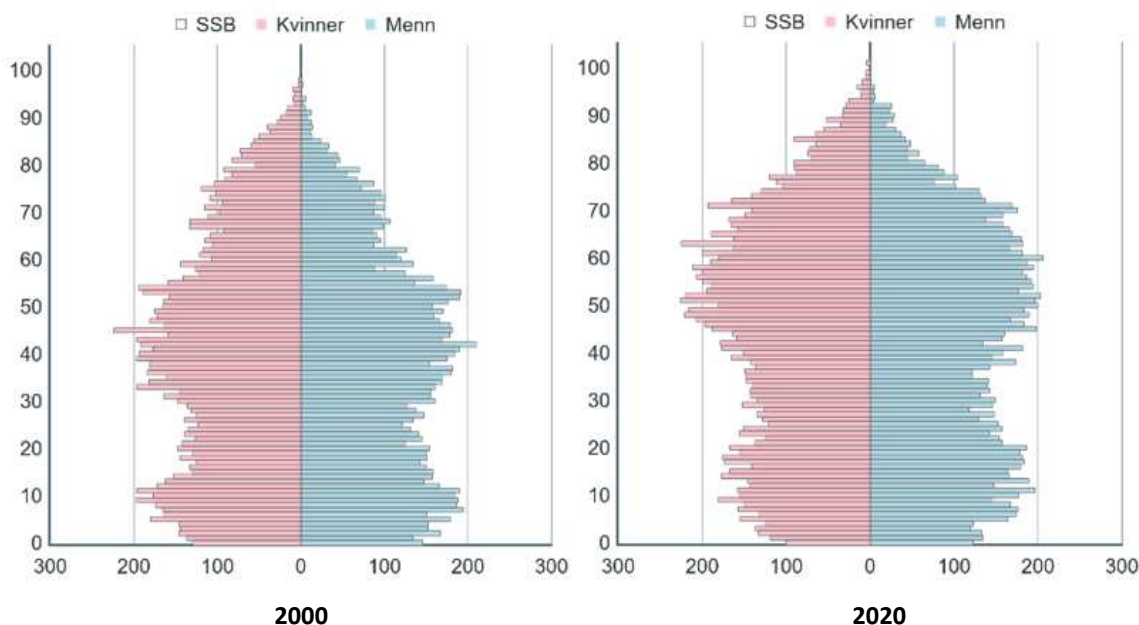
Regnskapsåret 2020 har gitt følgenderesultat på kommunens vedtatte finansielle måltall

	Regnskap 2020	Måltall
Resultatgrad	1,30 %	>1,75 %
Fondsreserve	13,1%	>5,0 %
Rentesikringsfond	1,0 %	>0,5 %
Egenkapitalfinansiering	15,3 %	>15 %
Gjeldsgrad	63,3 %	<75 %

Kommunens resultatgrad er økt fra 0,4% til 1,3% i 2020. Økningen skyldes eksterne hendelser i 2020 og representerer ikke et bedret resultat fra kommunens ordinære drift. Fondsreserven er uendret fra 2019 og utgjør 13,1%. Rentesikringsfondet er uendret på 1%. Egenkapitalfinansieringen av prosjekter i 2020 tilsvarer 15,3% og oversiger minimumskravet på 15%. Kommunens gjeldsgrad har økt fra 57,6% til 63,3 % i 2020. Som følge av vedtatte investeringer vil kommunens gjeldsgrad øke opp mot maksimumsgrensen på 75%.

8.10 Fremtidsbilde

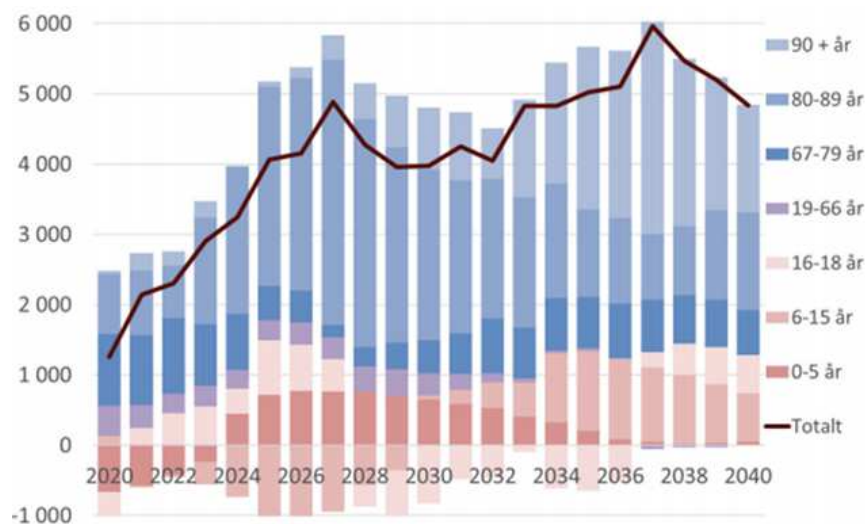
Den demografiske utviklingen er sentral for planlegging av kommunens videre drift og prioritering av tiltak. Det forventes lavere befolkningsvekst i landet de neste årene, på grunn av lav innvandring og lave fødselstall. Færder kommune har en aldersstruktur i befolkningen som tilsier et økende fødselsunderskudd. Det er omtrent like sannsynlig at folketallet kommer til å synke som at det vil bli vekst i folketallet i de neste årene. Det er Færder kommunes framtidige attraktivitet for bosetting og næringsliv som vil avgjøre om det blir vekst eller nedgang i folketallet i kommunen.

Illustrasjonen ovenfor viser at Færder kommune har mange i aldersgruppen over 40 år, mens aldersgruppen under 40 år er synkende. Antall eldre som trenger tjenester fra offentlig sektor forventes å være økende i årene som kommer. I

tabellen nedenfor vises forventet vekst i demografikostnader de kommende årene. Veksten forventes å være sterkt økende fra 2022. Dette betyr at de økonomiske handlingsrommene i årene som kommer vil bli utfordret.

Figur: Vekst i brutto driftsutgifter fra året før som følge av den demografiske utviklingen

Kommunens budsjett og økonomiplan 2021-2024 har beregnet et driftsendringsbehov på 110 mill. kr i den kommende økonomiplanperioden. Denne beregningen baserer seg på de forutsetninger som er gitt for kommuneøkonomien i 2021. Forventninger om ytterligere innstramminger kan bety at driftsreduksjoner /innsparingsbehovet i realiteten kan være større. Kommuneleien definerer kommunens ansvar for å ha en langsiktig økonomiforvaltning slik at den økonomiske handlingsevnen blir ivaretatt over tid. For å ivareta dette ansvaret må kommunens drift tilpasses den utviklingen kommunen står ovenfor.

Økt andel eldre i befolkningen krever investeringer i nye omsorgsboliger og Gipø Vest ferdigstilles ved årsskifte 2021/2022. Denne investeringen vil bidra til at flere kan bo i egen bolig lenger og således redusere behovet for sykehjemsplasser.

Kommunens gjeldsgrad forventes å ligge nær grensen for hva kommunestyret har vedtatt at gjeldsandelen kan utgjøre om få år. Kommunens gjeldandel er blant de høyeste i fylket og økte krav til avdragsbetalinger de nærmeste årene medfører behov for reduksjoner i kommunens tjenesteproduksjon. Fremtidige renteøkninger forventes å øke kommunens innsparingsbehov.

Det er i 2020 gjennomført en analyse av Færder kommune på samfunns- og tjenestenivå, med et særskilt fokus på vekst og attraktivitet og kommuneøkonomi. Det er utarbeidet scenarier for framtidig demografisk utvikling i Færder kommune frem mot 2040, hvor man har sett på utvikling eller endring i befolkningens alder og sammensetning, og analysert framtidig utgifts- og ressursbehov innen sentrale kommunale tjenesteområder. Det er iverksatt interne evalueringsarbeider innenfor en rekke tjenesteområdet som skal identifisere mulighet for omstilling og effektivisering i tiden fremover.